

I

(Legislatívne akty)

NARIADENIA

NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY (EÚ) 2023/1781

z 13. septembra 2023,

ktorým sa zriaďuje rámec opatrení na posilnenie európskeho ekosystému polovodičov a mení nariadenie (EÚ) 2021/694 (akt o čipoch)

(Text s významom pre EHP)

EURÓPSKY PARLAMENT A RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 173 ods. 3 a článok 114,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

po postúpení návrhu legislatívneho aktu národným parlamentom,

so zreteľom na stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru ⁽¹⁾,

so zreteľom na stanovisko Výboru regiónov ⁽²⁾,

konajúc v súlade s riadnym legislatívnym postupom ⁽³⁾,

keďže:

- (1) Polovodiče sú základom akéhokoľvek digitálneho zariadenia a digitálnej transformácie Únie: od smartfónov a automobilov, cez kritické aplikácie a infraštruktúry v odvetviach zdravotníctva, energetiky, komunikácií a automatizácie, po väčšinu ostatných priemyselných odvetví. Keďže polovodiče sú pre digitálne hospodárstvo kľúčové, sú významnými faktormi umožňujúcimi prechod na udržateľnosť a zelenú transformáciu, čím prispievajú k dosahovaniu cieľov uvedených v oznámení Komisie z 11. decembra 2019 o „Európskej zelenej dohode“. Hoci polovodiče sú nevyhnutné pre fungovanie dnešného hospodárstva a spoločnosti, ako aj obrany a bezpečnosti, Únia zaznamenala bezprecedentné narušenia ich dodávok so značnými dôsledkami. Súčasné narušenia odhalili dlhodobé zraniteľnosti v tejto súvislosti, najmä silnú závislosť od tretích krajín vo výrobe a v navrhovaní čipov. Členské štáty sú primárne zodpovedné za zachovanie silnej priemyselnej, konkurencieschopnej a udržateľnej základne v Únii, ktorá podporuje inováciu v rámci celej škály čipov.
- (2) Mal by sa zriadiť rámec na zvýšenie odolnosti Únie v oblasti polovodičových technológií, ktorým sa bude zvyšovať úničný ekosystém polovodičov znižovaním miery závislosti, posilňovaním digitálnej suverenity, stimulovaním investícií, posilňovaním spôsobilosti, bezpečnosti, prispôbitel'nosti a odolnosti úničného dodávateľského reťazca polovodičov a zintenzívnením spolupráce medzi členskými štátmi, Komisiou a medzinárodnými strategickými partnermi.

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ C 365, 23.9.2022, s. 34.

⁽²⁾ Ú. v. EÚ C 498, 30.12.2022, s. 94.

⁽³⁾ Pozícia Európskeho parlamentu z 11. júla 2023 (zatiaľ neuvverejnená v úradnom vestníku) a rozhodnutie Rady z 25. júla 2023.

- (3) Tento rámec sa zameriava na dva všeobecné ciele. Prvým cieľom je zabezpečiť podmienky potrebné pre konkurencieschopnosť a inovačnú kapacitu Únie, zaistiť prispôbenie priemyslu štrukturálnym zmenám v dôsledku rýchlych inovačných cyklov a potreby udržateľnosti, a posilniť celouňijný ekosystém polovodičov spoločnými vedomosťami, odbornými znalosťami, zdrojmi a spoločnými silnými stránkami. Druhým cieľom, ktorý je samostatný od prvého cieľa a dopĺňa ho, je zlepšiť fungovanie vnútorného trhu stanovením jednotného právneho rámca Únie na zvýšenie dlhodobej odolnosti Únie a jej schopnosti inovovať a zaistiť bezpečnosť dodávok v oblasti polovodičových technológií v záujme zvýšenia spoľahlivosti s cieľom predchádzať narušeniam.
- (4) Je nevyhnutné prijať opatrenia na budovanie kapacity a posilnenie únijného ekosystému polovodičov v súlade s článkom 173 ods. 3 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ďalej len „ZFEÚ“). Uvedené opatrenia by nemali zahŕňať harmonizáciu vnútroštátnych zákonov a predpisov. V tejto súvislosti by Únia mala upevniť konkurencieschopnosť a odolnosť technologickej a priemyselnej základne v oblasti polovodičov pri súčasnom posilnení inovačnej kapacity svojho ekosystému polovodičov v celej Únii, znížením miery závislosti na obmedzenom počte spoločností z tretích krajín a geografických oblastí a posilnením svojej kapacity na navrhovanie a vyrábanie, balenie, opätovné použitie a recykláciu pokročilých polovodičov. Iniciatíva Čipy pre Európu (ďalej len „iniciatíva“) vytvorená týmto nariadením by mala uvedené ciele podporovať odstránením medzier medzi spôsobilosťami Únie v oblasti pokročilého výskumu a inovácií a ich udržateľným priemyselným využívaním. Iniciatíva by mala podporovať budovanie kapacít s cieľom umožniť navrhovanie, výrobu a integráciu systémov v oblasti polovodičových technológií novej generácie a mala by zintenzívniť spoluprácu medzi kľúčovými aktérmi v celej Únii, čo posilní únijný dodávateľský a hodnotový reťazec polovodičov, poslúži kľúčovým priemyselným odvetviam a vytvorí nové trhy.
- (5) Z dôvodu všadeprítomnosti polovodičov mal ich nedávny nedostatok priamo alebo nepriamo nepriaznivý vplyv na podniky v celej Únii a spôsobil vážne hospodárske dôsledky. Hospodársky a spoločenský vplyv viedol k zvýšeniu povedomia verejnosti a hospodárskych subjektov a následnému tlaku na členské štáty, aby riešili strategické závislosti, pokiaľ ide o polovodiče. Zároveň sa odvetvie polovodičov vyznačuje vzájomnou závislosťou v celom hodnotovom reťazci, kde neexistuje ani jedna geografická oblasť, ktorá by mala dominantné postavenie vo všetkých fázach hodnotového reťazca. Tento cezhraničný charakter je navyše umocnený povahou polovodičových výrobkov ako základného faktora pre odberateľské odvetvia. Zatiaľ čo výroba polovodičov sa môže koncentrovať len v niektorých regiónoch, používateľské odvetvia sú rozptýlené v celej Únii. Preto je najlepšie, aby sa bezpečnosť dodávok polovodičov a odolnosť ekosystému polovodičov riešila prostredníctvom harmonizačného práva Únie na základe článku 114 ZFEÚ. Je potrebný jednotný koherentný regulačný rámec harmonizujúci určité podmienky pre prevádzkovateľov na účely realizácie konkrétnych projektov, ktorými sa prispeje k bezpečnosti dodávok a odolnosti únijného ekosystému polovodičov. Okrem toho by sa mal zriadiť koordinovaný mechanizmus v oblasti monitorovania, strategického mapovania, predchádzania krízy a reakcie na ňu s cieľom riešiť nedostatok dodávok a predchádzať prekážkam brániacim jednote vnútorného trhu, čím by sa predišlo rozdielnym reakciám členských štátov.
- (6) Posilnenie kritickej infraštruktúry a bezpečnosti Únie, ako aj jej vedúceho postavenia v oblasti technológií si vyžaduje špičkové a vyspelé čipy, najmä na zabezpečenie odolnosti strategických odvetví voči budúcim zmenám.
- (7) Dosiahnutie uvedených cieľov by sa malo podporiť mechanizmom riadenia. Týmto nariadením by sa na úrovni Únie mala zriadiť Európska rada pre polovodiče, ktorá je zložená zo zástupcov z členských štátov a ktorej predsedá Komisia, s cieľom uľahčiť bezproblémové, účinné a harmonizované vykonávanie tohto nariadenia, spoluprácu a výmenu informácií. Európska rada pre polovodiče by mala Komisii poskytovať poradenstvo a pomáhať jej v osobitných otázkach vrátane jednotného vykonávania tohto nariadenia, pričom bude uľahčovať spoluprácu medzi členskými štátmi a výmenu informácií o otázkach týkajúcich sa tohto nariadenia. Európska rada pre polovodiče by mala Komisii poskytovať poradenstvo aj v oblasti medzinárodnej spolupráce súvisiacej s polovodičmi. Pre svoje úlohy v rámci rôznych kapitol tohto nariadenia by Európska rada pre polovodiče mala usporiadať samostatné zasadnutia. Rôzne zasadnutia môžu mať rôzne zloženie zástupcov na vysokej úrovni a Komisia môže zriadiť podskupiny.

- (8) Vzhľadom na globalizovaný charakter dodávateľského reťazca polovodičov je medzinárodná spolupráca s tretími krajinami dôležitým prvkom na dosiahnutie odolnosti úniijného ekosystému polovodičov. Akcie prijaté v rámci tohto nariadenia by takisto mali Únii umožniť, aby ako centrum excelentnosti zohrávala silnejšiu úlohu v lepšie fungujúcom globálnom, vzájomne závislom ekosystéme polovodičov. Na tento účel by Európska rada pre polovodiče mala Komisii poskytovať poradenstvo v záležitostiach týkajúcich sa koordinácie tohto úsilia a posilňovania spolupráce medzi Úniou a tretími krajinami v rámci globálneho hodnotového reťazca v odvetví polovodičov, pričom by mala v relevantných prípadoch zväziť názory Priemyselnej aliancie pre procesory a polovodičové technológie a iných zainteresovaných strán.
- (9) Únia a členské štáty by v súlade s medzinárodnými povinnosťami a uplatniteľnými procedurálnymi požiadavkami mohli spolupracovať, a to aj na diplomatickej úrovni, s medzinárodnými strategickými partnermi, ktorí majú v odvetví polovodičov výhody, s cieľom nájsť riešenia na posilnenie bezpečnosti dodávok a na budúce narušenia dodávateľského reťazca polovodičov, ako sú narušenia vyplývajúce z vývozných obmedzení zo strany tretích krajín, a identifikovať dostupnosť surovín a medziproduktov. Vo vhodných prípadoch to môže zahŕňať koordináciu na príslušných medzinárodných fórach, uzavretie investičných a obchodných dohôd alebo iné diplomatické úsilie v súlade s uplatniteľnými procedurálnymi požiadavkami alebo spoluprácu s príslušnými zainteresovanými stranami.
- (10) S cieľom nadviazať na záväzok napĺňať potreby pracovnej sily v celom dodávateľskom reťazci polovodičov by Komisia mala zabezpečiť synergie s existujúcimi programami Únie a mala by podporovať a podnecovať členské štáty pri vytváraní iniciatív, ktoré prispievajú k výmene akademických poznatkov, s medzinárodnými strategickými partnermi.
- (11) Jasným cieľom Únie je podporovať medzinárodnú spoluprácu a výmenu poznatkov na základe záujmov Únie, vzájomných výhod, medzinárodných záväzkov a v čo najväčšej možnej miere na základe reciprocity. Porušovanie práv duševného vlastníctva, neoprávnené sprístupnenie obchodných tajomstiev alebo únik citlivých vznikajúcich technológií v odvetví polovodičov by však mohli ohroziť záujmy bezpečnosti Únie. Komisia v tejto súvislosti skúma konkrétne návrhy na posilnenie rámcov Únie na kontrolu investícií a vývozu. Okrem toho by Únia a členské štáty mali spolupracovať so strategickými partnermi s cieľom posilniť spoločné vedúce postavenie v oblasti technológií a priemyslu v súlade s uplatniteľnými procedurálnymi požiadavkami.
- (12) Odvetvie polovodičov je charakterizované veľmi vysokými nákladmi na vývoj a inovácie a na budovanie moderných zariadení na skúšanie a validáciu s cieľom podporiť priemyselnú výrobu. To má priamy vplyv na konkurencieschopnosť a inovačnú kapacitu priemyslu Únie, ako aj na bezpečnosť dodávok a odolnosť úniijného ekosystému polovodičov. Na základe ponaučení z nedávneho nedostatku v Únii a na celom svete a rýchleho vývoja technologických výziev a inovačných cyklov, ktoré ovplyvňujú hodnotový reťazec v odvetví polovodičov, je potrebné posilniť existujúce silné stránky Únie, a tým zlepšiť jej konkurencieschopnosť, odolnosť, výskum a inovačnú kapacitu vytvorením iniciatív.
- (13) Za udržanie silnej priemyselnej, konkurencieschopnej, udržateľnej a inovačnej základne Únie sú v prvom rade zodpovedné členské štáty. Charakter a rozsah výziev týkajúcich sa výskumu a inovácie v oblasti polovodičov si však vyžaduje spoločné prijatie krokov na úrovni Únie.
- (14) Únia a členské štáty by mali lepšie koordinovať svoje úsilie a spoločne investovať s cieľom vybaviť Úniu kapacitami na výskum a inováciu polovodičových technológií, ktoré sú potrebné na udržanie jej vedúcej pozície vo výskume a priemyselných investícií na vrchole, a na odstránenie súčasných medzier medzi výskumom a vývojom a výrobou. Súčasné výzvy úniijného ekosystému polovodičov si vyžadujú vytvorenie rozsiahlych kapacít a spoločné úsilie členských štátov, pričom Únia by mala podporovať rozvoj a zavádzanie rozsiahlych kapacít. Uvedené spoločné úsilie zahŕňa poskytovanie finančných zdrojov v súlade s ambíciou iniciatívy podporovať rozvoj a širokú dostupnosť inovačných kapacít a rozsiahlych digitálnych infraštruktúr, pričom pozostáva z virtuálnej platformy pre návrhy, pilotné linky, a to aj pre kvantové čipy, a šírenie vedomostí, zručností a kompetencií v prospech celého ekosystému polovodičov. Aby to bolo možné dosiahnuť, Únia a členské štáty by mali zohľadniť ciele súbežnej zelenej a digitálnej transformácie. V tejto súvislosti ponúkajú polovodičové zariadenia a výrobné procesy značné príležitosti na zníženie environmentálneho, a najmä uhlíkového vplyvu priemyselných odvetví, čím prispievajú k ambíciám napríklad oznámenia Komisie zo 14. júla 2021 s názvom „Fit for 55“: plnenie cieľa EÚ v oblasti klímy do roku 2030 na ceste ku klimatickej neutralite“, Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti zriadeného nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/241⁽⁴⁾ a oznámenia Komisie z 18. mája 2022 s názvom

(⁴) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/241 z 12. februára 2021, ktorým sa zriaďuje Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti (Ú. v. EÚ L 57, 18.2.2021, s. 17).

„Plán REPowerEU“. Iniciatíva by vo všetkých komponentoch a akciách, pokiaľ je to možné, mala využívať a maximalizovať prínosy používania polovodičových technológií ako významných faktorov umožňujúcich prechod na udržateľnosť, čo môže viesť k novým výrobkom a k efektívnejšiemu, účinnejšiemu, čistejšiemu a trvalému využívaniu zdrojov vrátane energie a materiálov potrebných na výrobu a používanie polovodičov počas ich celého životného cyklu.

- (15) Na dosiahnutie svojho všeobecného cieľa a riešenie problémov súčasného ekosystému polovodičov na strane ponuky aj dopytu by iniciatíva mala mať päť operačných cieľov. Po prvé, na posilnenie kapacity Únie v oblasti navrhovania by iniciatíva mala podporovať akcie na vybudovanie virtuálnej platformy pre návrhy, ktorá bude dostupná v celej Únii. Virtuálna platforma pre návrhy by mala spájať komunity návrhárskych spoločností, startupov, MSP a dodávateľov duševného vlastníctva a nástrojov a výskumno-technologické organizácie s cieľom poskytovať virtuálne prototypové riešenia na základe spoločného vývoja technológií.
- (16) Po druhé, s cieľom poskytnúť základ pre posilnenie bezpečnosti dodávok a úniného ekosystému polovodičov by iniciatíva mala podporovať posilnenie existujúcich a rozvoj nových vyspelých pilotných liniek, aby sa umožnil vývoj a zavádzanie špičkových polovodičových technológií a polovodičových technológií novej generácie. Pilotné linky by mali priemyslu poskytnúť zariadenie na skúšanie, vykonávanie experimentov a validáciu polovodičových technológií a koncepcií návrhov systému na úrovniach vyššej technologickej pripravenosti nad úrovňou 3, ale pod úrovňou 8, pričom čo najviac znížia vplyvy na životné prostredie. Investície zo strany Únie spolu s členskými štátmi a so súkromným sektorom do pilotných liniek sú nevyhnutné na riešenie existujúceho štrukturálneho problému a zlyhania trhu, keď takéto zariadenia nie sú v Únii k dispozícii, čo bráni inovačnému potenciálu a globálnej konkurencieschopnosti Únie.
- (17) Po tretie, s cieľom urýchliť inovačný vývoj kvantových čipov a súvisiacich polovodičových technológií vrátane technológií založených na polovodičových materiáloch alebo integrovaných s fotonikou, ktoré napomáhajú rozvoj odvetvia polovodičov, by iniciatíva mala podporovať akcie týkajúce sa aj knižníc návrhov kvantových čipov, pilotných liniek na konštruovanie kvantových čipov a zariadení na skúšanie a validáciu zamerané na kvantové čipy vyrobené pilotnými linkami.
- (18) Po štvrté, s cieľom podporovať používanie polovodičových technológií, poskytnúť prístup k zariadeniam navrhovania a pilotných liniek a riešiť chýbajúce zručnosti v celej Únii by iniciatíva mala členským štátom poskytnúť možnosť zriadiť aspoň jedno kompetenčné centrum v oblasti polovodičov v každom členskom štáte, a to posilnením existujúcich centier alebo vytvorením nových zariadení. Prístup k verejne financovanej infraštruktúre, ako sú pilotné zariadenia a skúšobné zariadenia, a ku kompetenčným centrom by mal byť otvorený širokému okruhu používateľov a mal by sa poskytovať na transparentnom a nediskriminačnom základe a za trhových podmienok (alebo na základe nákladov a primeranej marže) pre veľké podniky, kým MSP a akademické inštitúcie môžu využívať preferenčný prístup alebo znížené ceny. Takýto prístup, a to aj pre medzinárodných výskumných a obchodných partnerov, môže viesť k širšiemu vzájomnému obohacovaniu a zvýšeniu know-how a excelentnosti, pričom prispieje k návratnosti nákladov.
- (19) Po piate, Komisia by mala zriadiť účelový nástroj podpory pre investovanie do polovodičov ako súčasť aktivít na uľahčenie investovania spoločne označovaných ako „fond pre čipy“, pričom navrhne kapitálové a dlhové riešenia vrátane mechanizmu kombinovaného financovania v rámci Fondu InvestEU zriadeného nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/523^(*) v úzkej spolupráci so skupinou Európskej investičnej banky a spolu s ostatnými implementujúcimi partnermi, akými sú národné podporné banky a inštitúcie. Aktivitami „fonde pre čipy“ by sa mal podporovať rozvoj dynamického a odolného ekosystému polovodičov, a to vytváraním príležitostí pre zvýšenú dostupnosť finančných prostriedkov na podporu rastu startupov a MSP, ako aj investície v celom hodnotovom reťazci, a to aj pre spoločnosti v hodnotovom reťazci v odvetví polovodičov. V tejto súvislosti by sa najmä MSP mala poskytovať podpora a jasné usmernenia s cieľom pomôcť im v procese podávania žiadostí. Od Európskej rady pre inovácie v tomto kontexte sa očakáva, že poskytne vysokorizikovým inovátorom tvoriacim trh ďalšiu účelovú podporu prostredníctvom grantov a kapitálových investícií.

(*) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/523 z 24. marca 2021, ktorým sa zriaďuje Program InvestEU a ktorým sa mení nariadenie (EÚ) 2015/1017 (Ú. v. EÚ L 107, 26.3.2021, s. 30).

- (20) V záujme prekonania obmedzení súčasného roztriešteného úsilia o verejné a súkromné investície, uľahčenia integrácie, vzájomného obohacovania a návratnosti investícií v rámci prebiehajúcich programov a uplatňovania spoločnej strategickej vízie Únie v oblasti polovodičov ako prostriedku realizácie ambície Únie a členských štátov zabezpečiť vedúcu úlohu v digitálnom hospodárstve by iniciatíva mala uľahčiť lepšiu koordináciu a užšie synergie medzi existujúcimi programami financovania na úrovni Únie a na vnútroštátnych úrovniach, lepšiu koordináciu a spoluprácu s priemyslom a kľúčovými zainteresovanými stranami súkromného sektora a ďalšie spoločné investovanie s členskými štátmi. Realizáciou iniciatívy sa majú zhromažďovať prostriedky z Únie, členských štátov a tretích krajín pridružených k existujúcim programom Únie, ako aj zo súkromného sektora. Úspech iniciatívy možno teda budovať len na spoločnom úsilí členských štátov a Únie, aby sa umožnili značné kapitálové náklady aj široká dostupnosť zdrojov virtuálneho navrhovania, skúšania a overovania a šírenie poznatkov, zručností a kompetencií. Z hľadiska špecifickosti dotknutých akcií by sa ciele iniciatívy, najmä aktivity „fónu pre čipy“ mali vo vhodných prípadoch podporovať aj prostredníctvom mechanizmu kombinovaného financovania v rámci Fondu InvestEU.
- (21) Podpora z iniciatívy by sa mala vhodným nákladovo efektívnym spôsobom využívať na riešenie zlyhaní trhu alebo suboptimálnych investičných situácií v dôsledku vysokej kapitálovej náročnosti, vysokého rizika a komplexnosti ekosystému polovodičov a akcie by nemali zdvojsť či vytlačť súkromné financovanie, ani narúšať hospodársku súťaž na vnútornom trhu. Akcie by mali mať pre celú Úniu jasnú pridanú hodnotu.
- (22) Základná realizácia iniciatívy by mala byť zverená spoločnému podniku pre čipy zriadenému nariadením Rady (EÚ) 2021/2085 ⁽⁶⁾ (ďalej len „spoločný podnik pre čipy“).
- (23) Iniciatíva by mala vychádzať zo silnej vedomostnej základne a posilňovať synergie s akciami, ktoré Únia a členské štáty v súčasnosti podporujú prostredníctvom programov a akcií v oblasti výskumu a inovácie v oblasti polovodičov a oblasti vývoja časti dodávateľského reťazca, najmä rámcového programu Horizont Európa – rámcový program pre výskum a inovácie zriadeného nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/695 ⁽⁷⁾ (ďalej len „Horizont Európa“) a programu Digitálna Európa zriadeného nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/694 ⁽⁸⁾, s cieľom do roku 2030 posilniť Úniu ako globálneho aktéra v polovodičových technológiách a ich uplatňovaní s rastúcim globálnym podielom na výrobe v súlade s oznámením Komisie z 9. marca 2021 s názvom „Digitálny kompas do roku 2030: digitálne desaťročie na európsky spôsob“. Okrem toho sa očakáva, že na doplnenie financovania iniciatívy sa zmobilizujú súkromné investície, ktoré prispejú k dosiahnutiu jej cieľov. Na doplnenie týchto aktivít by iniciatíva úzko spolupracovala s ostatnými príslušnými zainteresovanými stranami vrátane Priemyselnej aliancie pre procesory a polovodičové technológie.
- (24) S cieľom umožniť synergie medzi programami Únie a členských štátov by sa v pracovných programoch spoločného podniku pre čipy v rámci iniciatívy mali v súlade s článkom 17 ods. 2 písm. k) a článkom 137 písm. a. a.) nariadenia (EÚ) 2021/2085 jasne rozlišovať akcie na podporu výskumu a inovácie v oblasti polovodičov od akcií zameraných na rozvoj častí dodávateľského reťazca, aby sa zabezpečila primeraná účasť verejných a súkromných subjektov.
- (25) S cieľom uľahčiť vykonávanie osobitných akcií podporovaných iniciatívou, ako je napríklad virtuálna platforma pre návrhy alebo pilotné linky, je potrebné poskytnúť ako možnosť nový právny nástroj, a to Európske konzorcium pre infraštruktúru v oblasti čipov (ďalej len „konzorcium ECIC“). Konzorcium ECIC by malo mať právnu subjektivitu. To znamená, že pri žiadaní o financovanie osobitných akcií z iniciatívy môže byť žiadateľom samotné konzorcium ECIC a nie jednotlivé subjekty, ktoré ho tvoria. Podľa článku 134 ods. 3 nariadenia (EÚ) 2021/2085 sú však výzvy na predkladanie návrhov, ktoré sú súčasťou pracovného programu, vyhlásené v rámci iniciatívy otvorené pre rôzne právne formy spolupráce a iných účastníkov a výber návrhov na financovanie nie je založený na osobitnej právnej forme spolupráce. Hlavným cieľom konzorcia ECIC by malo byť podnecovať účinnú a štruktúrnu spoluprácu

⁽⁶⁾ Nariadenie Rady (EÚ) 2021/2085 z 19. novembra 2021, ktorým sa zriaďujú spoločné podniky v rámci programu Horizont Európa a zrušujú nariadenia (ES) č. 219/2007, (EÚ) č. 557/2014, (EÚ) č. 558/2014, (EÚ) č. 559/2014, (EÚ) č. 560/2014, (EÚ) č. 561/2014 a (EÚ) č. 642/2014 (Ú. v. EÚ L 427, 30.11.2021, s. 17).

⁽⁷⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/695 z 28. apríla 2021, ktorým sa zriaďuje Horizont Európa – rámcový program pre výskum a inovácie, stanovujú jeho pravidlá účasti a šírenia a zrušujú nariadenia (EÚ) č. 1290/2013 a (EÚ) č. 1291/2013 (Ú. v. EÚ L 170, 12.5.2021, s. 1).

⁽⁸⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/694 z 29. apríla 2021, ktorým sa zriaďuje program Digitálna Európa a zrušuje rozhodnutie (EÚ) 2015/2240 (Ú. v. EÚ L 166, 11.5.2021, s. 1).

medzi právnymi subjektmi vrátane výskumno-technologických organizácií, priemyslu a členských štátov. Konzorcium ECIC by malo zahŕňať účasť aspoň troch členov, a to členských štátov alebo verejných či súkromných právnych subjektov z najmenej troch členských štátov alebo ich kombináciu, s cieľom dosiahnuť široké zastúpenie z celej Únie. Keďže by konzorcium ECIC malo právnu subjektivitu, malo by dostatočnú nezávislosť na určenie svojho členstva, riadenia, financovania, rozpočtu, spôsobov pre finančné a nepeňažné príspevky jeho členov, a koordinácie, spravovania duševného vlastníctva a metód práce. Členovia konzorcia ECIC by mali mať úplnú flexibilitu pri určovaní rozhodného práva, štatutárneho sídla a hlasovacích práv. Výber verejných a súkromných právnych subjektov vykonávajúcich pracovný plán konzorcia ECIC by mal byť spravodlivý, transparentný a otvorený. S cieľom zabezpečiť spravodlivý a rovnaký prístup k účasti by konzorcium ECIC malo byť počas svojej existencie otvorené pre nových členov, a to členské štáty alebo verejné či súkromné právne subjekty. Predovšetkým členské štáty by mali mať možnosť kedykoľvek sa ku konzorciu ECIC pripojiť buď ako riadni členovia, alebo ako pozorovatelia, zatiaľ čo iné verejné alebo súkromné právne subjekty by mali mať možnosť kedykoľvek sa pripojiť za spravodlivých a primeraných podmienok upravených v stanovách konzorcia ECIC. Rada verejných orgánov spoločného podniku pre čipy by mala mať možnosť overiť otvorenosť konzorcia ECIC a v prípade potreby odporučiť prijatie určitých nápravných opatrení. Zriadenie konzorcia ECIC by nemalo znamenať zriadenie nového orgánu Únie. Mali by sa ním riešiť nedostatky v súbore nástrojov Únie s cieľom kombinovať financovanie z členských štátov, rozpočtu Únie a súkromných investícií na účely realizácie osobitných akcií podporovaných iniciatívou. Komisia by nemala byť členom konzorcia ECIC.

- (26) Konzorcium ECIC, ktorého členmi nie sú súkromné subjekty, sa má uznať za medzinárodnú organizáciu v zmysle článku 143 ods. 1 písm. g) a článku 151 ods. 1 písm. b) smernice Rady 2006/112/ES⁽⁹⁾ a za medzinárodnú organizáciu v zmysle článku 11 ods. 1 písm. b) smernice Rady (EÚ) 2020/262⁽¹⁰⁾. Konzorcium ECIC, ktorého členmi sú súkromné subjekty, by sa nemalo uznať za ktorúkoľvek z takýchto medzinárodných organizácií.
- (27) Výskum a vývoj v Únii je čoraz viac vystavený praktikám zameraným na zneužívanie dôverných informácií, obchodných tajomstiev a chránených údajov, ako sú krádeže duševného vlastníctva, nútené transfery technológií a hospodárska špionáž. S cieľom zabrániť nepriaznivým vplyvom na záujmy Únie a ciele iniciatívy je potrebné zaujať prístup, ktorým sa zabezpečí, aby bol chránený prístup k citlivým informáciám alebo výsledkom vrátane údajov a know-how, bezpečnosti a prevodu vlastníctva výsledkov, ako aj obsahu chráneného právami duševného vlastníctva vytvoreného v súvislosti s akciami podporovanými iniciatívou alebo ich výsledkom, ako aj ich využívanie. Na zabezpečenie uvedenej ochrany by sa všetky akcie podporované v rámci iniciatívy a financované z programov Horizont Európa a Digitálna Európa mali riadiť príslušnými ustanoveniami týchto programov, napríklad pokiaľ ide o účasť subjektov usadených v tretích krajinách pridružených k programu, dohody o grante, vlastníctvo a ochranu, bezpečnosť, využívanie a šírenie, prevod a udelenie licencie a prístupové práva. Pri vykonávaní uvedených programov je možné stanoviť osobitné ustanovenia, najmä pokiaľ ide o obmedzenie prevodov a udelenia licencie v súlade s článkom 40 ods. 4 nariadenia (EÚ) 2021/695 Európa a obmedzenie účasti právnych subjektov usadených v určených pridružených alebo iných tretích krajinách z dôvodov založených na strategických aktívach, záujmoch, autonómii alebo bezpečnosti Únie a členských štátov v súlade s článkom 22 ods. 5 nariadenia (EÚ) 2021/695 a článkom 12 ods. 6 nariadenia (EÚ) 2021/694. Okrem toho by sa zaobchádzanie s citlivými informáciami, bezpečnosť, dôvernosť, ochrana obchodných tajomstiev a práv duševného vlastníctva mali riadiť právom Únie vrátane smerníc Európskeho parlamentu (EÚ) 2016/943⁽¹¹⁾ a 2004/48/ES⁽¹²⁾ a vnútroštátnym právom. Komisia a členské štáty môžu chrániť transfery technológií z dôvodov súvisiacich so záujmami bezpečnosti Únie a národnej bezpečnosti v súvislosti s investíciami do zariadení patriacich do rozsahu pôsobnosti tohto nariadenia v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/452⁽¹³⁾.

⁽⁹⁾ Smernica Rady 2006/112/ES z 28. novembra 2006 o spoločnom systéme dane z pridanej hodnoty (Ú. v. EÚ L 347, 11.12.2006, s. 1).

⁽¹⁰⁾ Smernica Rady (EÚ) 2020/262 z 19. decembra 2019, ktorou sa ustanovuje všeobecný systém spotrebných daní (Ú. v. EÚ L 58, 27.2.2020, s. 4).

⁽¹¹⁾ Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/943 z 8. júna 2016 o ochrane nesprístupneného know-how a obchodných informácií (obchodného tajomstva) pred ich neoprávneným získaním, využitím a sprístupnením (Ú. v. EÚ L 157, 15.6.2016, s. 1).

⁽¹²⁾ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2004/48/ES z 29. apríla 2004 o vymožitelnosti práv duševného vlastníctva (Ú. v. EÚ L 157, 30.4.2004, s. 45).

⁽¹³⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/452 z 19. marca 2019, ktorým sa ustanovuje rámec na preverovanie priamych zahraničných investícií do Únie (Ú. v. EÚ L 79 I, 21.3.2019, s. 1).

- (28) S cieľom uľahčiť prístup k technickým odborným znalostiam a zabezpečiť šírenie znalostí v celej Únii, ako aj podporu rôznych iniciatív v oblasti zručností by sa mala zriadiť sieť kompetenčných centier. Na tento účel by mal spoločný podnik pre čipy stanoviť postup na zriadenie kompetenčných centier vrátane podmienok účasti, ako aj ďalšie podrobnosti o vykonávaní úloh a funkcií uvedených v tomto nariadení. Kompetenčné centrá, ktoré tvoria sieť, by mal vyberať spoločný podnik pre čipy a mali by mať značnú celkovú autonómiu, aby si mohli stanoviť vlastnú organizáciu, zloženie a metódy práce. Ich organizácia, zloženie a metódy práce by však mali byť v súlade s cieľmi tohto nariadenia a iniciatívy a mali by prispievať k ich dosiahovaniu.
- (29) Kompetenčné centrá by mali prispieť k udržaniu vedúceho postavenia Únie, pokiaľ ide o výskum, vývoj a inováciu čipov a spôsobilosti v oblasti navrhovania, a to zameraním sa na podporu výskumu, vývoja, inovácie a navrhovania, ako aj zameraním sa na výrobu. Pre dosiahnutie tohto cieľa má zásadný význam podpora ľudského potenciálu a zručností vzdelávaním v oblasti vedy, technológií, inžinierstva a matematiky (STEM) až po postdoktorandskú úroveň. Kompetenčné centrá by mali predovšetkým poskytovať služby zainteresovaným stranám v oblasti polovodičov vrátane startupov a MSP. Ide napríklad o uľahčenie prístupu k pilotným linkám a virtuálnej platforme pre návrhy, poskytovanie odbornej prípravy a rozvoja zručností, podporu pri hľadaní investorov, využívanie existujúcich miestnych kompetencií alebo komunikáciu s príslušnými vertikálnymi odvetviami. Služby by sa mali poskytovať na otvorenom, transparentnom a nediskriminačnom základe. Každé kompetenčné centrum by malo byť prepojené s európskou sieťou kompetenčných centier v oblasti polovodičov, malo by byť jej súčasťou a malo by fungovať ako prístupový bod k iným uzlom siete. V tejto súvislosti by sa mali maximalizovať synergie s existujúcimi podobnými štruktúrami, ako sú európske centrá digitálnych inovácií zriadené podľa programu Digitálna Európa. Členské štáty by napríklad mohli určiť existujúce európske centrum digitálnych inovácií zamerané na polovodiče za kompetenčné centrum na účely tohto nariadenia, pokiaľ sa neporuší zákaz dvojitého financovania.
- (30) Navrhovanie čipov je kľúčová spôsobilosť na zavedenie akejkoľvek inovácie a funkcie do elektronických riešení prispôbených rôznym aplikáciám a potrebám používateľov polovodičov. Preto je navrhovanie ústredným prvkom hodnotového reťazca v odvetví polovodičov a podpora rozširovania spôsobilosti v oblasti navrhovania v Únii má zásadný význam. S cieľom uznať kľúčovú úlohu návrhárskych centier a ich prínos k európskej excelentnosti v pokročilom navrhovaní čipov prostredníctvom ponuky služieb alebo posilnenia zručností a spôsobilosti v oblasti navrhovania v Únii by Komisia mala mať možnosť udeliť známku „návrhárske centrum excelentnosti“. Návrhárske centrá excelentnosti by sa mali vzhľadom na ich význam pri umožňovaní vzniku odolného ekosystému polovodičov považovať za verejný záujem. Ak sú takýmto návrhárskymi centrami excelentnosti MSP, členské štáty by mali mať možnosť primeraným spôsobom uplatňovať podporné opatrenia s cieľom prispieť k odolnosti únijského ekosystému polovodičov. Tým nie je v relevantných prípadoch dotknutá právomoc Komisie v oblasti štátnej pomoci podľa článkov 107 a 108 ZFEÚ ani oznámenie Komisie z 19. októbra 2022 s názvom „Rámec pre štátnu pomoc na výskum, vývoj a inovácie“ (ďalej len „rámec pre štátnu pomoc na výskum, vývoj a inovácie“). Rámec pre štátnu pomoc na výskum, vývoj a inovácie je zameraný na uľahčenie výskumných, vývojových a inovačných činností, ku ktorým by v dôsledku zlyhania trhu nedošlo bez verejnej podpory. V tejto súvislosti by členské štáty na základe rámca pre štátnu pomoc za určitých podmienok mohli poskytnúť podnikom a výskumnej obci potrebné stimuly na vykonávanie takýchto dôležitých činností a investícií v tejto oblasti. Podľa rámca pre štátnu pomoc na výskum, vývoj a inovácie by sa v prípade pomoci na výskumné a vývojové projekty stredných podnikov mohli povoliť maximálne intenzity pomoci do výšky 80 % a v prípade malých podnikov do výšky 90 %. Okrem toho, s cieľom maximalizovať synergie, kompetenčné centrá zriadené v rámci iniciatívy, ktoré sa zameriavajú na navrhovanie moderných čipov, by mali mať možnosť uchádzať sa o známku návrhárskeho centra excelentnosti. Členské štáty by mohli zároveň určiť návrhárske centrum excelentnosti za svojho kandidáta na kompetenčné centrum.
- (31) S cieľom podporiť dosiahnutie potrebných spôsobilostí výroby a súvisiaceho navrhovania, a tým zaistiť bezpečnosť dodávok a posilniť odolnosť únijského ekosystému polovodičov, môže byť vhodná verejná podpora za predpokladu, že to nepovedie k narušeniu vnútorného trhu. V tejto súvislosti je potrebné harmonizovať určité podmienky pre prevádzkovateľov na účely vykonávania konkrétnych projektov na úrovni Únie, ktoré prispievajú k dosiahnutiu cieľov tohto nariadenia, a rozlišovať medzi dvoma druhmi zariadenia, a to: integrované výrobné zariadenia a otvorené zákazkové továrne EÚ. Faktorom na rozlíšenie uvedených dvoch zariadení pre stanovenie ich druhu by mal byť obchodný model. Otvorené zákazkové továrne EÚ ponúkajú výrobnú kapacitu iným podnikom. Integrované výrobné zariadenia vyrábajú na vlastné komerčné účely a okrem výroby by mohli do svojho obchodného modelu začleniť aj ďalšie kroky dodávateľského reťazca, ako napríklad navrhovanie a predaj výrobkov.

- (32) Integrované výrobné zariadenia a otvorené zákazkové továrne EÚ by mali byť spôsobilé vyrábať polovodiče alebo vyrábať zariadenie alebo kľúčové komponenty pre takéto zariadenie prevažne používané pri výrobe polovodičov, ktoré sú v Únii „priekopnícke“ a prispievajú k bezpečnosti dodávok a odolnosti ekosystému polovodičov na vnútornom trhu. Faktorom na označenie ako „priekopnícke“ zariadenie je uvedenie inovatívneho prvku na vnútorný trh týkajúceho sa výrobných procesov alebo konečného výrobku, ktorý by sa mohol zakladať na nových alebo existujúcich technologických uzloch. Relevantné inovačné prvky by sa mohli týkať technologického uzla alebo substrátového materiálu, alebo prístupov, ktoré vedú k zlepšeniu výpočtovej kapacity alebo iných výkonnostných vlastností, energetickej efektívnosti, úrovne ochrany, bezpečnosti alebo spoľahlivosti, ako aj integrácie nových funkcií, napríklad umelej inteligencie, kapacity pamäte alebo iných. Príkladom inovácie je aj integrácia rôznych procesov vedúcich k zvýšeniu efektívnosti alebo automatizácia púzdrenia a montáže. Pokiaľ ide o environmentálne prínosy, medzi inovačné prvky patrí kvantifikovateľné zníženie množstva spotrebovanej energie, vody alebo chemikálií alebo zlepšenie recyklovateľnosti. Uvedené inovačné prvky by sa mohli vzťahovať na vyspelé aj najnovšie technologické uzly. Takéto inovácie by sa v Únii ešte nemali nachádzať v podstatnom rozsahu ani by sa nemala plánovať ich výstavba. Napríklad podobná inovácia v oblasti výskumu a vývoja alebo výroby malého rozsahu by nevyhnutne nevyučovala následné označenie ako „priekopnícke“ zariadenie. K označeniu ako „priekopnícke“ zariadenie by mohlo viesť vybudovanie nového zariadenia, ako aj podstatná modernizácia existujúceho zariadenia.
- (33) Keď otvorená zákazková továreň EÚ ponúka výrobnú kapacitu podnikom neprepojeným s prevádzkovateľom zariadenia, táto otvorená zákazková továreň EÚ by mala stanoviť, zaviesť a zachovať primerané a účinné funkčné oddelenie, aby sa zabránilo výmene dôverných informácií medzi internou a externou výrobou. Toto by sa malo vzťahovať na akékoľvek informácie získané pri navrhovaní a v začiatkovej (front-end) alebo konečnej (back-end) fáze výrobného procesu.
- (34) Na to, aby mohli byť zariadenia označené za integrované výrobné zariadenia alebo otvorené zákazkové továrne EÚ, by zriadenie zariadenia malo mať jasný pozitívny vplyv s účinkami presahu na újinný hodnotový reťazec polovodičov mimo dotknutého podniku alebo členského štátu v strednodobom až dlhodobom horizonte s cieľom zaistiť bezpečnosť dodávok a odolnosť polovodičového ekosystému a prispieť k dvojitej zelenej a digitálnej transformácii Únie. Na účely označenia za integrované výrobné zariadenia alebo otvorené zákazkové továrne EÚ sa môžu zväziť rôzne činnosti zamerané na vytvorenie pozitívnych účinkov presahu. Ide napríklad o poskytovanie prístupu k výrobným zariadeniam za trhovú poplatok; poskytovanie súborov nástrojov na tvorbu procesov menším návrhárskym spoločnostiam alebo virtuálnej platforme pre návrhy; šírenie výsledkov ich činností v oblasti výskumu a vývoja; zapojenie sa do výskumnej spolupráce s európskymi univerzitami a výskumnými ústavmi; spolupráca s vnútroštátnymi orgánmi alebo vzdelávacími inštitúciami a inštitúciami odbornej prípravy s cieľom prispieť k rozvoju zručností; prispievanie k výskumným projektom v celej Únii alebo ponúkajúce možnosti špecializovanej podpory pre startupy a MSP. Vplyv na viaceré členské štáty, a to aj pokiaľ ide o kohézne ciele, by sa mal považovať za jeden z ukazovateľov jasného pozitívneho vplyvu integrovaného výrobného zariadenia alebo otvorenej zákazkovej továrne EÚ na hodnotový reťazec v odvetví polovodičov v Únii.
- (35) Je dôležité, aby integrované výrobné zariadenia a otvorené zákazkové továrne EÚ nepodliehali extrateritoriálnemu uplatňovaniu záväzkov vyplývajúcich zo služieb vo verejnom záujme uložených tretími krajinami, ktoré by mohli oslabiť ich schopnosť využívať svoju infraštruktúru, softvér, služby, zariadenia, aktíva, zdroje, duševné vlastníctvo alebo know-how, ktoré sú potrebné na splnenie povinností týkajúcej sa prioritných objednávok podľa tohto nariadenia, ku ktorým by sa museli zaviazat.
- (36) Vzhľadom na rýchly vývoj polovodičových technológií a v záujme posilnenia budúcej priemyselnej konkurencieschopnosti Únie by integrované výrobné zariadenia a otvorené zákazkové továrne EÚ mali v Únii investovať do neustálej inovácie s cieľom dosiahnuť konkrétny pokrok v oblasti polovodičovej technológie alebo pripraviť technológie novej generácie. V tejto súvislosti by integrované výrobné zariadenia a otvorené zákazkové továrne EÚ mali mať možnosť vykonávať skúšky a experimenty týkajúce sa nového vývoja prostredníctvom preferenčného prístupu k pilotným linkám zriadeným iniciatívou prostredníctvom zrýchlených žiadostí o ich služby. Žiadnym takýmto preferenčným prístupom by sa nemal vylúčiť účinný prístup za spravodlivých podmienok ďalších podnikov, ktoré o to majú záujem, najmä startupov a MSP, k pilotným linkám, ani by sa ním ich účinnému prístupu nemalo brániť.

- (37) Vzhľadom to, aká je kvalifikovaná pracovná sila s potrebnými zručnosťami dôležitá na dosiahnutie cieľov tohto nariadenia, by integrované výrobné zariadenia a otvorené zákazkové továrne EÚ mali podporovať databázu talentov Únie rozvíjaním a zavádzaním vzdelávania a odbornej prípravy v oblasti zručností a zvyšovaním počtu kvalifikovaných pracovníkov s potrebnými zručnosťami.
- (38) S cieľom umožniť jednotný a transparentný postup získania statusu integrovaného výrobného zariadenia a otvorenej zákazkovej továrne EÚ, by mala rozhodnutie o udelení tohto statusu prijať Komisia na základe žiadosti individuálneho podniku alebo konzorcia viacerých podnikov. Tento status by mal byť otvorený pre vybudovanie nového zariadenia na výrobu polovodičov, ako aj pre významné rozšírenie alebo inovatívnu transformáciu existujúceho zariadenia na výrobu polovodičov. Na zohľadnenie významu koordinovanej a spoločnej realizácie plánovaného zariadenia by Komisia vo svojom posúdení mala vziať do úvahy pripravenosť jedného alebo viacerých členských štátov, v ktorých žiadateľ zamýšľa zriadiť takéto zariadenia, s cieľom podporiť vybudovanie. Komisia by navyše pri posudzovaní životaschopnosti podnikateľského plánu mohla zohľadňovať všetky záznamy o žiadateľovi.
- (39) Vzhľadom na práva spojené s uznaním za integrované výrobné zariadenie alebo otvorenú zákazkovú továreň EÚ by Komisia mala monitorovať, či zariadenia, ktorým bol uvedený status udelený, naďalej dodržiavajú požiadavky stanovené v tomto nariadení. Ak ich už nedodržiavajú, Komisia by mala mať právo opätovne preskúmať a v prípade potreby zrušiť status, a teda aj práva spojené s týmto statusom. Akékoľvek rozhodnutie o zrušení statusu by sa malo prijať len po konzultácii s Európskou radou pre polovodiče a malo by byť riadne odôvodnené. V súlade s tým by podnik prevádzkujúci integrované výrobné zariadenie alebo otvorenú zákazkovú továreň EÚ mal mať možnosť proaktívne požiadať o preskúmanie trvania statusu alebo plánov vykonávania, ak by nepredvídané vonkajšie okolnosti, ako sú vážne narušenia s priamym hospodárskym dosahom na uznané zariadenie, mohli mať vplyv na jeho schopnosť plniť kritériá. S cieľom zohľadniť skutočnosť, že väčšina práv sa udeľuje v období zriadenia, by sa na zariadenia mala aj v prípade zrušenia statusu naďalej vzťahovať povinnosť dodržiavať podmienky prioritných objednávok počas obdobia, ktoré zostáva do skončenia platnosti statusu.
- (40) Integrované výrobné zariadenia a otvorené zákazkové továrne EÚ by sa mali vzhľadom na ich význam pre zabezpečenie bezpečnosti dodávok a na to, aby mohol vzniknúť odolný ekosystém polovodičov, považovať za verejný záujem. Zabezpečenie bezpečnosti dodávky polovodičov má význam aj pre digitalizáciu, ktorá umožňuje zelenú transformáciu mnohých ďalších odvetví. S cieľom prilákať investície do únijskeho odvetvia polovodičov a prispieť k bezpečnosti dodávok polovodičov a odolnosti únijskeho ekosystému polovodičov môžu členské štáty uplatňovať podporné opatrenia vrátane stimulov a poskytnúť integrovaným výrobným zariadeniam a otvoreným zákazkovým továrňam EÚ administratívnu podporu pri vnútroštátnych povolovacích postupoch. Tým nie je v relevantných prípadoch dotknutá právomoc Komisie v oblasti štátnej pomoci podľa článku 107 a 108 ZFEÚ. S cieľom zabezpečiť správne a účinné uplatňovanie pravidiel štátnej pomoci Komisia už vo svojom oznámení z 8. februára 2022 s názvom „Akt o čipoch pre Európu“ uznala potrebu individuálneho posúdenia štátnej pomoci poskytnutej pokročilým zariadeniam na výrobu polovodičov s cieľom zaistiť bezpečnosť dodávok a odolnosť únijskeho dodávateľského reťazca a zároveň vytvárať výrazný pozitívny vplyv na širšie hospodárstvo. Postupy uznávania „otvorených zákazkových tovární EÚ“ alebo „integrovaných výrobných zariadení“ a v náležitých prípadoch schvaľovania štátnej pomoci sa okrem toho budú vykonávať súbežne s cieľom urýchliť rozhodovací proces. Členské štáty by mali podporiť zriadenie integrovaných výrobných zariadení a otvorených zákazkových tovární EÚ v súlade s právom Únie. Pri poskytovaní podporných opatrení pre integrované výrobné zariadenia a otvorené zákazkové továrne EÚ by členské štáty mali mať možnosť zväziť stanovenie nediskriminačných požiadaviek týkajúcich sa ochrany a bezpečnosti duševného vlastníctva vrátane kybernetickej bezpečnosti a dôveryhodnosti a mohli odporučiť zmierňujúce opatrenia na riešenie osobitných rizík súvisiacich so zasahovaním, nútenými transfermi technológií a krádežami duševného vlastníctva zo strany subjektov z tretích krajín.
- (41) S cieľom podporiť vytvorenie potrebných súvisiacich spôsobilostí v oblasti navrhovania môžu členské štáty poskytnúť podporu takýmto činnostiam v súlade s pravidlami štátnej pomoci na základe článkov 107 a 108 ZFEÚ, ako aj na základe rámca pre štátnu pomoc na výskum, vývoj a inovácie alebo nariadenia Komisie (EÚ) č. 651/2014⁽¹⁴⁾.

⁽¹⁴⁾ Nariadenie Komisie (EÚ) č. 651/2014 zo 17. júna 2014 o vyhlásení určitých kategórií pomoci za zlučiteľné s vnútorným trhom podľa článkov 107 a 108 zmluvy (Ú. v. EÚ L 187, 26.6.2014, s. 1).

- (42) Je potrebné, aby sa integrované výrobné zariadenia a otvorené zákazkové továrne EÚ zriadili čo najskôr, a to pri zachovaní minimálnej administratívnej záťaže. Z tohto dôvodu by mali členské štáty vybavovať žiadosti týkajúce sa plánovania, výstavby a prevádzky integrovaných výrobných zariadení a zákazkových tovární EÚ čo najrýchlejšie. Členské štáty by mali mať možnosť vymenovať orgán, ktorý uľahčí a bude koordinovať povoloňacie postupy a ktorý by mohol vymenovať koordinátora, ktorý bude jednotným kontaktným miestom pre projekt. Okrem toho, ak je to potrebné na udelenie výnimky v zmysle smernice Rady 92/43/EHS⁽¹⁵⁾ a smernice Európskeho parlamentu a Rady 2000/60/ES⁽¹⁶⁾, zriadenie a prevádzka týchto zariadení sa môžu považovať za vyšší verejný záujem v zmysle uvedených smerníc, a to za predpokladu, že sú splnené zvyšné podmienky stanovené v týchto ustanoveniach. Týmto nie je dotknutá uplatniteľnosť ani vykonávanie iného práva Únie v oblasti životného prostredia.
- (43) Inovatívne podniky v oblasti špičkových technológií sú čoraz viac vystavené praktikám zameraným na zneužívanie dôverných informácií, obchodných tajomstiev a chránených údajov, ako sú krádež duševného vlastníctva, neoprávnené kopírovanie, nútené transfery technológií, hospodárska špionáž alebo porušenie požiadaviek na dôvernosť, a to v Únii a najmä z krajín mimo Únie. K zvyšovaniu rizika výskytu uvedených praktík prispieva najnovší vývoj, ako je častejší outsourcing, dlhšie globálne hodnotové reťazce a zvýšená miera používania informačných a komunikačných technológií. Neoprávnené získanie, využitie alebo sprístupnenie dôverných informácií, obchodných tajomstiev a chránených údajov ohrozuje schopnosť získať výnosy z prvenstva v rámci inovačného úsilia. S cieľom zabezpečiť ochranu dôverných informácií, obchodných tajomstiev a chránených údajov by sa toto nariadenie malo vykonávať spôsobom, ktorý plne rešpektuje rámec Únie a medzinárodný rámec ochrany údajov a duševného vlastníctva a presadzovania práv v týchto oblastiach vrátane smernice Európskeho parlamentu a Rady 2001/29/ES⁽¹⁷⁾, smerníc 2004/48/ES a (EÚ) 2016/943 a smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/790⁽¹⁸⁾. Členské štáty môžu pri ďalšom riešení kľúčových rizík dodávateľského reťazca využiť možnosť stanovenú v smernici Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2022/2555⁽¹⁹⁾, a to vykonávať koordinované posúdenia bezpečnostných rizík najdôležitejších dodávateľských reťazcov, aké sa vykonávajú pre siete 5G v nadväznosti na odporúčanie Komisie (EÚ) 2019/534⁽²⁰⁾, s cieľom identifikovať v jednotlivých odvetviach relevantné hrozby a zraniteľné miesta a určiť opatrenia, plány zmierňovania a najlepšie postupy na boj proti kritickým závislostiam, možným jednotlivým miestam zlyhania, hrozbám, zraniteľnostiam a iným rizikám spojeným s dodávateľským reťazcom.
- (44) Spoločné normy ekologických, udržateľne vyrobených, dôveryhodných a zabezpečených čipov by boli veľkým prínosom pre vnútorný trh. Budúce inteligentné zariadenia, systémy a platformy pripojiteľnosti sa budú musieť opierať o pokročilé polovodičové čipy a budú musieť spĺňať požiadavky v oblasti ekologickosti, dôveryhodnosti a kybernetickej bezpečnosti, ktoré budú vo veľkej miere závisieť od vlastností základnej technológie. Únia by mala na tento účel vypracovať referenčné certifikačné postupy a od priemyselných subjektov požadovať, aby spoločne vypracovali takéto postupy pre konkrétne sektory a technológie s potenciálne rozsiahlymi sociálnymi dôsledkami.
- (45) Vzhľadom na to by Komisia po konzultácii s Európskou radou pre polovodiče a s náležitým zapojením zainteresovaných strán mala identifikovať odvetvia a výrobky, ktoré závisia od polovodičových technológií alebo ich vo veľkej miere využívajú a ktoré potrebujú certifikované ekologické, dôveryhodné a zabezpečené čipy. Identifikácia takýchto odvetví a výrobkov by mohla stimulovať zavádzanie európskych a medzinárodných noriem v oblasti riadenia rizík.

⁽¹⁵⁾ Smernica Rady 92/43/EHS z 21. mája 1992 o ochrane prirodzených biotopov a voľne žijúcich živočíchov a rastlín (Ú. v. ES L 206, 22.7.1992, s. 7).

⁽¹⁶⁾ Smernica 2000/60/ES Európskeho parlamentu a Rady z 23. októbra 2000, ktorou sa stanovuje rámec pôsobnosti pre opatrenia spoločenstva v oblasti vodného hospodárstva (Ú. v. ES L 327, 22.12.2000, s. 1).

⁽¹⁷⁾ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2001/29/ES z 22. mája 2001 o zosúladiení niektorých aspektov autorských práv a s nimi súvisiacich práv v informačnej spoločnosti (Ú. v. ES L 167, 22.6.2001, s. 10).

⁽¹⁸⁾ Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/790 zo 17. apríla 2019 o autorskom práve a právach súvisiacich s autorským právom na digitálnom jednotnom trhu a o zmene smerníc 96/9/ES a 2001/29/ES (Ú. v. EÚ L 130, 17.5.2019, s. 92).

⁽¹⁹⁾ Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2022/2555 zo 14. decembra 2022 o opatreniach na zabezpečenie vysokej spoločnej úrovne kybernetickej bezpečnosti v Únii, ktorou sa mení nariadenie (EÚ) č. 910/2014 a smernica (EÚ) 2018/1972 a zrušuje smernica (EÚ) 2016/1148 (smernica NIS 2) (Ú. v. EÚ L 333, 27.12.2022, s. 80).

⁽²⁰⁾ Odporúčanie Komisie (EÚ) 2019/534 z 26. marca 2019 Kybernetická bezpečnosť sietí 5G (Ú. v. EÚ L 88, 29.3.2019, s. 42).

- (46) Vzhľadom na komplexnosť dodávateľského reťazca polovodičov a riziko budúceho nedostatku by sa v tomto nariadení mali stanoviť nástroje na koordinovaný prístup k strategickému mapovaniu a monitorovaniu odvetvia polovodičov a účinnému riešeniu možných narušení trhu primeraným spôsobom.
- (47) Cieľom strategického mapovania odvetvia polovodičov by malo byť poskytnúť analýzu silných a slabých stránok Únie v rámci globálnych odvetví polovodičov s cieľom poskytnúť základ pre opatrenia na zaistenie bezpečnosti dodávok a odolnosti únijskeho ekosystému polovodičov. Na tento účel by sa v strategickom mapovaní mali identifikovať faktory, ako sú kľúčové výrobky a kritické infraštruktúry na vnútornom trhu, ktoré závisia od dodávok polovodičov, hlavné používateľské odvetvia a ich súčasné a očakávané potreby, kľúčové segmenty únijskeho dodávateľského reťazca polovodičov, technologické charakteristiky, závislosti od technológií a poskytovateľov z tretích krajín a úzke miesta únijskeho odvetvia polovodičov, súčasné a očakávané potreby v oblasti zručností a prístupu ku kvalifikovanej pracovnej sile a v náležitých prípadoch potenciálny vplyv opatrení súboru nástrojov pre núdzové situácie. Strategické mapovanie by malo byť založené na verejne a komerčne dostupných údajoch a v prípade potreby na údajoch získaných prostredníctvom žiadostí o dobrovoľné informácie adresovaných podnikom po konzultácii s Európskou radou pre polovodiče.
- (48) S cieľom predpovedať a pripraviť sa na budúce narušenia rôznych fáz hodnotového reťazca v odvetví polovodičov v Únii a obchodu v rámci Únie by Komisia mala za pomoci Európskej rady pre polovodiče a na základe výsledkov strategického mapovania určiť a vypracovať zoznam ukazovateľov včasného varovania. Medzi takéto ukazovatele by mohli patriť neobvyklý nárast času realizácie, dostupnosť surovín, medziproduktov a ľudského kapitálu potrebného na výrobu polovodičov alebo vhodné výrobné zariadenia, predpokladaný dopyt po polovodičoch na trhu Únie a na globálnych trhoch, cenové nárasty presahujúce bežné kolísanie cien, vplyv nehôd, útokov, prírodných katastrof alebo iných závažných udalostí, účinkov obchodnej politiky, sadzieb ciel, vývozných obmedzení, obchodných prekážok a iných opatrení súvisiacich s obchodom, ako aj účinkov zatvárania podnikov, premiestnenia (*offshoring*) alebo akvizície kľúčových účastníkov trhu. Monitorovacie činnosti Komisie by sa mali zamerať na tieto ukazovatele včasného varovania.
- (49) V dôsledku komplexných, rýchlo sa vyvíjajúcich a vzájomne prepojených hodnotových reťazcov v odvetví polovodičov s rôznymi aktérmi je potrebný koordinovaný prístup k monitorovaniu s cieľom zvýšiť schopnosť zmiernenia rizík, ktoré by mohli mať nepriaznivý vplyv na dodávky polovodičov, a zlepšiť chápanie dynamiky hodnotového reťazca v odvetví polovodičov. Komisia by mala po konzultácii s Európskou radou pre polovodiče monitorovať hodnotový reťazec v odvetví polovodičov so zameraním na indikátory včasného varovania a identifikáciu najlepších postupov na zmiernenie rizík a zvýšenie transparentnosti v hodnotovom reťazci v odvetví polovodičov, a to takým spôsobom, aby to pre podniky, najmä MSP, nepredstavovalo nadmerné administratívne zaťaženie.
- (50) S cieľom minimalizovať zaťaženie podnikov reagujúcich na monitorovanie a zabezpečiť, aby získané informácie mohli byť zostavené zmysluplným spôsobom, by Komisia mala zabezpečiť normalizované a zabezpečené prostriedky na akékoľvek získavanie informácií. Týmto prostriedkami by sa malo zabezpečiť, aby sa so všetkými získanými informáciami zaobchádzalo dôverne, čím sa zabezpečí obchodné tajomstvo a kybernetická bezpečnosť.
- (51) Relevantné zistenia vrátane informácií, ktoré poskytli relevantné zainteresované strany a priemyselné združenia, by sa mali poskytnúť Európskej rade pre polovodiče, aby sa umožnila pravidelná výmena informácií a začlenenie informácií do prehľadu monitorovania hodnotových reťazcov v odvetví polovodičov.
- (52) S cieľom umožniť uvedené činnosti monitorovania by príslušné vnútroštátne orgány členských štátov mali vytvoriť zoznam kontaktov všetkých relevantných podnikov pôsobiacich v celom dodávateľskom reťazci polovodičov usadených na ich vnútroštátnom území. Uvedený zoznam by mal umožniť identifikáciu vhodných respondentov žiadostí o dobrovoľné informácie. Nemalo by sa vyžadovať, aby bol uvedený zoznam vyčerpávajúci. S uvedeným zoznamom by sa malo zaobchádzať spôsobom, ktorým sa v plnej miere rešpektujú príslušné pravidlá dôvernosti.

- (53) Dostupnosť primeraných ľudských, finančných a technických zdrojov by umožnila účinné vykonávanie úloh podľa tohto nariadenia a prispela by k dosiahnutiu cieľov, ktoré sú v ňom stanovené. Komisia by preto bez toho, aby bol dotknutý rozpočtový postup a jej administratívna autonómia, mala optimálne využívať zdroje, aby mohla účinne plniť svoje povinnosti a vykonávať svoje právomoci podľa tohto nariadenia.
- (54) Viaceré podniky poskytujúce služby a tovar v odvetví polovodičov sa považujú za nevyhnutné pre účinný dodávateľský reťazec polovodičov v rámci únijského ekosystému polovodičov vzhľadom na počet podnikov v Únii, ktoré sa spoliehajú na ich výroby, ako aj v dôsledku ich podielu na trhu Únie a na globálnom trhu, ich významu pre zabezpečenie dostatočných dodávok alebo možných dôsledkov prerušenia dodávok ich výrobkov alebo služieb. Členské štáty by v spolupráci s Komisiou mali na svojich územiach identifikovať takýchto kľúčových účastníkov trhu.
- (55) Pri určovaní toho, či priama zahraničná investícia môže mať vplyv na bezpečnosť alebo verejný poriadok v zmysle článku 4 nariadenia (EÚ) 2019/452, môžu členské štáty a Komisia zväziť jej možné vplyvy na kritické technológie a položky s dvojakým použitím, ako sa vymedzuje v článku 2 bode 1 nariadenia Rady (ES) č. 428/2009 ⁽²¹⁾, a to vrátane polovodičov.
- (56) Členské štáty by pri monitorovaní mali osobitne zväziť integritu činností, ktoré vykonávajú kľúčoví účastníci trhu. Na takéto záležitosti by mohli dotknuté členské štáty upozorňovať Európsku radu pre polovodiče.
- (57) S cieľom umožniť predvídanie potenciálneho nedostatku by príslušné vnútroštátne orgány mali upozorniť Komisiu, ak nadobudnú vedomosť o riziku vážneho narušenia dodávok polovodičov alebo majú konkrétne a spoľahlivé informácie o výskyte akéhokoľvek ďalšieho rizikového faktora alebo udalosti. S cieľom zabezpečiť koordinovaný prístup by Komisia mala v prípade, že nadobudne vedomosť o riziku vážneho narušenia dodávok polovodičov alebo má konkrétne a spoľahlivé informácie o výskyte akéhokoľvek ďalšieho rizikového faktora alebo udalosti, a to na základe varovania alebo od medzinárodných partnerov, zvolať mimoriadne zasadnutie Európskej rady pre polovodiče s cieľom viesť diskusie o závažnosti narušenia a o prípadnom začatí postupu na aktiváciu krízovej fázy, ako aj o tom, či môže byť vhodné, potrebné a primerané, aby členské štáty preventívne uskutočnili koordinované spoločné obstarávanie a aby nadviazali dialóg so zainteresovanými stranami s cieľom určiť, pripraviť a prípadne koordinovať takéto preventívne opatrenia. Európska rada pre polovodiče a Komisia by mali v rámci uvedeného dialógu zohľadniť názory zainteresovaných strán hodnotového reťazca v odvetví polovodičov. Komisia by mala konzultovať a spolupracovať s relevantnými tretími krajinami s cieľom spoločne riešiť narušenia dodávateľského reťazca, a to v súlade s medzinárodnými povinnosťami a bez toho, aby boli dotknuté procedurálne požiadavky.
- (58) Krízová fáza v oblasti polovodičov by sa mala aktivovať, ak existujú konkrétne, závažné a spoľahlivé dôkazy o takejto krízovej situácii. Polovodičová kríza nastáva, ak existujú vážne narušenia dodávok polovodičov alebo závažné prekážky obchodu s polovodičmi v rámci Únie, čo spôsobuje značný nedostatok polovodičov, medziproduktov, surovín alebo spracovaných materiálov, a takýto značný nedostatok bráni dodávkam, opravám a údržbe základných výrobkov používaných v kritických odvetviach, napríklad zdravotníckych a diagnostických zariadení, do takej miery, že by to malo vážne škodlivé účinky na fungovanie kritických odvetví v dôsledku ich vplyvu na spoločnosť, hospodárstvo a bezpečnosť Únie.
- (59) Keď Komisia nadobudne vedomosť o potenciálnej polovodičovej kríze, mala by posúdiť, či sú splnené podmienky na aktiváciu krízovej fázy, s cieľom zabezpečiť pružnú a účinnú reakciu na takúto polovodičovú krízu. Ak z tohto posúdenia vyplývajú konkrétne, závažné a spoľahlivé dôkazy o polovodičovej kríze, Komisia by mala mať možnosť predložiť Rade návrh na aktiváciu krízovej fázy na vopred určené obdobie maximálne 12 mesiacov, pričom zohľadní stanovisko Európskej rady pre polovodiče. Komisia by mala posúdiť potrebu predĺženia alebo predčasného ukončenia krízovej fázy a začať postup na tento účel, ak sa takáto potreba zistí, pričom zohľadní stanovisko Európskej rady pre polovodiče.

⁽²¹⁾ Nariadenie Rady (ES) č. 428/2009 z 5. mája 2009, ktorým sa stanovuje režim Spoločenstva na kontrolu vývozov, prepravy, sprostredkovania a tranzitu položiek s dvojakým použitím (Ú. v. EÚ L 134, 29.5.2009, s. 1).

- (60) Vzhľadom na citlivú povahu aktivácie krízovej fázy a potenciálnych opatrení, ktoré sa môžu prijať v reakcii na túto fázu, vrátane významného vplyvu, ktorý by takéto opatrenia mohli mať na súkromné podniky v Únii, by sa právomoc prijať vykonávací akt, pokiaľ ide o aktiváciu, predĺženie a ukončenie krízovej fázy v rámci polovodičovej krízy, mala preniesť na Radu.
- (61) Úzka spolupráca medzi Komisiou a členskými štátmi a koordinácia všetkých vnútroštátnych opatrení prijatých v súvislosti s dodávateľským reťazcom polovodičov sú počas krízovej fázy nenahraditeľné s cieľom riešiť narušenia s nevyhnutnou koherentnosťou, odolnosťou a účinnosťou. Európska rada pre polovodiče by mala na tento účel podľa potreby zvolávať mimoriadne zasadnutia. Všetky prijaté opatrenia by sa mali prísne obmedziť len na trvanie krízovej fázy.
- (62) V záujme rýchlej, účinnej a koordinovanej reakcie Únie na polovodičovú krízu je nevyhnutné poskytnúť Komisii a členským štátom prostredníctvom Európskej rady pre polovodiče včasné a aktuálne informácie o vývoji prevádzkovej situácie, ako aj zaistiť, aby sa mohli prijať účinné opatrenia na zabezpečenie dodávky polovodičov postihnutým kritickým odvetviami. Pri aktivácii krízovej fázy by sa mali s cieľom zmierniť vyvíjajúcu sa krízovú situáciu stanoviť a zaviesť vhodné, účinné a primerané opatrenia bez toho, aby bola dotknutá možná pokračujúca medzinárodná spolupráca s relevantnými partnermi. Komisia by mala vo vhodných prípadoch požiadať podniky tvoriace dodávateľský reťazec polovodičov o poskytnutie informácií. Komisia by okrem toho mala mať možnosť tam, kde je to potrebné a primerané, vyžadovať, aby integrované výrobné zariadenia a otvorené zákazkové továrne EÚ akceptovali a uprednostňovali objednávky na výrobu výrobkov dôležitých v krízovej situácii, a možnosť konať na základe poverenia členských štátov ako ústredný obstarávaci orgán. Komisia by mala opatrenia obmedziť na určité kritické odvetvia. Európska rada pre polovodiče môže tiež posúdiť vhodné a účinné opatrenia a poskytovať v súvislosti s nimi poradenstvo. Európska rada pre polovodiče okrem toho môže poskytovať poradenstvo o potrebe zavedenia ochranných opatrení v zmysle nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/479 ⁽²⁾. Použitie všetkých núdzových opatrení by malo byť primerané a obmedzené na to, čo je nevyhnutné na riešenie polovodičovej krízy v najlepšom záujme Únie. Komisia by mala Európsky parlament a Radu pravidelne informovať o prijatých opatreniach a ich hlavných dôvodoch. Komisia môže po konzultácii s Európskou radou pre polovodiče vydať ďalšie usmernenia o vykonávaní a využívaní núdzových opatrení.
- (63) Pre riadne fungovanie vnútorného trhu sú životne dôležité viaceré odvetvia. Na účely tohto nariadenia by týmito kritickými odvetviami mali byť odvetvia uvedené v prílohe k tomuto nariadeniu. Uvedený zoznam by sa mal obmedzovať na odvetvia a pododvetvia uvedené v prílohe k smernici Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2022/2557 ⁽³⁾ v znení účinnom k 19. septembru 2023, s doplnením odvetvia obrany a bezpečnosti, na základe ich dôležitej úlohy pri zabezpečovaní životne dôležitých spoločenských funkcií. Určité opatrenia by sa mali prijať výlučne na účely zabezpečenia dodávok pre kritické odvetvia. Komisia môže obmedziť núdzové opatrenia na niektoré z uvedených odvetví alebo na určitú časť z nich, ak polovodičová kríza narušila alebo ohrozuje ich prevádzku.
- (64) Účelom žiadostí o informácie od podnikov v celom dodávateľskom reťazci polovodičov usadených v Únii v rámci krízovej fázy je umožniť presné posúdenia polovodičovej krízy alebo stanoviť a pripraviť možné zmierňujúce alebo núdzové opatrenia na úrovni Únie alebo na vnútroštátnej úrovni. Takéto informácie sa môžu týkať výrobného potenciálu, výrobných kapacít a súčasných hlavných narušení a úzkych miest. Uvedené aspekty by mohli zahŕňať bežný a aktuálny skutočný stav zásob výrobkov dôležitých v krízovej situácii vo výrobných zariadeniach nachádzajúcich sa v Únii ako aj vo výrobných zariadeniach, ktoré sa nachádzajú v tretích krajinách, kde uvedené podniky pôsobia, s ktorými majú zmluvu alebo od ktorých nakupujú dodávky; bežný a aktuálny skutočný priemerný čas realizácie v prípade najbežnejších produkovaných výrobkov; predpokladaný objem výroby počas nasledujúcich troch mesiacov za každé z výrobných zariadení v Únii alebo dôvody, ktoré bránia v naplnení výrobných kapacít. Také informácie by sa mali obmedziť na to, čo je potrebné na posúdenie povahy polovodičovej krízy alebo možných zmierňujúcich alebo núdzových opatrení na úrovni Únie alebo vnútroštátnej úrovni. Žiadosti o informácie by nemali zahŕňať poskytovanie informácií, ktorých zverejnenie je v rozpore so záujmami členských štátov v oblasti národnej bezpečnosti. Konkrétne informácie, ktoré sa majú požadovať, sa môžu vypracovať na základe predchádzajúceho odporúčania reprezentatívneho počtu príslušných podnikov prostredníctvom

⁽²⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/479 z 11. marca 2015 o spoločných pravidlách pre vývozy (Ú. v. EÚ L 83, 27.3.2015, s. 34).

⁽³⁾ Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2022/2557 zo 14. decembra 2022 o odolnosti kritických subjektov a o zrušení smernice Rady 2008/114/ES (Ú. v. EÚ L 333, 27.12.2022, s. 164).

dobrovoľnej konzultácie v spolupráci s Európskou radou pre polovodiče. Každá žiadosť by mala byť primeraná, mali by sa v nej zohľadniť legitímne ciele podniku a náklady a úsilie potrebné na sprístupnenie údajov, ako aj stanoviť vhodné lehoty na poskytnutie požadovaných informácií. Od podnikov by sa malo vyžadovať, aby vyhověli žiadosti a môžu podliehať sankciám, ak povinnosť nesplnia alebo poskytnú nesprávne informácie. Všetky získané informácie by sa mali použiť len na účely tohto nariadenia a mali by sa na ne vzťahovať pravidlá dôvernosti. S cieľom zabezpečiť plné zapojenie členského štátu, v ktorom má podnik svoju výrobnú prevádzku, by Komisia mala bezodkladne zaslať kópiu žiadosti o informácie príslušnému vnútroštátnemu orgánu, a ak o to príslušný vnútroštátny orgán požiada, poskytnúť získané informácie tomuto príslušnému vnútroštátnemu orgánu bezpečnými prostriedkami. Ak podnik dostane žiadosť o informácie týkajúce sa jeho činnosti v oblasti polovodičov z tretej krajiny, mal by o tom informovať Komisiu, aby mala Komisia možnosť posúdiť, či je žiadosť Komisie o informácie opodstatnená.

- (65) Ako prostriedok poslednej možnosti na zabezpečenie nepretržitej prevádzky kritických odvetví v čase krízy a len ak je to nevyhnutné a primerané na tento účel, by Komisia mohla od integrovaných výrobných zariadení a otvorených zákazkových tovární EÚ vyžadovať, aby akceptovali a uprednostňovali objednávky na výrobu výrobkov dôležitých v krízovej situácii. Potenciálnymi prijímateľmi prioritných objednávok by mali byť subjekty z kritických odvetví alebo podniky zásobujúce kritické odvetvia, ktorých činnosti sú narušené alebo ktorým hrozí narušenie z dôvodu nedostatku. S cieľom zabezpečiť, aby sa prioritné objednávky používali len v prípade potreby, mali by sa obmedziť na prijímateľov, ktorí po vykonaní opatrení na zmiernenie rizík nemali možnosť sa im vyhnúť, napríklad prostredníctvom svojich postupov obstarávania, ani zmierniť vplyv nedostatku inými prostriedkami, napríklad využitím existujúcich zásob. Uvedená povinnosť sa môže rozšíriť aj na zariadenia na výrobu polovodičov, ktoré s takouto možnosťou súhlasili v kontexte získania verejnej podpory, ak je takáto verejná podpora zameraná na posilnenie schopnosti zvýšiť výrobnú kapacitu. Rozhodnutie o prioritných objednávkach by sa malo prijať v súlade so všetkými uplatniteľnými právnymi povinnosťami Únie a so zreteľom na okolnosti prípadu. Prioritná povinnosť by mala mať prednosť pre akoukoľvek povinnosťou plnenia podľa súkromného alebo verejného práva, pričom by mala zohľadniť legitímne ciele podnikov a náklady a úsilie potrebné na zmenu výrobných krokov. Každá prioritná objednávka by sa mala zadať za spravodlivú a primeranú cenu. Výpočet takejto ceny sa môže vykonať na základe priemerných trhových cien v posledných rokoch pod podmienkou uvedenia akékoľvek zvýšenia, napríklad s prihliadnutím na infláciu alebo zvýšenie nákladov na energiu. Podniky môžu podliehať sankciám, ak nedodržia svoju povinnosť v súvislosti s prioritnými objednávkami.
- (66) V prípade zariadení, ktoré vybavujú prioritnú objednávku, môže byť pre Komisiu, ktorej pomáha Európska rada pre polovodiče, a pre členské štáty prínosná výmena najlepších postupov týkajúcich sa vybavovania týchto objednávok vrátane najlepších administratívnych postupov.
- (67) Od dotknutého podniku by sa malo vyžadovať, aby akceptoval a uprednostnil prioritnú objednávku. S cieľom zabezpečiť, aby prioritné objednávky zodpovedali kapacitám a výrobnému portfóliu zariadenia, by Komisia mala dotknutému zariadeniu poskytnúť príležitosť na vypočutie, pokiaľ ide o uskutočniteľnosť a podrobnosti prioritnej objednávky. Komisia by nemala prioritnú objednávku vydať, ak ju zariadenie nie je schopné splniť, a to ani v prioritnom režime, či už z dôvodu nedostatočného výrobného potenciálu alebo výrobnnej kapacity, alebo z technických dôvodov, alebo ak zariadenie výrobok nedodáva alebo neposkytuje požadovanú službu, alebo preto, že by to podniku spôsobilo neprimerané hospodárske zaťaženie a predstavovalo preň osobitné ťažkosti, a to vrátane značného rizika súvisiaceho s kontinuitou činnosti.
- (68) S cieľom zabezpečiť transparentný a jasný rámec na vykonávanie prioritných objednávok by Komisia mala byť splnomocnená prijať vykonávací akt, ktorým sa stanovia praktické a prevádzkové opatrenia. Uvedený vykonávací akt by mal obsahovať záruky na zabezpečenie toho, aby sa prioritné objednávky vykonávali v súlade so zásadami nevyhnutnosti a proporcionality, ako je napríklad mechanizmus, v ktorom sa zohľadňujú existujúce objednávky, a mechanizmus na zabezpečenie toho, aby objemy prioritných objednávok neprekročili rámec, ktorý je nevyhnutný.
- (69) Vo výnimočnom prípade, keď podnik pôsobiaci v rámci dodávateľského reťazca polovodičov v Únii dostane žiadosť o prioritnú objednávku z tretej krajiny, mal by o takejto žiadosti informovať Komisiu, aby mohla rovnako uložiť povinnosť prioritnej objednávky, ak existuje významný vplyv na bezpečnosť dodávok kritickým odvetviam a ak okolnosti prípadu spĺňajú ďalšie požiadavky nevyhnutnosti, primeranosti a zákonnosti.

- (70) Vzhľadom na význam zabezpečenia bezpečnosti dodávok kritickým odvetviam, ktoré vykonávajú životne dôležité spoločenské funkcie, dodržiavanie povinnosti vybavovať prioritné objednávky by nemalo znamenať zodpovednosť dotknutého výrobcu za škodu spôsobenú tretím stranám v dôsledku porušenia zmluvných záväzkov, ktoré môžu byť výsledkom potrebných dočasných zmien prevádzkových postupov, a to pokiaľ bolo porušenie zmluvných záväzkov nevyhnutné na dodržanie nariadeného uprednostnenia. Podniky, ktoré môžu patriť do rozsahu pôsobnosti prioritnej objednávky, by sa na túto možnosť mali pripraviť v rámci podmienok svojich obchodných zmlúv. Bez toho, aby bola dotknutá uplatniteľnosť ďalších ustanovení, sa uvedená výnimka zo zodpovednosti netýka zodpovednosti za chybný výrobok, ako sa stanovuje v smernici Rady 85/374/EHS⁽²⁴⁾.
- (71) Povinnosť uprednostňovať výrobu určitých výrobkov rešpektuje podstatu slobody podnikania a zmluvnej slobody stanovených v článku 16 Charty základných práv Európskej únie (ďalej len „charta“) a práva vlastníť majetok stanoveného v článku 17 charty a nebude mať na ne neprimeraný vplyv. Akékoľvek obmedzenie uvedených práv v tomto nariadení bude v súlade s článkom 52 ods. 1 charty stanovené zákonom, bude rešpektovať podstatu uvedených práv a slobôd a bude v súlade so zásadou proporcionality.
- (72) Pri aktivácii krízovej fázy by mohli dva alebo viac členských štátov poveriť Komisiu, aby agregovala dopyt a konala v ich mene pri verejnom obstarávaní vo verejnom záujme, a to v súlade s existujúcimi pravidlami a postupmi Únie, využívajúc svoju kúpnu silu. Spoločný nákup by sa mal používať len na riešenie narušenia dodávateľského reťazca polovodičov počas krízy. Poverením by sa mohla Komisia splnomocniť, aby uzatvárala dohody týkajúce sa nákupu výrobkov dôležitých v krízovej situácii pre určité kritické odvetvia. Komisia by mala po konzultácii s Európskou radou pre polovodiče posúdiť užitočnosť, nevyhnutnosť a primeranosť každej žiadosti. Ak nemá v úmysle žiadosti vyhovieť, mala by o tom informovať dotknuté členské štáty a Európsku radu pre polovodiče a poskytnúť svoje odôvodnenie. Procesné podrobnosti by sa mali stanoviť v dohode medzi Komisiou a zúčastnenými členskými štátmi vrátane dôvodov použitia mechanizmu spoločného nákupu a záväzkov, ktoré sa majú prevziať. Takáto dohoda môže obsahovať počet zmlúv, ktoré sa majú uzavrieť, a podmienky spoločného nákupu, ako sú ceny, časové rámce dodávok, množstvá a doložky o účasti alebo neúčasti. Výsledkom spoločného nákupu môže byť podpísanie jednej zmluvy, ktorá pokrýva potreby všetkých členských štátov, alebo viacerých zmlúv, z ktorých každá pokrýva potreby jedného alebo viacerých členských štátov. Zúčastnené členské štáty by mali byť okrem toho oprávnené menovať zástupcov na poskytovanie usmernení a poradenstva počas postupov obstarávania a pri rokovaní o kúpnych zmluvách. Zavádzanie, použitie alebo ďalší predaj zakúpených výrobkov by malo ostať v kompetencii zúčastnených členských štátov.
- (73) Počas krízy spôsobenej nedostatkom polovodičov môže byť potrebné, aby Únia zvážila ochranné opatrenia. Európska rada pre polovodiče by mala mať možnosť vyjadriť svoje stanoviská, ktoré prispejú k posúdeniu Komisie o tom, či situácia na trhu predstavuje výrazný nedostatok základných výrobkov podľa nariadenia (EÚ) 2015/479.
- (74) Na Európsku radu pre polovodiče by sa mal uplatňovať inštitucionálny rámec pre expertné skupiny vrátane pravidiel transparentnosti pre subjekt a jeho podskupiny, a to bez toho, aby bolo dotknuté toto nariadenie. Európska rada pre polovodiče by mala Komisii poskytovať poradenstvo a pomáhať jej v súvislosti so špecifickými otázkami. Súčasťou uvedených otázok by malo byť poskytovanie poradenstva týkajúceho sa iniciatívy rade verejných orgánov spoločného podniku pre čipy; výmena informácií o fungovaní integrovaných výrobných zariadení a otvorených zákazkových tovarní EÚ; diskusia a príprava identifikácie špecifických odvetví a technológií s potenciálne rozsiahlymi sociálnymi dôsledkami a bezpečnostným významom, ktoré si vyžadujú certifikáciu dôveryhodných výrobkov, ako aj riešenie koordinovaného monitorovania a reakcie na krízu. Európska rada pre polovodiče by okrem toho mala zabezpečiť jednotné uplatňovanie tohto nariadenia, uľahčovať spoluprácu medzi členskými štátmi, ako aj výmenu informácií o otázkach týkajúcich sa tohto nariadenia. Európska rada pre polovodiče by si mala tiež vymieňať názory s Komisiou o najlepších spôsoboch zabezpečenia účinnej ochrany a presadzovania práv duševného vlastníctva, ochrany dôverných informácií a obchodných tajomstiev s náležitým zapojením zainteresovaných strán vo vzťahu k odvetviu polovodičov. Európska rada pre polovodiče by mala Komisiu podporovať pri medzinárodnej spolupráci v súlade s medzinárodnými povinnosťami. Mala by slúžiť ako fórum na diskusiu okrem iného o tom, ako posilniť spoluprácu v rámci globálneho hodnotového reťazca v odvetví

⁽²⁴⁾ Smernica Rady 85/374/EHS z 25. júla 1985 o aproximácii zákonov, iných právnych predpisov a správnych opatrení členských štátov o zodpovednosti za chybné výrobky (Ú. v. ES L 210, 7.8.1985, s. 29).

polovodičov bez toho, aby boli dotknuté výsady Európskeho parlamentu a Rady v súlade so zmluvami. Na tento účel by Európska rada pre polovodiče mala zohľadniť názory Priemyselnej aliancie pre procesory a polovodičové technológie a iných zainteresovaných strán. Európska rada pre polovodiče by sa okrem toho mala v prípade polovodičovej krízy koordinovať s ďalšími štruktúrami reakcie a pripravenosti na krízu, spolupracovať s nimi a vymieňať si s nimi informácie s cieľom zabezpečiť súdržný a koordinovaný prístup Únie, pokiaľ ide o opatrenia v oblasti reakcie a pripravenosti na krízu.

- (75) Zasadnutiam Európskej rady pre polovodiče predsedá zástupca Komisie. Každý členský štát by mal do Európskej rady pre polovodiče vymenovať aspoň jedného zástupcu na vysokej úrovni. Zároveň by mohli vymenovať rôznych zástupcov v súvislosti s rozličnými úlohami Európskej rady pre polovodiče, napríklad v závislosti od toho, o ktorej časti tohto nariadenia sa diskutuje na zasadnutiach Európskej rady pre polovodiče. S cieľom získať dôležité poradenstvo o činnostiach Európskej rady pre polovodiče a umožniť primeranú účasť zainteresovaných strán by predseda mal mať možnosť zriaďovať podskupiny a mal by byť oprávnený stanoviť podmienky organizácie práce prizvaním expertov a pozorovateľov, aby sa zúčastňovali na zasadnutiach na *ad hoc* báze, alebo prizývať zainteresované strany, najmä organizácie zastupujúce záujmy priemyslu polovodičov Únie, ako sú Priemyselná aliancia pre procesory a polovodičové technológie, do jej podskupín v úlohe pozorovateľov.
- (76) Európska rada pre polovodiče by mala zvolávať samostatné zasadnutia pre svoje úlohy v súvislosti s iniciatívou a pre svoje úlohy v súvislosti s bezpečnosťou dodávok a odolnosťou ako aj monitorovaním a reakciou na krízu. Členské štáty by sa mali usilovať o zabezpečenie účinnej a efektívnej spolupráce v Európskej rade pre polovodiče. Predseda by mal byť schopný uľahčovať komunikačnú výmenu medzi Európskou radou pre polovodiče a ďalšími orgánmi, úradmi, agentúrami a expertnými a poradnými skupinami Únie. Vzhľadom na význam dodávok polovodičov pre ďalšie odvetvia a z neho vyplývajúcu potrebu koordinácie by predseda mal v relevantných a primeraných prípadoch v súvislosti s mechanizmom monitorovania a reakcie na krízu zriadeným v tomto nariadení zabezpečiť účasť ďalších inštitúcií a orgánov Únie na zasadnutiach Európskej rady pre polovodiče v úlohe pozorovateľov. S cieľom pokračovať v práci nadväzujúcej na vykonávanie odporúčania Komisie (EÚ) 2022/210⁽²⁵⁾ a využívať ju by mala Európska rada pre polovodiče vykonávať úlohy Európskej skupiny odborníkov pre polovodiče. Po začatí činnosti Európskej rady pre polovodiče by mala táto skupina odborníkov zaniknúť.
- (77) Pri uplatňovaní a presadzovaní tohto nariadenia zohrávajú kľúčovú úlohu členské štáty. V tejto súvislosti by mal každý členský štát určiť jeden alebo viacero príslušných vnútroštátnych orgánov zodpovedných za účinné vykonávanie tohto nariadenia a zabezpečiť, aby mali tieto orgány náležité právomoci a dostatok zdrojov. Členské štáty by mohli určiť existujúci orgán alebo orgány. Aby sa zvýšila organizačná efektivita v členských štátoch a aby sa vytvorilo oficiálne kontaktné miesto pre verejnosť a iné protištátny na úrovni Únie a členského štátu vrátane Komisie a Európskej rady pre polovodiče, každý členský štát by mal v rámci jedného z orgánov, ktoré určil ako príslušný orgán v zmysle tohto nariadenia, určiť jedno národné jednotné kontaktné miesto zodpovedné za koordináciu otázok týkajúcich sa tohto nariadenia a cezhraničnú spoluprácu s príslušnými orgánmi iných členských štátov.
- (78) Na zabezpečenie dôveryhodnej a konštruktívnej spolupráce príslušných orgánov na úrovni Únie a na vnútroštátnej úrovni by mali všetky strany zapojené do uplatňovania tohto nariadenia rešpektovať dôvernú informáciu a údajov získaných pri plnení svojich úloh s cieľom chrániť najmä práva duševného vlastníctva, citlivé obchodné informácie a obchodné tajomstvá. Všetky informácie, ktoré sa získajú v procese žiadosti o uznanie za integrované výrobné zariadenie alebo otvorenú zákazkovú tovareň EÚ v súvislosti so žiadosťami o informácie alebo s oznamovacími povinnosťami podľa tohto nariadenia, by sa mali používať len na účely tohto nariadenia a mala by sa na ne vzťahovať povinnosť zachovávať služobné tajomstvo v súlade s článkom 339 ZFEÚ, ako aj vnútorné pravidlá Komisie o bezpečnom zaobchádzaní s údajmi, najmä rozhodnutie Komisie (EÚ, Euratom) 2015/443⁽²⁶⁾. Komisia a príslušné vnútroštátne orgány, ich úradníci, zamestnanci a ostatné osoby pracujúce pod dohľadom týchto orgánov, ako aj úradníci a štátni zamestnanci iných orgánov členských štátov by mali zabezpečiť dôvernú informáciu získaných pri vykonávaní svojich úloh a činností. Vzťahovať by sa to malo aj na Európsku radu

⁽²⁵⁾ Odporúčanie Komisie (EÚ) 2022/210 z 8. februára 2022 o spoločnom súbore nástrojov Únie na riešenie nedostatku polovodičov a mechanizme EÚ na monitorovanie polovodičového ekosystému (Ú. v. EÚ L 35, 17.2.2022, s. 17).

⁽²⁶⁾ Rozhodnutie Komisie (EÚ, Euratom) 2015/443 z 13. marca 2015 o bezpečnosti v Komisii (Ú. v. EÚ L 72, 17.3.2015, s. 41).

polovodičov a Výbor pre polovodiče zriadené týmto nariadením. Komisia by mala mať možnosť vo vhodných prípadoch prijať vykonávacie akty na špecifikovanie praktických opatrení na zaobchádzanie s dôvernými informáciami v kontexte zhromažďovania informácií.

- (79) Dodržiavanie povinností uložených týmto nariadením by malo byť vynútiteľné formou pokút a pravidelných penále. Na tento účel by sa mali za neodpovedanie na žiadosti o informácie a za nedodržanie oznamovacích povinností podľa tohto nariadenia stanoviť primerané úrovne pokút, pričom by sa mali zohľadniť rôzne úrovne závažnosti nedodržania oboch povinností a rôzne stropy pre MSP. Okrem toho by sa malo stanoviť pravidelné penále za neplnenie povinností prijímať a vykonávať prioritné objednávky, ktoré by malo byť primerané a malo by odrážať cenové úrovne na trhu za posledných 90 dní, s rôznymi stropmi pre MSP. Premlčacia doba by sa okrem premlčacej doby na vymáhanie sankcií mala uplatňovať na uloženie pokút a pravidelných penále. Komisia by mala okrem toho dať dotknutému podniku alebo organizáciám zastupujúcim podniky právo na vypočutie.
- (80) S cieľom zohľadniť technologickú zmenu a vývoj na trhu, zabezpečiť účinné vykonávanie a hodnotenie iniciatívy a stanoviť podrobné pravidlá pre známku návrhárskych centier excelentnosti by sa mala na Komisiu delegovať právomoc prijímať akty v súlade s článkom 290 ZFEÚ s cieľom zmeniť toto nariadenie, pokiaľ ide o akcie podporované iniciatívou spôsobom, ktorý je v súlade s jeho cieľmi, a pokiaľ ide o merateľné ukazovatele na monitorovanie vykonávania iniciatívy a na podávanie správ o jej pokroku smerom k dosiahnutiu jej cieľov, a s cieľom doplniť toto nariadenie stanovením postupu podávania žiadostí a požiadaviek a podmienok udeľovania, monitorovania a odňatia známky návrhárskych centier excelentnosti. Je osobitne dôležité, aby Komisia počas prípravných prác uskutočnila príslušné konzultácie, a to aj na úrovni expertov, a aby tieto konzultácie vykonávala v súlade so zásadami stanovenými v Medziinštitucionálnej dohode z 13. apríla 2016 o lepšej tvorbe práva⁽²⁷⁾. Predovšetkým v záujme rovnakého zastúpenia pri príprave delegovaných aktov sa všetky dokumenty doručujú Európskemu parlamentu a Rade v rovnakom čase ako expertom z členských štátov, a experti Európskeho parlamentu a Rady majú systematicky prístup na zasadnutia skupín expertov Komisie, ktoré sa zaoberajú prípravou delegovaných aktov.
- (81) S cieľom zabezpečiť jednotné podmienky vykonávania tohto nariadenia by sa mali na Komisiu preniesť vykonávacie právomoci, pokiaľ ide o výber konzorcií ECIC, aby sa dosiahli ciele iniciatívy, stanovenie praktických a prevádzkových opatrení na účely fungovania prioritných objednávok a stanovenie praktických opatrení na zaobchádzanie s dôvernými informáciami. Uvedené právomoci by sa mali vykonávať v súlade s nariadením (EÚ) č. 182/2011⁽²⁸⁾.
- (82) Keďže cieľ tohto nariadenia, a to stanovenie rámca na posilnenie ekosystému polovodičov na úrovni Únie, nie je možné uspokojivo dosiahnuť na úrovni členských štátov, ale z dôvodov rozsahu alebo dôsledkov činnosti ho možno lepšie dosiahnuť na úrovni Únie, môže Únia prijať opatrenia v súlade so zásadou subsidiarity podľa článku 5 Zmluvy o Európskej únii. V súlade so zásadou proporcionality podľa uvedeného článku toto nariadenie neprekračuje rámec nevyhnutný na dosiahnutie tohto cieľa.
- (83) S cieľom umožniť čo najskoršie začatie vykonávania tohto nariadenia v záujme dosiahnutia jeho cieľov by toto nariadenie malo nadobudnúť účinnosť čo najskôr,

⁽²⁷⁾ Ú. v. EÚ L 123, 12.5.2016, s. 1.

⁽²⁸⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 182/2011 zo 16. februára 2011, ktorým sa ustanovujú pravidlá a všeobecné zásady mechanizmu, na základe ktorého členské štáty kontrolujú vykonávanie vykonávacích právomocí Komisie (Ú. v. EÚ L 55, 28.2.2011, s. 13).

PRIJALI TOTO NARIADENIE:

KAPITOLA I

Všeobecné ustanovenia

Článok 1

Predmet úpravy a všeobecné ciele

1. Týmto nariadením sa stanovuje rámec na posilnenie ekosystému polovodičov na úrovni Únie, najmä prostredníctvom týchto opatrení:
 - a) vytvorenie iniciatívy Čipy pre Európu (ďalej len „iniciatíva“);
 - b) stanovenie kritérií na uznávanie a podporu integrovaných výrobných zariadení a otvorených zákazkových tovární EÚ, ktoré sú priekopníckymi zariadeniami a ktoré prispievajú k bezpečnosti dodávok a odolnosti úijného ekosystému polovodičov;
 - c) vytvorenie mechanizmu koordinácie medzi členskými štátmi a Komisiou na mapovanie a monitorovanie úijného odvetvia polovodičov, ako aj na predchádzanie krízam a reakciu na nedostatok polovodičov a v relevantných prípadoch konzultácie so zainteresovanými stranami z odvetvia polovodičov.
2. Prvým všeobecným cieľom tohto nariadenia je zabezpečiť podmienky potrebné pre konkurencieschopnosť a inovačnú kapacitu Únie a zaistiť prispôbenie priemyslu štrukturálnym zmenám.
3. Druhým všeobecným cieľom, ktorý je oddelený od prvého všeobecného cieľa stanoveného v odseku 2 a dopĺňa ho, je zlepšiť fungovanie vnútorného trhu stanovením jednotného právneho rámca Únie na zvýšenie odolnosti Únie a jej bezpečnosti dodávok v oblasti polovodičových technológií.

Článok 2

Vymedzenie pojmov

Na účely tohto nariadenia sa uplatňuje toto vymedzenie pojmov:

1. „polovodič“ je:
 - a) materiál vrátane nových materiálov, či už ako prvok, alebo zlúčenina, ktorého elektrickú vodivosť možno upraviť; alebo
 - b) komponent pozostávajúci zo súboru vrstiev polovodičových, izolačných a vodivých materiálov vymedzených podľa vopred určeného vzoru, a ktorý je určený na vykonávanie presne vymedzených elektronických alebo fotonických funkcií alebo obidvoch týchto funkcií;
2. „čip“ je elektronické zariadenie pozostávajúce z viacerých funkčných prvkov na jednom kuse polovodičového materiálu, zvyčajne vo forme pamäťových, logických, procesorových, optoelektronických a analógových zariadení;
3. „kvantový čip“ je zariadenie, ktoré spracúva informácie na úrovni jednotlivých kvantových systémov s rôznou úrovňou integrácie komponentov na čipe v závislosti od použitej kvantovej platformy vrátane platform pre kvantovú výpočtovú techniku, komunikáciu, snímanie alebo metrologiu;
4. „technologický uzol“ je špecifický proces výroby polovodičov a pravidiel jeho navrhovania;
5. „dodávateľský reťazec polovodičov“ je systém činností, organizácií, aktérov, technológií, informácií, zdrojov a služieb zapojených do výroby polovodičov, a to vrátane surovín a spracovaných materiálov, ako sú plyny, výrobných zariadení, návrhov vrátane vývoja súvisiaceho softvéru, výroby, montáže, skúšania a púzdrenia;

6. „hodnotový reťazec v odvetví polovodičov“ je súbor činností v súvislosti s polovodičovými výrobkami, od ich koncepcie po konečné použitie, a to vrátane surovín a spracovaných materiálov, ako sú plyny, výrobných zariadení, výskumu, vývoja a inovácie, návrhu vrátane vývoja súvisiaceho softvéru, výroby, skúšania, montáže a púzdrenia, až po zabudovanie a integráciu v konečných výrobkoch, ako aj procesy na konci životnosti, ako je napríklad opätovné použitie, demontáž a recyklácia;
7. „pilotná linka“ je experimentálny projekt alebo akcia zamerané na vyššie úrovne technologickej pripravenosti od úrovne 3 po úroveň 8 s cieľom ďalej rozvíjať podpornú infraštruktúru nevyhnutnú na skúšanie, predvádzanie, validáciu a kalibráciu výrobku alebo systému s modelovými predpokladmi;
8. „koordinátor“ je právny subjekt usadený v Únii, ktorý je členom Európskeho konzorcia pre infraštruktúru v oblasti čipov a ktorého vymenovali všetci členovia konzorcia, aby bol hlavným kontaktným miestom s Komisiou;
9. „malé a stredné podniky“ alebo „MSP“ sú malé alebo stredné podniky vymedzené v článku 2 prílohy k odporúčaniu Komisie 2003/361/ES ⁽²⁹⁾;
10. „malá spoločnosť so strednou trhovou kapitalizáciou“ je malá spoločnosť so strednou trhovou kapitalizáciou vymedzená v článku 2 bode 20 nariadenia (EÚ) 2021/695;
11. „priekopnícke zariadenie“ je nové alebo podstatne modernizované zariadenie na výrobu polovodičov alebo zariadenie používané na výrobu zariadenia alebo kľúčových komponentov pre takéto zariadenie prevažne používané pri výrobe polovodičov, ktoré prináša inovácie v súvislosti s výrobným procesom alebo konečným výrobkom, ktoré sa ešte v Únii nenachádzajú vo veľkom rozsahu ani sa neplánuje ich výstavba, vrátane inovácií, ktoré sa týkajú zlepšenia výpočtovej kapacity alebo úrovne ochrany, bezpečnosti alebo spoľahlivosti, energetických a environmentálnych vlastností, technologického uzla alebo substrátových materiálov, alebo zlepšenia zavádzania výrobných procesov, ktoré vedú k zvýšeniu efektívnosti, alebo inovácií, ktoré zlepšujú recyklovateľnosť alebo znižujú výrobné vstupy;
12. „čipy novej generácie“ sú čipy, ktoré nad rámec súčasného stavu techniky poskytujú výrazné zlepšenie funkčnej výkonnosti, výpočtovej kapacity alebo energetickej účinnosti, ako aj ďalšie podstatné energetické a environmentálne prínosy;
13. „polovodičové technológie novej generácie“ sú polovodičové technológie, ktoré nad rámec súčasného stavu techniky poskytujú výrazné zlepšenie funkčnej výkonnosti, výpočtovej kapacity alebo energetickej účinnosti, ako aj ďalšie podstatné energetické a environmentálne prínosy;
14. „špičkové polovodičové technológie“ sú najmodernejšie inovácie v oblasti čipov a polovodičových technológií v čase realizácie projektov;
15. „výroba polovodičov“ je ktorákoľvek z fáz výroby a spracovania polovodičových plátok vrátane substrátových materiálov, začiatkovej (front-end) a konečnej fázy (back-end), ktorá je potrebná na dodanie hotového polovodičového výrobku;
16. „začiatková fáza“ (front-end) je celé spracovanie polovodičového plátku;
17. „konečná fáza“ (back-end) je púzdrenie, montáž a skúšanie polovodičového výrobku;
18. „používatelia polovodičov“ sú podniky, ktoré vyrábajú výrobky, ktorých súčasťou sú polovodiče;
19. „kľúčoví účastníci trhu“ sú podniky v únijnom dodávateľskom reťazci polovodičov, ktorých spoľahlivé fungovanie je nevyhnutné pre dodávky polovodičov;
20. „kritické odvetvie“ je akékoľvek odvetvie uvedené v prílohe IV;
21. „výrobok dôležitý v krízovej situácii“ sú polovodiče, medzi produkty a suroviny a spracované materiály, ktoré sa buď priamo nasadzujú v kritických odvetviach, alebo sa používajú na výrobu zariadení používaných v kritických odvetviach potrebných na výrobu polovodičov alebo medzi produktov, ktoré ovplyvňuje polovodičová kríza a ktoré sú dôležité na zabezpečenie kľúčových funkcií kritického odvetvia;
22. „výrobný potenciál“ je schopnosť zariadenia vyrobiť určité druhy výrobkov;

⁽²⁹⁾ Odporúčanie Komisie zo 6. mája 2003 o vymedzení mikropodnikov, malých a stredných podnikov (Ú. v. EÚ L 124, 20.5.2003, s. 36).

23. „výrobná kapacita“ je maximálny potenciálny objem výroby zariadenia;
24. „obchodné tajomstvo“ je obchodné tajomstvo vymedzené v článku 2 bode 1 smernice (EÚ) 2016/943.

KAPITOLA II

Iniciatíva Čipy pre Európu

Článok 3

Vytvorenie iniciatívy

1. Iniciatíva sa vytvára na trvanie viacročného finančného rámca na roky 2021 – 2027 stanoveného nariadením Rady (EÚ, Euratom) 2020/2093 ⁽³⁰⁾.
2. Iniciatíva, najmä špecifický cieľ 6 programu Digitálna Európa, sa podporuje financovaním z programu Horizont Európa a programu Digitálna Európa maximálnou orientačnou sumou 1,725 miliardy EUR z programu Horizont Európa a 1,575 miliardy EUR z programu Digitálna Európa. Uvedené financovanie sa bude vykonávať v súlade s nariadeniami (EÚ) 2021/694 a (EÚ) 2021/695.

Článok 4

Ciele iniciatívy

1. Všeobecným cieľom iniciatívy je dosiahnuť budovanie rozsiahlych technologických kapacít a podporovať súvisiace činnosti v oblasti výskumu a inovácie v celom únijnom hodnotovom reťazci polovodičov, aby sa umožnil vývoj a zavádzanie špičkových polovodičových technológií, polovodičových technológií novej generácie a špičkových kvantových technológií a inovácia zavedených technológií, čím sa posilnia spôsobilosti v oblasti pokročilého navrhovania, integrácie systémov a výroby čipov v Únii, a tak sa zvýši jej konkurencieschopnosť. Iniciatíva prispieva aj k dosiahnutiu cieľov zelenej a digitálnej transformácie, najmä znížením vplyvu elektronických systémov na klímu, zlepšovaním udržateľnosti čipov novej generácie a posilňovaním procesov obehového hospodárstva, prispieva ku kvalitným pracovným miestam v rámci ekosystému polovodičov a uplatňuje zásadu „bezpečnosť už v štádiu návrhu“, ktorou sa zabezpečuje ochrana pred kybernetickobezpečnostnými hrozbami.
2. Iniciatíva má týchto päť operačných cieľov:
 - a) operačný cieľ 1: budovanie kapacít pokročilého navrhovania integrovaných polovodičových technológií;
 - b) operačný cieľ 2: posilňovanie existujúcich a rozvoj nových vyspělých pilotných liniek v celej Únii, aby sa umožnil vývoj a zavádzanie špičkových polovodičových technológií a polovodičových technológií novej generácie;
 - c) operačný cieľ 3: budovanie kapacít v oblasti pokročilých technológií a inžinierstva na urýchlenie inovačného vývoja špičkových kvantových čipov a súvisiacich polovodičových technológií;
 - d) operačný cieľ 4: zriadenie siete kompetenčných centier v celej Únii posilnením existujúcich alebo vytvorením nových zariadení;
 - e) operačný cieľ 5: vykonávanie činností, ktoré sa majú spoločne označovať ako činnosti v rámci „fonde pre čipy“, zamerané na uľahčenie prístupu k dlhodobému financovaniu a vlastnému kapitálu, a to aj poskytovaním jasného usmernenia, najmä pre startupy, scaleupy, MSP a malé spoločnosti so strednou trhovou kapitalizáciou v hodnotovom reťazci v odvetví polovodičov, a to prostredníctvom mechanizmu kombinovaného financovania v rámci Fondu InvestEU a prostredníctvom Európskej rady pre inováciu.
3. Operačné ciele iniciatívy môžu zahŕňať činnosti zamerané na budovanie kapacít a súvisiace činnosti v oblasti výskumu a inovácie. Všetky činnosti zamerané na budovanie kapacít sa financujú prostredníctvom programu Digitálna Európa a súvisiace činnosti v oblasti výskumu a inovácie sa financujú prostredníctvom programu Horizont Európa.

⁽³⁰⁾ Nariadenie Rady (EÚ, Euratom) 2020/2093 zo 17. decembra 2020, ktorým sa stanovuje viacročný finančný rámec na roky 2021 až 2027 (Ú. v. EÚ L 433 I, 22.12.2020, s. 11).

Článok 5

Obsah iniciatív

Iniciatívou sa:

- a) v rámci jej operačného cieľa 1:
 - i) vytvorí a prevádzkuje virtuálna platforma pre návrhy dostupná v celej Únii, ktorá bude spájať existujúce a nové návrhárske zariadenia s rozšírenými knižnicami a nástrojmi automatizácie elektronického dizajnu;
 - ii) rozšíria spôsobilosti v oblasti navrhovania prostredníctvom podpory inovačného vývoja, ako napríklad architektúr procesorov s otvoreným zdrojovým kódom a iných inovačných architektúr, čipletov, programovateľných čipov, nových typov pamätí, procesorov, urýchľovačov alebo nízkoprikonových čipov, ktoré sú vytvárané v súlade so zásadou „bezpečnosť už v štádiu návrhu“;
 - iii) rozšíri ekosystém polovodičov integráciou vertikálnych segmentov trhu, ako sú zdravotníctvo, mobilita, energetika, telekomunikácie, bezpečnosť, obrana a vesmír, čím sa prispeje k programom Únie v oblastiach životného prostredia, digitálnych technológií a inovácie;
- b) v rámci jej operačného cieľa 2:
 - i) posilnia schopnosti v oblasti technológií výroby čipov novej generácie a výrobného zariadenia, a to integráciou činností v oblasti výskumu a inovácie a prípravou vývoja budúcich technologických uzlov, ako sú napríklad špičkové uzly, technológie plne vyčerpaného kremíka na izolátore (*fully depleted silicon on insulator – FD-SOI*), nové polovodičové materiály alebo heterogénne systémy zapracovania a pokročilá montáž modulov a púzdenie pre vysoké, nízke a stredné objemy;
 - ii) podporí rozsiahla inovácia prostredníctvom prístupu k novým alebo existujúcim pilotným linkám na experimentovanie, skúšanie, kontrolu procesov, zabezpečenie spoľahlivosti konečných zariadení a validáciu nových koncepcií návrhov, ktorými sa integrujú kľúčové funkcie;
 - iii) poskytne podpora integrovaným výrobným zariadeniam a otvoreným zákazkovým továrňam EÚ prostredníctvom preferenčného prístupu k novým pilotným linkám, ako aj zabezpečí prístup k novým pilotným linkám za spravodlivých podmienok pre širokú škálu používateľov úniného ekosystému polovodičov;
- c) v rámci jej operačného cieľa 3:
 - i) vytvoria knižnice inovačných návrhov pre kvantové čipy;
 - ii) podporí vývoj nových alebo existujúcich pilotných liniek, sterilných miestností a zákazkových tovární na vytváranie prototypov a výrobu kvantových čipov na integráciu kvantových obvodov a riadiacej elektroniky;
 - iii) vyvinú zariadenia na skúšanie a validáciu vyspelých kvantových čipov vyrobených pilotnými linkami s cieľom uzavrieť inovačný kruh spätnej väzby medzi návrhármi, výrobcami a používateľmi kvantových komponentov;
- d) v rámci jej operačného cieľa 4:
 - i) posilnia kapacity a poskytnú široká škála odborných znalostí zainteresovaným stranám vrátane startupov a MSP, ktoré sú koncovými používateľmi, čím sa uľahčí prístup ku kapacitám a zariadeniam uvedeným v tomto článku a ich účinné využívanie;
 - ii) rieši nedostatok a nevhodnosť vedomostí a zručností prilákaním, mobilizovaním a udržaním nových talentov v oblasti výskumu, navrhovania a výroby a podporou vzniku pracovnej sily vybavenej vhodnými zručnosťami v oblasti vedy, technológií, inžinierstva a matematiky (STEM) až po postdoktorandskú úroveň na posilňovanie ekosystému polovodičov, a to aj ponúkaním vhodných príležitostí na odbornú prípravu pre študentov, napríklad duálnych študijných programov a orientácie študentov, a to popri rekvalifikácii a zvyšovaní úrovne zručností pracovníkov;
- e) v rámci jej operačného cieľa 5:
 - i) zlepši pákový efekt výdavkov z rozpočtu Únie a dosiahne vyšší multiplikačný efekt vďaka prilákaní financovania zo súkromného sektora;
 - ii) poskytuje podpora podnikom, ktoré čelia ťažkostiam pri prístupe k financiam, a rieši sa potreba podporovať odolnosť hospodárstva v celej Únii a členských štátoch;

- iii) zrýchlia investície v oblasti navrhovania čipov, výroby polovodičov a integračných technológií a zlepši sa ich dostupnosť a využijú sa finančné prostriedky z verejného aj súkromného sektora pri súčasnom zvyšovaní bezpečnosti dodávok a odolnosti ekosystému polovodičov pre celý hodnotový reťazec v odvetví polovodičov.

Článok 6

Synergie s programami Únie

Iniciatíva sa implementuje v synergii s programami Únie v súlade s prílohou III. Komisia zabezpečí, aby sa pri využívaní doplňujúceho charakteru iniciatívy vzhľadom na ostatné programy Únie nebránilo dosahovaniu cieľov.

Článok 7

Európske konzorcium pre infraštruktúru v oblasti čipov

1. Na účely vykonávania akcií financovaných v rámci iniciatívy sa môže zriadiť právny subjekt vo forme Európskeho konzorcia pre infraštruktúru v oblasti čipov (ďalej len „konzorcium ECIC“) v súlade s týmto článkom. Môže sa zriadiť viac ako jedno konzorcium ECIC.

2. Konzorcium ECIC:

- a) má odo dňa nadobudnutia účinnosti vykonávacieho aktu Komisie uvedeného v odseku 5 právnu subjektivitu;
- b) má v každom dotknutom členskom štáte najširšiu právnu spôsobilosť, akú vnútroštátne právo daného členského štátu priznáva právny subjektom, a najmä spôsobilosť nadobúdať a vlastníť hnutelný majetok, nehnuteľný majetok a duševné vlastníctvo a nakladať s nimi, uzatvárať zmluvy a byť účastníkom súdnych konaní;
- c) má jedno štatutárne sídlo, ktoré sa nachádza na území členského štátu;
- d) je zriadené aspoň tromi členmi (ďalej len „zakladajúci členovia“), a to členskými štátmi alebo verejnými či súkromnými právnymi subjektami z najmenej troch členských štátov alebo ich kombináciou, s cieľom dosiahnuť široké zastúpenie z celej Únie;
- e) zabezpečuje, aby sa po prijatí vykonávacieho aktu uvedeného v odseku 5 o zriadení konzorcia ECIC mohli kedykoľvek pripojiť ostatné členské štáty ako členovia, aby sa ďalšie verejné alebo súkromné právne subjekty mohli kedykoľvek pripojiť ako členovia za spravodlivých a primeraných podmienok upravených v stanovách konzorcia ECIC a aby sa členské štáty, ktoré neposkytujú finančný ani nefinančný príspevok, mohli zapojiť ako pozorovatelia bez hlasovacích práv, a to na základe oznámenia konzorciu ECIC;
- f) vymenuje koordinátora.

3. Koordinátor potenciálneho konzorcia ECIC predloží v mene všetkých zakladajúcich členov Komisii písomnú žiadosť. Uvedená žiadosť obsahuje:

- a) žiadosť o zriadenie konzorcia ECIC, ktorá je určená Komisii a zahŕňa zoznam zakladajúcich členov, ktorí tvoria konzorcium;
- b) opis hlavných úloh, činností a potrebných zdrojov nevyhnutných na dokončenie akcií uvedených v žiadosti;
- c) návrh stanov konzorcia ECIC, ktorých súčasťou sú aspoň tieto prvky:
 - i) dĺžka trvania likvidácie a postup pri likvidácii v súlade s článkom 10;
 - ii) režim zodpovednosti v súlade s článkom 8;
 - iii) štatutárne sídlo a názov konzorcia ECIC;
 - iv) rozsah úloh a činností konzorcia ECIC;
 - v) členstvo vrátane podmienok a postupu zmien v členstve;
 - vi) rozpočet vrátane pravidiel pre finančné a nepenažné príspevky jeho členov;

- vii) vlastníctvo výsledkov;
- viii) riadenie vrátane rozhodovacieho procesu a osobitné úlohy;
- ix) prípadne hlasovacie práva;
- d) vyhlásenie hostiteľského členského štátu, či uznáva konzorcium ECIC odo dňa jeho zriadenia za medzinárodnú organizáciu v zmysle článku 143 ods. 1 písm. g) a článku 151 ods. 1 písm. b) smernice 2006/112/ES a za medzinárodnú organizáciu v zmysle článku 11 ods. 1 písm. b) smernice (EÚ) 2020/262, s výhradou obmedzení a podmienok oslobodenia uvedených v uvedených ustanoveniach, ktoré sa stanovujú v dohode medzi členmi konzorcia ECIC.
- e) opis podrobne uvádzajúci, ako opatrenia prijaté konzorciom ECIC prispievajú k dosiahnutiu príslušných cieľov stanovených v článku 4, vrátane prehľadu očakávaného vplyvu prípadného verejného financovania;
- f) vyhlásenie, že konzorcium ECIC v rámci výkonu svojej finančnej zodpovednosti vykonáva svoje činnosti v súlade so zásadami riadneho rozpočtového hospodárenia.

4. Komisia posúdi žiadosti na základe všetkých týchto kritérií:

- a) primerané kompetencie, know-how a spôsobilosti navrhovaných zakladajúcich členov konzorcia ECIC v oblasti polovodičov;
- b) primeraná riadiaca kapacita, personál a zdroje potrebné na plnenie jeho štatutárneho účelu;
- c) operačné a zákonné prostriedky potrebné na uplatňovanie administratívnych, zmluvných pravidiel a pravidiel finančného riadenia stanovených na úrovni Únie;
- d) primeraná finančná životaschopnosť zodpovedajúca objemu finančných prostriedkov Únie, ktorý bude musieť spravovať, a v náležitých prípadoch preukázaná prostredníctvom účtovných dokladov a bankových výpisov;
- e) príspevky členov konzorcia ECIC, ktoré by boli sprístupnené konzorciu ECIC, a súvisiace dojednania;
- f) otvorenosť konzorcia ECIC voči novým členom;
- g) schopnosť konzorcia ECIC zabezpečiť pokrytie potrieb únijného hodnotového reťazca polovodičov vrátane startupov a MSP;
- h) prínos akcie, ktorej implementácia sa navrhuje, k príslušným cieľom stanoveným v článku 4, najmä jej príspevok k zabezpečeniu dlhodobej konkurencieschopnosti únijného odvetvia polovodičov.

5. Komisia prijme vykonávací akt na základe kritérií stanovených v odseku 4, ktorým buď uzná žiadateľa za konzorcium ECIC, alebo žiadosť zamietne. Komisia o tom informuje zakladajúcich členov. Uvedené vykonávacie akty sa prijímajú v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 38 ods. 2

6. Vykonávací akt o zriadení konzorcia ECIC sa uverejní v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

7. Zmeny stanov konzorcia ECIC musia byť v súlade s cieľmi tohto nariadenia a prispievať k nim. Konzorcium ECIC oznámi takéto zmeny Komisii do 10 dní od prijatia. Oznámenia obsahujú toto:

- a) znenie navrhovaných zmien alebo v náležitých prípadoch prijatých zmien vrátane dátumu nadobudnutia ich účinnosti;
a
- b) zmenenú konsolidovanú verziu stanov konzorcia ECIC.

Komisia môže namietaf voči takýmto zmenám do 60 dní od doručenia takéhoto oznámenia, pričom uvedie dôvody, prečo zmeny nespĺňajú požiadavky tohto nariadenia.

Zmeny nadobudnú účinnosť po uplynutí obdobia uvedeného v druhom pododseku, po tom, čo sa Komisia zriekla svojho práva namietaf, alebo po tom, čo Komisia stiahla svoju námietku.

8. Konzorcium ECIC vypracúva výročnú správu o činnosti, v ktorej sa uvádza technický opis jeho činností a finančný výkaz. Výročná správa o činnosti, ktorá obsahuje posúdenie environmentálneho a sociálneho vplyvu financovaných akcií, sa predkladá Komisii a sprístupňuje verejnosti. Komisia môže poskytnúť odporúčania v súvislosti s otázkami, ktoré sa uvádzajú vo výročnej správe o činnosti. Komisia bez zbytočného odkladu zašle výročnú správu o činnosti konzorcia ECIC Európskemu parlamentu a Európskej rade pre polovodiče.

9. Ak sa členský štát domnieva, že konzorcium ECIC odmietlo prijať nového člena bez uvedenia dostatočných dôvodov takéhoto odmietnutia na základe spravodlivých a primeraných podmienok uvedených vo svojich stanovách, tento členský štát môže na túto skutočnosť upozorniť radu verejných orgánov spoločného podniku pre čipy. Rada verejných orgánov spoločného podniku pre čipy v prípade potreby odporučí, aby konzorcium ECIC prijalo nápravné opatrenie, ako je zmena jeho stanov, v súlade s článkom 137 písm. f) nariadenia (EÚ) 2021/2085.

Článok 8

Zodpovednosť konzorcia ECIC

1. Konzorcium ECIC zodpovedá za svoje dlhy.
2. Finančná zodpovednosť členov za dlhy konzorcia ECIC je obmedzená do výšky ich príslušných príspevkov poskytnutých konzorciu ECIC. Členovia môžu uviesť v stanovách konzorcia ECIC, že preberajú pevne stanovenú zodpovednosť nad rámec svojich príslušných príspevkov alebo neobmedzenú zodpovednosť.
3. Únia nezodpovedá za dlhy konzorcia ECIC.

Článok 9

Rozhodné právo a právomoc konzorcia ECIC

1. Zriadenie a vnútorné fungovanie konzorcia ECIC sa riadi:
 - a) právom Únie, najmä týmto nariadením;
 - b) vnútroštátnym právom členského štátu, v ktorom má konzorcium ECIC štatutárne sídlo, v prípade záležitostí, ktoré nie sú alebo sú len čiastočne upravované právom Únie;
 - c) stanovami konzorcia ECIC a ich vykonávacími predpismi.
2. Bez toho, aby boli dotknuté veci, ktoré podľa zmlúv patria do právomoci Súdneho dvora Európskej únie (ďalej len „Súdny dvor“), sa príslušná právomoc na riešenie sporov medzi členmi v súvislosti s konzorciom ECIC, medzi členmi a konzorciom ECIC a medzi konzorciom ECIC a tretími stranami určuje podľa vnútroštátneho práva členského štátu, v ktorom má konzorcium ECIC svoje štatutárne sídlo.

Článok 10

Likvidácia konzorcia ECIC

1. V stanovách konzorcia ECIC sa určuje postup, ktorý sa uplatní v prípade likvidácie tohto konzorcia ECIC po rozhodnutí jeho členov.
2. V prípade, že konzorcium ECIC nie je schopné splácať svoje dlhy, uplatňujú sa pravidlá týkajúce sa platobnej neschopnosti členského štátu, v ktorom má konzorcium ECIC svoje štatutárne sídlo.

Článok 11

Európska sieť kompetenčných centier v oblasti polovodičov

1. Na účely operačného cieľa iniciatívy 4 sa zriadi európska sieť kompetenčných centier v oblasti polovodičov, integrácie systémov a navrhovania (ďalej len „sieť“). Sieť sa skladá z kompetenčných centier vybraných spoločným podnikom pre čipy v súlade s odsekom 3.
2. Kompetenčné centrá vykonávajú v prospech priemyslu Únie a v úzkej spolupráci s ním, najmä MSP a spoločností so strednou trhovou kapitalizáciou, ako aj výskumno-technologických organizácií, univerzít a verejného sektora a ďalších relevantných zainteresovaných strán v rámci hodnotového reťazca v odvetví polovodičov všetky tieto činnosti alebo niektoré z nich:
 - a) poskytovanie prístupu k službám a nástrojom navrhovania v rámci operačného cieľa iniciatívy 1, ako aj k pilotným linkám podporovaným v rámci operačného cieľa iniciatívy 2;
 - b) zvyšovanie informovanosti a poskytovanie know-how, odborných znalostí a zručností zainteresovaným stranám potrebných na podporu urýchlenia vývoja nových polovodičových technológií, výroby polovodičov, zariadenia, možností návrhu a koncepcií systémov, ako aj integráciu nových polovodičových technológií účinným využívaním infraštruktúry a iných dostupných zdrojov siete;
 - c) zvyšovanie informovanosti a poskytovanie alebo zabezpečovanie prístupu k odborným znalostiam, know-how a službám vrátane pripravenosti návrhov systémov, k novým a existujúcim pilotným linkám, ako aj k podporným opatreniam nevyhnutným na budovanie zručností a kompetencií podporovaných iniciatívou;
 - d) uľahčovanie prenosu odborných znalostí a know-how medzi členskými štátmi a regiónmi, podpora výmeny zručností, znalostí a osvedčených postupov a podpora spoločných programov;
 - e) rozvoj a riadenie akcií v oblasti špecifického vzdelávania v oblasti polovodičových technológií a ich aplikácií na podporu rozvoja základne talentov, a to prostredníctvom získavania zručností a rekvalifikácie, a na zvýšenie počtu študentov, ako aj kvality vzdelávania v príslušných oblastiach štúdia až do úrovne doktorandského štúdia na školách a univerzitách nachádzajúcich sa v Únii uľahčením prepojení medzi študentmi a spoločnosťami v oblasti polovodičov v celej Únii, pričom osobitná pozornosť sa bude venovať účasti žien.
3. Členské štáty určia prostredníctvom otvoreného a súťažného konania kandidátov na kompetenčné centrá v súlade so svojimi vnútroštátnymi postupmi, administratívnymi a inštitucionálnymi štruktúrami.

V pracovnom programe spoločného podniku pre čipy sa stanoví postup na zriadenie kompetenčných centier vrátane podmienok účasti, ako aj ďalšie podrobnosti o vykonávaní úloh a funkcií uvedených v tomto článku.

Spoločný podnik pre čipy vyberie kompetenčné centrá, ktoré tvoria sieť.

Členské štáty a Komisia maximalizujú synergie s existujúcimi kompetenčnými centrami, ktoré sa zriadili v rámci iných iniciatív Únie, ako sú napríklad európske centrá digitálnych inovácií.

4. Kompetenčné centrá majú značnú celkovú nezávislosť na určení svojej organizácie, zloženia a metód práce. Organizácia, zloženie a metódy práce kompetenčných centier musia byť v súlade s cieľmi tohto nariadenia a iniciatívy a musia prispievať k ich dosahovaniu.

Článok 12

Vykonávanie

1. Operačné ciele iniciatívy 1 až 4 sa zveria spoločnému podniku pre čipy a budú sa vykonávať prostredníctvom akcií stanovených v pracovnom programe spoločného podniku pre čipy.

2. S cieľom zohľadniť technologickú zmenu a vývoj na trhu je Komisia splnomocnená prijímať delegované akty v súlade s článkom 37 na účely zmeny prílohy I, pokiaľ ide o akcie, ktoré sú v nej uvedené, a to spôsobom, ktorý je v súlade s cieľmi iniciatívy stanovenými v článku 4.
3. S cieľom zabezpečiť účinné vykonávanie a hodnotenie iniciatívy, Komisia je splnomocnená prijímať delegované akty v súlade s článkom 37 s cieľom zmeniť prílohu II, pokiaľ ide o merateľné ukazovatele na monitorovanie vykonávania iniciatívy a podávanie správ o pokroku pri dosahovaní jej cieľov stanovených v článku 4.
4. S cieľom zabezpečiť účinné vykonávanie, monitorovanie a hodnotenie iniciatívy obsahuje výročná správa o činnosti spoločného podniku pre čipy informácie o záležitostiach týkajúcich sa operačných cieľov iniciatívy 1 až 4 na základe merateľných ukazovateľov stanovených v prílohe II.
5. Komisia pravidelne informuje Európsku radu pre polovodiče o pokroku pri plnení operačného cieľa iniciatívy 5.

KAPITOLA III

Bezpečnosť dodávok a odolnosť

Článok 13

Integrované výrobné zariadenia

1. Integrované výrobné zariadenia sú priekopnícke zariadenia na výrobu polovodičov, a v relevantných prípadoch vrátane navrhovania, alebo na výrobu zariadenia alebo kľúčových komponentov pre takéto zariadenie, prevažne používané pri výrobe polovodičov v Únii, ktoré môžu integrovať ďalšie fázy dodávateľského reťazca a ktoré prispievajú k bezpečnosti dodávok a odolnosti únijského ekosystému polovodičov a ktoré môžu okrem toho v relevantných prípadoch prispieť k bezpečnosti globálnych dodávateľských reťazcov polovodičov.
2. V čase predkladania žiadosti v súlade s článkom 15 ods. 1 sa vyžaduje, aby bolo integrované výrobné zariadenie označené za priekopnícke zariadenie.
3. Integrované výrobné zariadenie musí spĺňať tieto požiadavky:
 - a) jeho zriadenie má jasný pozitívny vplyv s účinkami presahu na únijský hodnotový reťazec polovodičov mimo dotknutého podniku alebo členského štátu v strednodobom až dlhodobom horizonte s cieľom zaistiť bezpečnosť dodávok a odolnosť polovodičového ekosystému vrátane rastu startupov a MSP a prispieť k zelenej a digitálnej transformácii Únie;
 - b) zaručuje, že nepodlieha extrateritoriálnemu uplatňovaniu záväzkov služieb vo verejnom záujme tretích krajín spôsobom, ktorý môže ohroziť schopnosť podniku plniť povinnosti stanovené v článku 26 ods. 1, a zaväzuje sa o takýchto povinnostiach informovať Komisiu, ak mu vzniknú;
 - c) investuje v Únii do nepretržitej inovácie s cieľom dosiahnuť konkrétny pokrok v oblasti polovodičových technológií alebo pripraviť technológie novej generácie;
 - d) podporuje databázu talentov Únie rozvíjaním a zavádzaním vzdelávania a odbornej prípravy v oblasti zručností a rozširovaním základne kvalifikovaných pracovníkov s potrebnými zručnosťami.
4. Na účely investícií do pokračujúcej inovácie v súlade s odsekom 3 písm. c) tohto článku majú integrované výrobné zariadenia preferenčný prístup k pilotným linkám zriadeným v súlade s článkom 5 písm. b). Žiadnym takýmto preferenčným prístupom sa nevylučuje účinný a spravodlivý prístup ďalších podnikov, ktoré o to majú záujem, najmä startupov a MSP, k pilotným linkám, ani sa ním ich prístupu nebráni.

Článok 14

Otvorené zákazkové továrne EÚ

1. Otvorené zákazkové továrne EÚ sú priekopnícke zariadenia na výrobu polovodičov v Únii, ktoré ponúkajú výrobnú kapacitu neprepojeným podnikom, a tým prispievajú k bezpečnosti dodávok pre vnútorný trh a odolnosti únijskeho ekosystému polovodičov, a ktoré môžu okrem toho v relevantných prípadoch prispieť k bezpečnosti globálnych dodávateľských reťazcov polovodičov.
2. V čase predkladania žiadosti v súlade s článkom 15 ods. 1 sa vyžaduje, aby bola otvorená zákazková továreň EÚ označená za priekopnícke zariadenie.
3. Otvorená zákazková továreň EÚ musí spĺňať tieto požiadavky:
 - a) jej zriadenie má jasný pozitívny vplyv s účinkami presahu na únijský hodnotový reťazec polovodičov mimo dotknutého podniku alebo členského štátu v strednodobom až dlhodobom horizonte s cieľom zaistiť bezpečnosť dodávok a odolnosť polovodičového ekosystému vrátane rastu startupov a MSP a prispieť k zelenej a digitálnej transformácii Únie, berúc do úvahy najmä rozsah, v akom ponúka v začiatkovej (front-end) alebo konečnej (back-end) fáze alebo v oboch fázach výrobnú kapacitu podnikom, ktoré nie sú so zariadením prepojené, ak existuje dostatočný dopyt na trhu;
 - b) zaručuje, že nepodlieha extrateritoriálnemu uplatňovaniu záväzkov služieb vo verejnom záujme tretích krajín spôsobom, ktorý môže ohroziť schopnosť podniku plniť povinnosti stanovené v článku 26 ods. 1, a zaväzuje sa o takýchto povinnostiach informovať Komisiu, ak mu vzniknú;
 - c) investuje v Únii do nepretržitej inovácie s cieľom dosiahnuť konkrétny pokrok v oblasti polovodičových technológií alebo pripraviť technológie novej generácie;
 - d) podporuje databázu talentov Únie rozvíjaním a zavádzaním vzdelávania a odbornej prípravy v oblasti zručností a rozširovaním základne kvalifikovaných pracovníkov s potrebnými zručnosťami.
4. Ak otvorená zákazková továreň EÚ ponúka výrobnú kapacitu podnikom, ktoré nie sú prepojené s prevádzkovateľom zariadenia, vytvorí a udržiava primerané a účinné funkčné oddelenie procesov návrhu a výroby s cieľom zabezpečiť ochranu informácií, ktoré získala v každej fáze výroby.
5. Na účely investícií do pokračujúcej inovácie v súlade s odsekom 3 písm. c) tohto článku má otvorená zákazková továreň EÚ preferenčný prístup k pilotným linkám zriadeným v súlade s článkom 5 písm. b). Žiadnym takýmto preferenčným prístupom sa nevylučuje účinný a spravodlivý prístup ďalších podnikov, ktoré o to majú záujem, najmä startupov a MSP, k pilotným linkám, ani sa ním ich prístupu nebráni.

Článok 15

Žiadosť o udelenie statusu integrovaného výrobného zariadenia alebo otvorenej zákazkovej továrne EÚ

1. Každý podnik alebo každé konzorcium podnikov môže Komisii predložiť žiadosť, aby projektu udelila status integrovaného výrobného zariadenia alebo otvorenej zákazkovej továrne EÚ.
2. Komisia zohľadní názory Európskej rady pre polovodiče a žiadosť posúdi v rámci spravodlivého a transparentného procesu na základe týchto prvkov:
 - a) súlad s kritériami stanovenými v článku 13 ods. 2 alebo článku 14 ods. 2 a záväzok dodržiavať článok 13 ods. 3 alebo článok 14 ods. 3;
 - b) podnikateľský plán hodnotiaci finančnú a technickú životaschopnosť projektu, a to pri zohľadnení jeho celkového trvania, vrátane informácií o akejkoľvek plánovanej verejnej podpore;
 - c) preukázateľné skúsenosti žiadateľa s inštaláciou a prevádzkou podobných zariadení;

- d) predloženie vhodného podporného dokladu, ktorým sa preukazuje pripravenosť členského štátu alebo členských štátov, v ktorých žiadateľ plánuje zriadiť svoje zariadenie, podporiť zriadenie takéhoto zariadenia;
- e) existencia vhodných politík vrátane technickej ochrany a vykonávacích opatrení zameraných na zabezpečenie ochrany nesprístupnených informácií a práv duševného vlastníctva, najmä s cieľom zabrániť neoprávnenému sprístupneniu obchodných tajomstiev alebo úniku citlivých vznikajúcich technológií.

Komisia poskytne usmernenia týkajúce sa požadovaných informácií a ich príslušného formátu.

3. Komisia žiadosti posúdi, prijme svoje rozhodnutia a oznámi ich žiadateľom do šiestich mesiacov od doručenia úplnej žiadosti. Ak sa Komisia domnieva, že informácie poskytnuté v žiadosti nie sú úplné, poskytne žiadateľovi možnosť bez zbytočného odkladu predložiť dodatočné informácie potrebné na doplnenie žiadosti. V rozhodnutí Komisie sa určí dĺžka trvania statusu na základe predpokladaného trvania projektu.

4. Komisia monitoruje pokrok dosiahnutý pri zriaďovaní a prevádzke integrovaných výrobných zariadení a otvorených zákazkových tovární EÚ a pravidelne informuje Európsku radu pre polovodiče.

5. Prevádzkovateľ zariadenia môže požiadať Komisiu, aby preskúmala dĺžku trvania statusu alebo upravila svoje plány vykonávania, pokiaľ ide o súlad s požiadavkami podľa článku 13 ods. 3 alebo článku 14 ods. 3, ak považuje takéto preskúmanie za riadne odôvodnené nepredvídanými vonkajšími okolnosťami. Na základe takéhoto preskúmania môže Komisia prehodnotiť dĺžku trvania statusu udeleného v súlade s odsekom 3 tohto článku alebo súhlasiť s úpravou plánov vykonávania.

6. Ak Komisia zistí, že zariadenie už nespĺňa požiadavky stanovené v článku 13 ods. 3 alebo článku 14 ods. 3, poskytne prevádzkovateľovi integrovaného výrobného zariadenia alebo otvorenej zákazkovej továrne EÚ príležitosť vyjadriť pripomienky a navrhnúť vhodné opatrenia.

7. Komisia môže zrušiť rozhodnutie, ktorým sa uznáva status integrovaného výrobného zariadenia alebo otvorenej zákazkovej továrne EÚ, ak sa uznanie zakladalo na žiadosti obsahujúcej nesprávne informácie alebo ak napriek ukončeniu postupu uvedeného v odseku 5 tohto článku integrované výrobné zariadenie alebo otvorená zákazková továreň EÚ nespĺňa požiadavky stanovené v článku 13 ods. 3 alebo článku 14 ods. 3. Komisia sa pred prijatím takéhoto rozhodnutia poradí s Európskou radou pre polovodiče po tom, ako jej poskytne dôvody na takéto zrušenie. Každé rozhodnutie, ktorým sa odníma status integrovaného výrobného zariadenia alebo otvorenej zákazkovej továrne EÚ, musí byť riadne odôvodnené a podlieha právu prevádzkovateľa na odvolanie.

8. Zariadenia, ktorých status integrovaného výrobného zariadenia alebo otvorenej zákazkovej továrne EÚ bol zrušený podľa odseku 7 tohto článku, strácajú všetky práva vyplývajúce z tohto nariadenia, ktoré sú spojené s uznaním tohto statusu. Na takéto zariadenia sa však naďalej vzťahuje povinnosť stanovená v článku 26 ods. 1 počas obdobia zodpovedajúceho obdobiu, ktoré sa pôvodne plánovalo v čase udelenia statusu v súlade s odsekom 3 tohto článku, alebo v prípade, že sa status preskúmala, uplatniteľnej dĺžky trvania v súlade s odsekom 5 tohto článku.

Článok 16

Verejný záujem a verejná podpora

1. Integrované výrobné zariadenia a otvorené zákazkové továrne EÚ sa považujú za zariadenia prispievajúce k bezpečnosti dodávok polovodičov a odolnosti únijskeho ekosystému polovodičov, a preto sa považujú za zariadenia vo verejnom záujme.

2. S cieľom dosiahnuť bezpečnosť dodávok a odolnosť únijskeho ekosystému polovodičov môžu členské štáty bez toho, aby boli dotknuté články 107 a 108 ZFEÚ, na integrované výrobné zariadenia a otvorené zákazkové továrne EÚ uplatniť podporné opatrenia a poskytovať im administratívnu podporu v súlade s článkom 18.

Článok 17

Návrhárske centrá excelentnosti

1. Komisia môže udeliť známku „návrhárske centrum excelentnosti“ návrhárskym centrom usadeným v Únii, ktoré výrazne zlepšujú spôsobilosti Únie v oblasti inovačného navrhovania čipov prostredníctvom ich ponuky služieb alebo prostredníctvom rozvoja, podpory a posilňovania zručností a spôsobilostí v oblasti navrhovania.
2. Komisia prijme delegované akty v súlade s článkom 37, ktorými sa toto nariadenie doplní o stanovenie postupu podávania žiadostí, požiadaviek a podmienok udeľovania, monitorovania a odňatia známky uvedenej v odseku 1 tohto článku.
3. Návrhárske centrá excelentnosti sa považujú za centrá vo verejnom záujme, a teda prispievajú k odolnosti únijskeho ekosystému polovodičov. Členské štáty môžu bez toho, aby boli dotknuté články 107 a 108 ZFEÚ, uplatňovať na návrhárske centrá excelentnosti podporné opatrenia, najmä ak sú takýmito návrhárskymi centrami excelentnosti MSP.

Článok 18

Urýchlenie povolovacích postupov

1. Členské štáty zabezpečia, že administratívne žiadosti týkajúce sa plánovania, výstavby a prevádzky integrovaných výrobných zariadení a otvorených zákazkových tovární EÚ sa vybavujú efektívne, transparentne a načas. Všetky dotknuté vnútroštátne orgány na tento účel zabezpečia, aby sa týmto žiadostiam poskytlo čo možno najrýchlejšie vybavenie v súlade so zákonom spôsobom, ktorý plne rešpektuje vnútroštátne právo a vnútroštátne postupy.
2. Ak takýto status vo vnútroštátnom práve existuje, integrovaným výrobným zariadeniam a otvoreným zákazkovým továrňam EÚ sa udelí status najvyššieho vnútroštátneho významu a bude sa s nimi podľa toho zaobchádzať pri povolovacích postupoch. Tento odsek sa uplatňuje len vtedy, ak takýto status najvyššieho vnútroštátneho významu existuje vo vnútroštátnom práve, a teda sa tým nezakladá povinnosť členských štátov zaviesť ho.
3. Bezpečnosť dodávok polovodičov a odolnosť ekosystému polovodičov sa môžu považovať za naliehavý dôvod vyššieho verejného záujmu v zmysle článku 6 ods. 4 a článku 16 ods. 1 písm. c) smernice 92/43/EHS a za nadradený verejný záujem v zmysle článku 4 ods. 7 smernice 2000/60/ES. Plánovanie, výstavba a prevádzka integrovaných výrobných zariadení a otvorených zákazkových tovární EÚ sa preto môže považovať za vyšší verejný záujem, a to za predpokladu, že sú splnené zvyšné podmienky stanovené v týchto ustanoveniach. Týmto odsekom nie je dotknutá uplatniteľnosť ani vykonávanie iného práva Únie v oblasti životného prostredia.
4. Dotknuté členské štáty môžu pre každé integrované výrobné zariadenie a otvorenú zákazkovú továreň EÚ určiť orgán zodpovedný za uľahčovanie vybavovania a koordináciu administratívnych žiadostí súvisiacich s plánovaním, výstavbou a prevádzkou.

Každý určený orgán môže vymenovať koordinátora, ktorý bude slúžiť ako jednotné kontaktné miesto pre integrované výrobné zariadenie alebo otvorenú zákazkovú továreň EÚ.

Ak si zriadenie integrovaného výrobného zariadenia alebo otvorenej zákazkovej továrne EÚ vyžaduje prijatie rozhodnutia v dvoch alebo viacerých členských štátoch, relevantné určené orgány môžu prijať všetky potrebné kroky na efektívnu a účinnú spoluprácu a vzájomnú koordináciu.

KAPITOLA IV

Monitorovanie a reakcia na krízu

Oddiel 1

Monitorovanie

Článok 19

Strategické mapovanie únijného odvetvia polovodičov

1. Komisia v spolupráci s Európskou radou pre polovodiče vykonáva strategické mapovanie únijného odvetvia polovodičov. Strategické mapovanie poskytuje analýzu silných a slabých stránok Únie v rámci globálneho odvetvia polovodičov a identifikuje faktory, ako sú:

- a) kľúčové výrobky a kritické infraštruktúry na vnútornom trhu, ktoré sú závislé od dodávok polovodičov;
- b) hlavné používateľské odvetvia v Únii a ich súčasné a očakávané potreby a závislosti vrátane analýzy možných rizík pre bezpečnosť dodávok spojených aj s nedostatočnými investíciami;
- c) kľúčové segmenty únijného dodávateľského reťazca polovodičov vrátane navrhovania, softvéru na navrhovanie, materiálov, výrobných zariadení, výroby polovodičov a externe zabezpečené výkony v konečnej fáze (back-end);
- d) technologické charakteristiky, závislosť od technológií a poskytovateľov z tretích krajín a úzke miesta únijného odvetvia polovodičov vrátane prístupu k vstupom;
- e) súčasné a očakávané potreby v oblasti zručností a účinného prístupu ku kvalifikovanej pracovnej sile v odvetví polovodičov;
- f) vo vhodných prípadoch potenciálny vplyv krízových opatrení uvedených v článkoch 25, 26 a 27 na odvetvie polovodičov.

2. Komisia pravidelne informuje Európsku radu pre polovodiče o súhrnných výsledkoch strategického mapovania.

3. Komisia na základe výsledkov strategického mapovania vykonaného podľa odseku 1 a po konzultácii s Európskou radou pre polovodiče vypracuje zoznam ukazovateľov včasného varovania. Komisia po konzultácii s Európskou radou pre polovodiče pravidelne preskúmava zoznam ukazovateľov včasného varovania, a to aspoň každé dva roky.

4. Komisia po konzultácii s Európskou radou pre polovodiče vypracuje rámec a metodiku strategického mapovania odvetvia polovodičov. Komisia rámec a metodiku podľa potreby aktualizuje.

5. Strategické mapovanie sa okrem iného zakladá na verejne a komerčne dostupných údajoch a príslušných informáciách od podnikov, ktoré nemajú dôverný charakter, výsledkoch podobných analýz, a to aj v kontexte práva Unie v oblasti surovín a energie z obnoviteľných zdrojov, ako aj na hodnoteniach vykonaných podľa článku 40 ods. 1. Ak to na vypracovanie strategického mapovania podľa odseku 1 tohto článku nestačí, môže Komisia po konzultácii s Európskou radou pre polovodiče predložiť subjektom v hodnotovom reťazci v únijnom odvetví polovodičov žiadosti o dobrovoľné informácie. Komisia používa na účely takýchto žiadostí o informácie normalizované a bezpečné prostriedky na získavanie a spracúvanie informácií uvedené v článku 32 ods. 4

6. So všetkými informáciami získanými podľa tohto článku sa zaobchádza v súlade s povinnosťami týkajúcimi sa zachovávanie dôvernosti uvedenými v článku 32.

7. Komisia po konzultácii s Európskou radou pre polovodiče prijme usmernenia týkajúce sa poskytovania informácií podľa odseku 5. Komisia toto usmernenie podľa potreby aktualizuje.

Článok 20

Monitorovanie a predvídanie

1. Komisia po konzultácii s Európskou radou polovodičov vykonáva pravidelné monitorovanie hodnotového reťazca v odvetví polovodičov s cieľom identifikovať faktory, ktoré môžu narušiť, ohroziť alebo negatívne ovplyvniť dodávku polovodičov alebo obchod s polovodičmi. Na účely tohto nariadenia monitorovanie pozostáva z týchto činností:

- a) monitorovanie ukazovateľov včasného varovania identifikovaných podľa článku 19;
- b) monitorovanie integrity činností, ktoré vykonávajú kľúčoví účastníci trhu určení podľa článku 21, zo strany členských štátov a podávanie správ členskými štátmi o významných udalostiach, ktoré môžu zabraňovať riadnej prevádzke takýchto činností;
- c) určenie najlepších postupov na zmiernenie rizík a zvýšenie transparentnosti v odvetví polovodičov.

Komisia po konzultácii s Európskou radou pre polovodiče vymedzí frekvenciu monitorovania na základe potrieb odvetvia polovodičov.

Komisia koordinuje činnosti súvisiace s monitorovaním odvetvia polovodičov na základe informácií získaných podľa článku 19 alebo z iných zdrojov, ako sú napríklad medzinárodní partneri.

2. Komisia venuje osobitnú pozornosť MSP s cieľom minimalizovať administratívne zaťaženie vyplývajúce zo získavania informácií.

3. Komisia vyzve kľúčových účastníkov trhu, reprezentatívny súbor používateľov polovodičov z kritických odvetví, reprezentatívne organizácie hodnotového reťazca v odvetví polovodičov a iné príslušné zainteresované strany, aby dobrovoľne poskytovali informácie na účely vykonávania monitorovacích činností v súlade s odsekom 1 prvým pododsekom písm. a).

4. Ak je to potrebné a primerané, členské štáty môžu požiadať kľúčových účastníkov trhu, aby dobrovoľne poskytli informácie na účely odseku 1 prvého pododseku písm. b).

5. Príslušné vnútroštátne orgány na účely odseku 3 zostavia a vedú zoznam kontaktov všetkých relevantných podnikov pôsobiacich v rámci dodávateľského reťazca polovodičov usadených na ich území. Uvedený zoznam zašlú Komisii. Komisia stanoví štandardizovaný formát zoznamu kontaktov s cieľom zabezpečiť interoperabilitu.

6. Všetky získané informácie podľa tohto článku sa spracúvajú v súlade s článkom 32.

7. Na základe informácií získaných prostredníctvom činností podľa odseku 1 Komisia predkladá Európskej rade pre polovodiče správu o súhrnných zisteniach vo forme pravidelných aktualizácií. Európska rada pre polovodiče zvolá zasadnutie, aby posúdila výsledky monitorovania. Komisia prizve na takéto zasadnutia organizácie zastupujúce odvetvie polovodičov. Komisia môže v relevantných prípadoch na takéto zasadnutia prizvať kľúčových účastníkov trhu, používateľov polovodičov z kritických odvetví, orgány alebo organizácie zastupujúce partnerské tretie krajiny a expertov z akademickej obce a občianskej spoločnosti.

Článok 21

Kľúčoví účastníci trhu

Členské štáty v spolupráci s Komisiou v súlade s článkom 19 identifikujú kľúčových účastníkov trhu v rámci dodávateľských reťazcov polovodičov usadených na ich území, pričom zohľadnia tieto prvky:

- a) počet iných podnikov z Únie spoliehajúcich sa na službu alebo tovar, ktoré poskytuje účastník trhu;
- b) podiel daného kľúčového účastníka na trhu Únie alebo na globálnom trhu s takýmito službami alebo tovarom;
- c) význam účastníka trhu, pokiaľ ide o zachovanie dostatočnej úrovne dodávok služby alebo tovaru v Únii so zohľadnením dostupnosti alternatívnych prostriedkov poskytovania danej služby alebo tovaru;
- d) vplyv, ktorý môže mať narušenie dodávok služby alebo tovaru, ktoré poskytuje tento účastník trhu, na úniný dodávateľský reťazec polovodičov a závislé trhy.

Oddiel 2

Varovania a aktivácia krízovej fázy

Článok 22

Varovania a preventívne opatrenia

1. Ak príslušný vnútroštátny orgán nadobudne vedomosť o riziku vážneho narušenia dodávok polovodičov alebo má konkrétne a spoľahlivé informácie o výskyte akéhokoľvek ďalšieho rizikového faktora alebo udalosti, bez zbytočného odkladu varuje Komisiu.

2. Ak Komisia nadobudne vedomosť o riziku vážneho narušenia dodávok polovodičov alebo má konkrétne a spoľahlivé informácie o výskyte akéhokoľvek ďalšieho rizikového faktora alebo udalosti, a to aj na základe ukazovateľov včasného varovania, na základe varovania podľa odseku 1 alebo od medzinárodných partnerov, bez zbytočného odkladu vykoná tieto preventívne opatrenia:

- a) zvolá mimoriadne zasadnutie Európskej rady pre polovodiče s cieľom koordinovať tieto činnosti:
 - i) diskusia o závažnosti narušenia dodávok polovodičov;
 - ii) diskusia o tom, či môže byť potrebné a primerané začať postup uvedený v článku 23;
 - iii) diskusia o tom, či je vhodné, potrebné a primerané, aby členské štáty ako preventívne opatrenie spoločne nakupovali polovodiče, medziprodukty alebo suroviny (ďalej len „spoločné obstarávanie“);
 - iv) nadviazanie dialógu so zainteresovanými stranami z hodnotového reťazca v odvetví polovodičov s cieľom identifikovať, pripraviť a prípadne koordinovať preventívne opatrenia;
- b) v mene Únie začne konzultácie alebo nadviaže spoluprácu s príslušnými tretími krajinami s cieľom hľadať spoločné riešenia narušenia dodávateľského reťazca v súlade s medzinárodnými záväzkami, čo môže vo vhodných prípadoch zahŕňať koordináciu na príslušných medzinárodných fórach;
- c) požiada príslušné vnútroštátne orgány, aby posúdili stav pripravenosti kľúčových účastníkov trhu.

3. Akékoľvek spoločné obstarávanie v nadväznosti na diskusie uvedené v odseku 2 písm. a) bude iii vykonávajú členské štáty v súlade s pravidlami stanovenými v článkoch 38 a 39 smernice Európskeho parlamentu a Rady č. 2014/24/EÚ ⁽³¹⁾ a v článkoch 56 a 57 smernice Európskeho parlamentu a Rady č. 2014/25/EÚ ⁽³²⁾.

Článok 23

Aktivácia krízovej fázy

1. Polovodičová kríza sa považuje za vzniknutú, ak:

- a) v Únii došlo k vážnemu narušeniu dodávateľského reťazca polovodičov alebo v nej vznikli vážne prekážky obchodu s polovodičmi, ktoré spôsobujú významný nedostatok polovodičov, medziproduktov alebo surovín alebo spracovaných materiálov; a
- b) takýto významný nedostatok bráni dodávkam, opravám alebo údržbe základných výrobkov používaných v kritických odvetviach v rozsahu, ktorý by mal závažný škodlivý vplyv na fungovanie kritických odvetví vzhľadom na ich vplyv na spoločnosť, hospodárstvo a bezpečnosť Únie.

2. Ak Komisia nadobudne vedomosť o potenciálnej polovodičovej kríze podľa článku 22 ods. 2, posúdi, či sú splnené podmienky odseku 1 tohto článku. V uvedenom posúdení sa zohľadnia potenciálne pozitívne a negatívne vplyvy a dôsledky krízovej fázy na priemysel polovodičov a kritické odvetvia Únie. Ak uvedené posúdenie poskytne konkrétne a spoľahlivé dôkazy, Komisia môže po konzultácii s Európskou radou pre polovodiče navrhnúť Rade, aby aktivovala krízovú fázu.

3. Rada uznášajúca sa kvalifikovanou väčšinou môže aktivovať krízovú fázu vykonávacím aktom Rady. Trvanie krízovej fázy sa upresní vo vykonávacom akte a nepresiahne 12 mesiacov.

Komisia pravidelne a v každom prípade aspoň každé tri mesiace podáva Európskej rade pre polovodiče a Európskemu parlamentu správu o stave krízy.

4. Pred koncom obdobia, na ktoré sa aktivovala krízová fáza, Komisia posúdi, či je vhodné predĺžiť krízovú fázu. Ak takéto posúdenie poskytne konkrétne a spoľahlivé dôkazy, že podmienky aktivácie krízovej fázy pretrvávajú, Komisia môže po konzultácii s Európskou radou pre polovodiče navrhnúť Rade, aby krízovú fázu predĺžila.

Rada uznášajúca sa kvalifikovanou väčšinou môže krízovú fázu predĺžiť vykonávacím aktom Rady. Trvanie predĺženia sa obmedzí a upresní vo vykonávacom akte Rady.

Komisia môže navrhnúť predĺženie krízovej fázy raz alebo častejšie, ak je to riadne odôvodnené.

5. Počas krízovej fázy Komisia po konzultácii s Európskou radou pre polovodiče posúdi vhodnosť predčasného ukončenia krízovej fázy. Komisia môže navrhnúť Rade ukončenie krízovej fázy, ak to vyplynie z hodnotenia.

Rada môže krízovú fázu ukončiť vykonávacím aktom Rady.

6. Počas krízovej fázy Komisia na žiadosť členského štátu alebo z vlastnej iniciatívy podľa potreby zvoláva mimoriadne zasadnutia Európskej rady pre polovodiče.

⁽³¹⁾ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2014/24/EÚ z 26. februára 2014 o verejnom obstarávaní a o zrušení smernice 2004/18/ES (Ú. v. EÚ L 94, 28.3.2014, s. 65).

⁽³²⁾ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2014/25/EÚ z 26. februára 2014 o obstarávaní vykonávanom subjektmi pôsobiacimi v odvetviach vodného hospodárstva, energetiky, dopravy a poštových služieb a o zrušení smernice 2004/17/ES (Ú. v. EÚ L 94, 28.3.2014, s. 243).

Členské štáty úzko spolupracujú s Komisiou a v rámci Európskej rady pre polovodiče včas informujú o všetkých vnútroštátnych opatreniach prijatých v súvislosti s dodávateľským reťazcom polovodičov a koordinujú ich.

7. Po uplynutí obdobia, na ktoré sa krízová fáza aktivovala, alebo v prípade jej predčasného ukončenia podľa odseku 5 tohto článku sa opatrenia prijaté v súlade s článkami 25, 26 a 27 okamžite prestanú uplatňovať.

8. Komisia aktualizuje mapovanie a monitorovanie hodnotových reťazcov v odvetví polovodičov podľa článkov 19 a 20, pričom zohľadní skúsenosti získané počas krízy, a to najneskôr šesť mesiacov po skončení trvania krízovej fázy.

Oddiel 3

Reakcia na nedostatok

Článok 24

Súbor nástrojov pre núdzové situácie

1. Ak sa krízová fáza aktivuje podľa článku 23 a ak je to potrebné na účely riešenia polovodičovej krízy v Únii, Komisia môže prijať opatrenie uvedené v článku 25, 26 alebo 27 za podmienok v nich stanovených.

2. Komisia po konzultácii s Európskou radou pre polovodiče obmedzí uplatňovanie opatrení stanovených v článkoch 26 a 27 na kritické odvetvia, ktorých činnosť je narušená alebo ktorých činnosti hrozí narušenie v dôsledku polovodičovej krízy. Použitie opatrení uvedených v odseku 1 tohto článku je primerané a obmedzuje sa na opatrenia nevyhnutné na riešenie závažných narušení, ktoré majú vplyv na kritické odvetvia v Únii, a musí byť v najlepšom záujme Únie. Pri použití uvedených opatrení je potrebné predísť neprimeranému administratívne záťaženiu najmä pre MSP.

3. Ak sa aktivuje krízová fáza podľa článku 23 a ak je to vhodné na účely riešenia polovodičovej krízy v Únii, Európska rada pre polovodiče môže:

- a) posúdiť a odporučiť vhodné a účinné núdzové opatrenia;
- b) posúdiť očakávaný vplyv prípadného uloženia ochranných opatrení adresovaných odvetviu polovodičov Únie, a to po zvážení, či trhová situácia zodpovedá významnému nedostatku základného výrobného podľa nariadenia (EÚ) 2015/479, a poskytnúť stanovisko Komisii.

4. Komisia pravidelne informuje Európsky parlament a Radu o všetkých opatreniach prijatých v súlade s odsekom 1 a vysvetľuje dôvody svojho rozhodnutia.

5. Komisia môže po konzultácii s Európskou radou pre polovodiče vydať usmernenia o vykonávaní a používaní núdzových opatrení.

Článok 25

Zhromažďovanie informácií

1. Ak sa aktivuje krízová fáza podľa článku 23, Komisia môže požiadať podniky, ktoré pôsobia v dodávateľskom reťazci polovodičov, aby poskytli informácie o svojom výrobnom potenciáli, svojich výrobných kapacitách a aktuálnych hlavných narušeniach. Požadované informácie sa obmedzujú na to, čo je nevyhnutné na posúdenie charakteru polovodičovej krízy alebo identifikovanie a posúdenie potenciálnych zmiernujúcich alebo núdzových opatrení na úrovni Únie alebo na vnútroštátnej úrovni. Žiadosti o informácie nesmú zahŕňať poskytovanie informácií, ktorých zverejnenie by bolo v rozpore so záujmami členských štátov v oblasti národnej bezpečnosti.

2. Pred podaním žiadosti o informácie Komisia môže uskutočniť dobrovoľnú konzultáciu s reprezentatívnym počtom relevantných podnikov s cieľom určiť vhodný a primeraný obsah takejto žiadosti. Komisia vypracuje žiadosť o informácie v spolupráci s Európskou radou pre polovodiče.

3. Komisia použije na podanie žiadosti o informácie bezpečné prostriedky a so všetkými nadobudnutými informáciami nakladá v súlade s článkom 32. Na tento účel príslušné vnútroštátne orgány zašlú Komisii zoznam kontaktov zostavený podľa článku 20 ods. 5

Komisia bezodkladne zašle kópiu žiadosti o informácie príslušnému vnútroštátnemu orgánu členského štátu, na území ktorého sa nachádza výrobná prevádzka osloveného podniku. Ak o to príslušný vnútroštátny orgán požiada, Komisia zašle informácie získané od relevantného podniku v súlade s právom Únie.

4. V žiadosti o informácie je uvedený jej právny základ, žiadosť je obmedzená na nevyhnutné minimum a primeraná, pokiaľ ide o podrobnosť a objem údajov a frekvenciu prístupu k požadovaným údajom, zohľadňujú sa v nej legitímne ciele daného podniku a náklady a úsilie potrebné na sprístupnenie údajov a stanovuje sa v nej lehota na poskytnutie týchto informácií. Uvedú sa v nej aj sankcie stanovené v článku 33.

5. Majitelia podnikov alebo ich zástupcovia a v prípade právnických osôb alebo združení bez právnej subjektivity, osoby oprávnené ich zastupovať na základe zákona alebo ich stanov poskytnú požadované informácie v mene dotknutých podnikov alebo združení podnikov.

6. Ak podnik v reakcii na žiadosť predloženú podľa tohto článku poskytne nesprávne, neúplné alebo zavádzajúce informácie alebo neposkytne informácie v stanovenej lehote, uložia sa mu pokuty stanovené v súlade s článkom 33 s výnimkou prípadov, keď podnik má dostatočné dôvody na neposkytnutie požadovaných informácií.

7. Ak je podnik usadený v Únii požiadaný o informácie súvisiace s jeho činnosťami v oblasti polovodičov z tretej krajiny, včas informuje Komisiu takým spôsobom, aby mohla Komisia požiadať podnik o podobné informácie. Komisia informuje Európsku radu pre polovodiče o existencii takejto žiadosti z tretej krajiny.

Článok 26

Prioritné objednávky

1. Ak sa aktivuje krízová fáza podľa článku 23, Komisia môže vyžadovať, aby integrované výrobné zariadenie a otvorené zákazkové továrne EÚ prijali a uprednostnili objednávku výrobkov dôležitých v krízovej situácii (ďalej len „prioritná objednávka“). Takáto povinnosť má prednosť pred všetkými povinnosťami plnenia podľa súkromného alebo verejného práva.

2. Povinnosť podľa odseku 1 možno v náležitých prípadoch uložiť aj iným podnikom pôsobiacim v oblasti polovodičov, ktoré prijali takúto možnosť v rámci získania verejnej podpory.

3. Ak sa na podnik pôsobiaci v oblasti polovodičov usadený v Únii vzťahuje opatrenie tretej krajiny týkajúce sa prioritnej objednávky, informuje o tom Komisiu. Ak má uvedená povinnosť výrazný vplyv na fungovanie určitých kritických odvetví, Komisia môže od uvedeného podniku vyžadovať, ak je to potrebné a primerané, aby prijal a uprednostnil objednávky výrobkov dôležitých v krízovej situácii v súlade s odsekmi 5, 6 a 7.

4. Prioritné objednávky sa obmedzujú na prijímateľov, ktorí sú používateľmi polovodičov z kritických odvetví alebo podnikmi zásobujúcimi kritické odvetvia, ktorých činnosti sú narušené alebo ktorým hrozí narušenie a ktorí po vykonaní primeraných opatrení na zmiernenie rizika neboli schopní zabrániť nedostatku a zmierniť ho. Komisia môže od prijímateľa požadovať, aby o tom predložil primerané dôkazy.

5. Povinnosti podľa odsekov 1, 2 a 3 tohto článku stanovuje Komisia formou rozhodnutia ako krajné opatrenie. Komisia prijme uvedené rozhodnutie po konzultácii s Európskou radou pre polovodiče a v súlade so všetkými uplatniteľnými právnymi povinnosťami Únie so zreteľom na okolnosti daného prípadu vrátane zásad nevyhnutnosti a primeranosti. Pri rozhodnutí sa zohľadňujú najmä legitímne ciele dotknutého podniku a náklady, úsilie a technické úpravy potrebné na akúkoľvek zmenu výrobného postupu. Komisia vo svojom rozhodnutí uvedie právny základ prioritnej objednávky, stanoví lehotu, v ktorej sa objednávka má vybaviť, a v príslušných prípadoch špecifikuje výrobok a množstvo a v príslušných prípadoch uvedie sankcie stanovené v článku 33 za neplnenie takejto povinnosti. Prioritná objednávka sa zadá za spravodlivú a primeranú cenu.

6. Pred vydaním prioritných objednávok v súlade s odsekom 1 Komisia poskytne predpokladanému príjemcovi prioritnej objednávky príležitosť, aby sa vyjadril k uskutočniteľnosti a podrobnostiam objednávky. Komisia nevydá prioritnú objednávku, ak:

- a) podnik nie je schopný vybaviť prioritnú objednávku z dôvodu nedostatočného výrobného potenciálu alebo výrobných kapacít alebo z technických dôvodov, a to aj pri prednostnom spracovaní objednávky;
- b) by prijatie objednávky spôsobilo neprimerané hospodárske zaťaženie a podniku by spôsobilo mimoriadne ťažkosti vrátane významných rizík súvisiacich s kontinuitou činnosti.

7. Ak sa od podniku vyžaduje, aby prijal a uprednostnil prioritnú objednávku, nenesie zodpovednosť za žiadne porušenie zmluvných záväzkov, ktoré je nevyhnutné na to, aby dodržal podmienky prioritných objednávok. Zodpovednosť sa vylučuje len v takom rozsahu, v akom bolo porušenie zmluvných záväzkov nevyhnutné na dodržanie nariadeného uprednostnenia.

8. Komisia prijme vykonávací akt, v ktorom sa stanovujú praktické a prevádzkové opatrenia pre fungovanie prioritných objednávok. Uvedený vykonávací akt sa prijme v súlade s postupom preskúmania uvedenom v článku 38 ods. 2

Článok 27

Spoločný nákup

1. Ak sa krízová fáza aktivuje podľa článku 23, Komisia môže na žiadosť dvoch alebo viacerých členských štátov konať ako centrálna obstarávacia organizácia v mene všetkých členských štátov, ktoré sú ochotné zúčastniť sa (ďalej len „zúčastnené členské štáty“), v rámci ich verejného obstarávania výrobkov dôležitých v krízovej situácii pre kritické odvetvia (ďalej len „spoločný nákup“). Účasťou na spoločnom nákupe nie sú dotknuté iné postupy obstarávania. Žiadosť o spoločný nákup obsahuje dôvody, na ktorých sa zakladá, a používa sa výlučne na riešenie narušenia dodávateľského reťazca polovodičov, ktoré viedli ku kríze.

2. Komisia posúdi užitočnosť, nevyhnutnosť a primeranosť žiadosti, pričom zohľadní stanoviská Európskej rady pre polovodiče. Ak Komisia neplánuje žiadosti vyhovieť, informuje o tom dotknuté členské štáty a Európsku radu pre polovodiče a uvedie dôvody jej zamietnutia.

3. Komisia vypracuje návrh dohody, ktorú podpíšu zúčastnené členské štáty. Takouto dohodou sa podrobne upravuje spoločný nákup uvedený v odseku 1 vrátane dôvodov použitia mechanizmu spoločného nákupu a záväzkov, ktoré sa majú prevziať, a stanoví sa mandát pre Komisiu konať v mene zúčastnených členských štátov.

4. Obstarávanie podľa tohto nariadenia vykonáva Komisia v súlade s pravidlami stanovenými v nariadení Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) 2018/1046⁽³³⁾ (ďalej len „nariadenie o rozpočtových pravidlách“) pre jej vlastné obstarávanie. Komisia môže mať schopnosť a zodpovednosť uzatvárať v mene všetkých zúčastnených členských štátov zmluvy s hospodárskymi subjektmi, a to vrátane jednotlivých výrobcov výrobkov dôležitých v krízovej situácii, v súvislosti s nákupom týchto výrobkov alebo v súvislosti s financovaním výroby alebo vývoja takýchto výrobkov výmenou za prioritné právo na výsledok.

5. Ak obstarávanie výrobkov dôležitých v krízovej situácii zahŕňa financovanie z rozpočtu Únie, v jednotlivých dohodách s hospodárskymi subjektmi sa môžu stanoviť osobitné podmienky.

6. Komisia vykonáva postupy obstarávania a uzatvára zmluvy s hospodárskymi subjektmi v mene zúčastnených členských štátov. Komisia vyzve zúčastnené členské štáty, aby vymenovali zástupcov, ktorí sa zúčastnia na príprave postupov obstarávania. Za nasadenie, používanie alebo ďalší predaj zakúpených výrobkov nesú zodpovednosť zúčastnené členské štáty v súlade s dohodou uvedenou v odseku 3.

7. Spoločným nákupom podľa tohto článku nie sú dotknuté iné nástroje stanovené v nariadení o rozpočtových pravidlách.

KAPITOLA V

Riadenie

Oddiel 1

Európska rada pre polovodiče

Článok 28

Zriadenie a úlohy Európskej rady pre polovodiče

1. Zriaďuje sa Európska rada pre polovodiče.
2. Európska rada pre polovodiče poskytuje Komisii poradenstvo, pomoc a odporúčania podľa tohto nariadenia, a to najmä:
 - a) poskytovaním poradenstva týkajúceho sa iniciatívy rade verejných orgánov spoločného podniku pre čipy;
 - b) poskytovaním poradenstva Komisii pri posudzovaní žiadostí týkajúcich sa integrovaných výrobných zariadení a otvorených zákazkových tovární EÚ;
 - c) výmenou názorov s Komisiou o tom, ako v súvislosti s odvetvím polovodičov čo najlepšie zabezpečiť účinnú ochranu a presadzovanie práv duševného vlastníctva a ochranu dôverných informácií a obchodných tajomstiev v súlade s právom Únie a vnútroštátnym právom, a to s náležitým zapojením zainteresovaných strán;
 - d) prediskutovaním a prípravou identifikácie špecifických odvetví a technológií s potenciálne rozsiahlymi sociálnymi alebo environmentálnymi dôsledkami, alebo s bezpečnostným významom, a ktoré si preto vyžadujú certifikáciu ako ekologické, dôveryhodné a zabezpečené výrobky;
 - e) zaoberaním sa otázkami súvisiacimi so strategickým mapovaním, monitorovaním, varovaním a preventívnymi opatreniami a reakciou na krízu;
 - f) poskytovaním poradenstva o nástrojoch pre krízovú fázu podľa článkov 24 až 27;

⁽³³⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) 2018/1046 z 18. júla 2018 o rozpočtových pravidlách, ktoré sa vzťahujú na všeobecný rozpočet Únie, o zmene nariadení (EÚ) č. 1296/2013, (EÚ) č. 1301/2013, (EÚ) č. 1303/2013, (EÚ) č. 1304/2013, (EÚ) č. 1309/2013, (EÚ) č. 1316/2013, (EÚ) č. 223/2014, (EÚ) č. 283/2014 a rozhodnutia č. 541/2014/EÚ a o zrušení nariadenia (EÚ, Euratom) č. 966/2012 (Ú. v. EÚ L 193, 30.7.2018, s. 1).

g) poskytovaním poradenstva a odporúčaní týkajúcich sa konzistentného vykonávania tohto nariadenia, uľahčovaním spolupráce medzi členskými štátmi a výmeny informácií o otázkach týkajúcich sa tohto nariadenia.

3. Európska rada pre polovodiče poskytuje Komisii poradenstvo vo veciach týkajúcich sa medzinárodnej spolupráce súvisiacej s polovodičmi. Na tento účel môže zväziť názory zainteresovaných strán vrátane názorov Priemyselnej aliancie pre procesory a polovodičové technológie. Európska rada pre polovodiče pravidelne diskutuje o nasledovných témach a o výsledku takýchto diskusií informuje Komisiu:

- a) ako posilniť spoluprácu v rámci globálneho hodnotového reťazca v odvetví polovodičov medzi Úniou a tretími krajinami, zohľadňujúc existujúce medzinárodné dohody o spolupráci s tretími krajinami;
- b) ktoré tretie krajiny by mohli mať prioritu pre posilnenú medzinárodnú spoluprácu v oblasti polovodičov, berúc do úvahy:
 - i) komplementaritu a vzájomnú závislosť v celom dodávateľskom reťazci polovodičov;
 - ii) vplyv obchodných politík, cieľ, vývozných obmedzení a prekážok obchodu na dodávky polovodičov, ako aj vplyv zatvorenia, premiestnenia (*offshoring*) alebo akvizície kľúčových účastníkov trhu Únie subjektmi usadenými v tretích krajinách na základe verejne dostupných informácií;
 - iii) potenciálny prínos k bezpečnosti dodávok, berúc do úvahy ich výrobnú kapacitu polovodičov, medziproduktov a surovín potrebných na výrobu polovodičov alebo medziproduktov;
 - iv) existujúce dohody o spolupráci medzi danou treťou krajinou a Úniou.

Týmto odsekom nie sú dotknuté právomoci Európskeho parlamentu a Rady podľa zmlúv.

4. Európska rada pre polovodiče vo vhodných prípadoch zabezpečuje koordináciu, spoluprácu a výmenu informácií s príslušnými štruktúrami reakcie na krízu a pripravenosti na krízu zriadenými podľa práva Únie.

Článok 29

Štruktúra Európskej rady pre polovodiče

1. Európska rada pre polovodiče sa skladá zo zástupcov všetkých členských štátov. Predsedom Európskej rady pre polovodiče je zástupca Komisie.
2. Každý členský štát vymenuje do Európskej rady pre polovodiče zástupcu na vysokej úrovni. Ak je to relevantné vzhľadom na funkciu a odborné znalosti, členský štát môže mať v súvislosti s rôznymi úlohami Európskej rady pre polovodiče viac než jedného zástupcu. Každý člen Európskej rady pre polovodiče má svojho náhradníka. Hlasovacie práva majú len členské štáty. Každý členský štát má bez ohľadu na počet zástupcov len jeden hlas.
3. Európska rada pre polovodiče na návrh predsedu a po dohode s ním prijme na svojom prvom zasadnutí svoj rokovací poriadok.
4. Predseda môže zriadiť stále alebo dočasné podskupiny na účely preskúmania osobitných otázok.

Ak je to vhodné, predseda do takýchto podskupín prizýva ako pozorovateľov reprezentatívne organizácie hodnotového reťazca v odvetví polovodičov, Priemyselnú alianciu pre procesory a polovodičové technológie, odborové zväzy a používateľov polovodičov na úrovni Únie, aby podskupinám poskytovali vstupy.

Na účely preskúmania osobitných aspektov strategického technologického smerovania a predkladania súvisiacich správ Európskej rade pre polovodiče sa zriadi podskupina, do ktorej budú patriť výskumno-technologické organizácie Únie.

Článok 30

Fungovanie Európskej rady pre polovodiče

1. Riadne zasadnutia Európskej rady pre polovodiče sa konajú aspoň raz ročne. Na žiadosť Komisie alebo členského štátu sa môžu konať mimoriadne zasadnutia, ako sa uvádza v článkoch 20 a 23.
2. Európska rada pre polovodiče zvoláva samostatné zasadnutia týkajúce sa jej úloh uvedených v článku 28 ods. 2 písm. a) a jej úloh uvedených v článku 28 ods. 2 písm. b), d), e) a f).
3. Predseda zvoláva zasadnutia a pripravuje program po konzultácii s členmi Európskej rady pre polovodiče v súlade s úlohami Európskej rady pre polovodiče podľa tohto nariadenia a s jej rokovacím poriadkom.

Komisia poskytuje administratívnu a analytickú podporu pri činnostiach Európskej rady pre polovodiče podľa článku 28.

4. Predseda vo vhodných prípadoch zapája reprezentatívne organizácie z odvetvia polovodičov a prizýva expertov so špecifickými odbornými znalosťami k danej téme, a to aj z organizácií zainteresovaných strán, a vymenúva pozorovateľov, ktorí sa zúčastnia na zasadnutiach, a to aj na návrh členov. Predseda môže sprostredkovať výmenu informácií medzi Európskou radou pre polovodiče a inými orgánmi, úradmi, agentúrami a expertnými a poradnými skupinami Únie. Na tento účel predseda prizve do Európskej rady pre polovodiče zástupcu Európskeho parlamentu ako stáleho pozorovateľa, najmä na zasadnutia týkajúce sa kapitoly IV o monitorovaní a reakcii na krízu. Predseda v súvislosti so zasadnutiami týkajúcimi sa kapitoly IV o monitorovaní a reakcii na krízu zabezpečuje účasť ďalších príslušných inštitúcií a orgánov Únie ako pozorovateľov pri Európskej rade pre polovodiče.

Pozorovatelia a experti nemajú hlasovacie práva a nezúčastňujú sa na príprave stanovísk, odporúčaní ani poradenstve Európskej rady pre polovodiče a jej podskupín. Európska rada pre polovodiče môže vo vhodných prípadoch prizvať týchto pozorovateľov a expertov, aby prispeli informáciami a názormi.

5. Európska rada pre polovodiče prijme potrebné opatrenia, aby zabezpečila bezpečné zaobchádzanie s dôvernými informáciami a ich bezpečné spracúvanie v súlade s článkom 32.

Oddiel 2

Príslušné vnútroštátne orgány

Článok 31

Určenie príslušných vnútroštátnych orgánov a jednotných kontaktných miest

1. Každý členský štát na účely zabezpečenia uplatňovania a vykonávania tohto nariadenia na vnútroštátnej úrovni určí jeden alebo viac príslušných vnútroštátnych orgánov.
2. Ak členský štát určí viac než jeden príslušný vnútroštátny orgán, jasne stanoví príslušné povinnosti dotknutých orgánov a zabezpečí, aby účinne a efektívne spolupracovali s cieľom plniť svoje úlohy podľa tohto nariadenia, a to aj s prihliadnutím na určenie a činnosti národného jednotného kontaktného miesta uvedeného v odseku 3.
3. Každý členský štát určí jedno národné jednotné kontaktné miesto, ktoré bude plniť styčnú funkciu s cieľom zabezpečiť cezhraničnú spoluprácu s príslušnými vnútroštátnymi orgánmi iných členských štátov, s Komisiou a s Európskou radou pre polovodiče (ďalej len „jednotné kontaktné miesto“). Ak členský štát určí iba jeden príslušný orgán, tento príslušný orgán bude aj jednotným kontaktným miestom.

4. Každý členský štát oznámi Komisii určenie príslušného vnútroštátneho orgánu alebo viac než jedného príslušného vnútroštátneho orgánu a národného jednotného kontaktného miesta vrátane ich presných úloh a povinností podľa tohto nariadenia, ich kontaktných informácií a všetkých ich následných zmien.
5. Členské štáty zabezpečia, aby príslušné vnútroštátne orgány vrátane určeného jednotného kontaktného miesta uplatňovali svoje právomoci neustranne, transparentne a včas a aby sa im udelili právomoci a náležité technické, finančné a ľudské zdroje potrebné na plnenie ich úloh podľa tohto nariadenia.
6. Členské štáty zabezpečia, aby príslušné vnútroštátne orgány, vždy, keď je to vhodné, v súlade s právom Únie a vnútroštátnym právom konzultovali s inými relevantnými vnútroštátnymi orgánmi, ako aj s relevantnými zainteresovanými stranami a spolupracovali s nimi.

Komisia podporuje výmenu skúseností medzi príslušnými vnútroštátnymi orgánmi.

KAPITOLA VI

Dôvernosť a sankcie

Článok 32

Zaobchádzanie s dôvernými informáciami

1. Informácie získané počas vykonávania tohto nariadenia sa použijú len na účely tohto nariadenia a sú chránené príslušným právom Únie a vnútroštátnym právom.
2. Informácie získané podľa článkov 15, 20 a 25 a článku 26 ods. 3 podliehajú služobnému tajomstvu a sú chránené predpismi platnými pre inštitúcie Únie a relevantným vnútroštátnym právom, a to aj uplatnením ustanovení týkajúcich sa porušenia uvedených predpisov.
3. Komisia a vnútroštátne orgány, ich úradníci, zamestnanci a iné osoby pracujúce pod dohľadom týchto orgánov zabezpečia dôvernosť informácií a údajov získaných pri vykonávaní svojich úloh a činností tak, aby sa chránili najmä práva duševného vlastníctva a citlivé obchodné informácie alebo obchodné tajomstvá. Táto povinnosť sa vzťahuje na všetkých zástupcov členských štátov, pozorovateľov, expertov a iných účastníkov, ktorí sa zúčastňujú na zasadnutiach Európskej rady pre polovodiče podľa článku 28, a členov Výboru pre polovodiče podľa článku 38 ods. 1.
4. Komisia zabezpečí normalizované a bezpečné prostriedky na získavanie, spracúvanie a uchovávanie informácií získaných podľa tohto nariadenia.
5. Komisia a členské štáty si v prípade potreby môžu vymieňať informácie, ktoré získali podľa článkov 20 a 25, no výlučne v súhrnnej forme, ktorá bráni zverejneniu akýchkoľvek záverov o konkrétnej situácii spoločnosti v členskom štáte, s príslušnými orgánmi tretích krajín, s ktorými uzavreli bilaterálne alebo multilaterálne dohody o zachovaní dôvernosti s cieľom zabezpečiť primeranú úroveň dôvernosti. Predtým ako sa Komisia alebo členské štáty zapoja do akejkoľvek výmeny informácií, oznámia Európskej rade pre polovodiče informácie, ktoré sa majú vymieňať, a relevantnú dohodu o zachovaní dôvernosti.

Pri výmene informácií s príslušnými orgánmi tretích krajín Komisia určí a využíva jednotné kontaktné miesto v Únii s cieľom uľahčiť dôverný prenos takýchto informácií alebo údajov v súlade s príslušnými postupmi Komisie.

6. Komisia môže v prípade potreby prijať vykonávacie akty na základe skúseností získaných pri zhromažďovaní informácií s cieľom špecifikovať praktické dojednania týkajúce sa zaobchádzania s dôvernými informáciami v kontexte výmeny informácií podľa tohto nariadenia. Uvedené vykonávacie akty sa prijímú v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 38 ods. 2

Článok 33

Sankcie

1. Ak to považuje za potrebné a primerané, Komisia môže prijať rozhodnutie, ktorým:
 - a) uloží pokuty v prípade, že podnik zámerne alebo hrubou nedbanlivosťou poskytne nesprávne, neúplné alebo zavádzajúce informácie v odpovedi na žiadosť podanú v súlade s článkom 25 alebo neposkytne informácie v stanovenej lehote;
 - b) uloží pokuty v prípade, že podnik zámerne alebo hrubou nedbanlivosťou nedodrží povinnosť informovať Komisiu o povinnosti v súvislosti s treťou krajinou podľa článku 25 ods. 7 a článku 26 ods. 3;
 - c) uloží pravidelné penále v prípade, že podnik zámerne alebo hrubou nedbanlivosťou nedodrží povinnosť uprednostniť výrobu výrobkov dôležitých v krízovej situácii podľa článku 26.
2. Komisia pred prijatím rozhodnutia podľa odseku 1 tohto článku poskytne podnikom príležitosť na vypočutie v súlade s článkom 36. Na účely stanovenia toho, či sa pokuty alebo pravidelné penále považujú za nevyhnutné a primerané, zohľadní akékoľvek riadne odôvodnenie, ktoré takéto podniky predložia.
3. Pokuty uložené v prípadoch uvedených v odseku 1 písm. a) nepresiahnu sumu 300 000 EUR.

Pokuty uložené v prípadoch uvedených v odseku 1 písm. b) nepresiahnu sumu 150 000 EUR.

Ak je dotknutý podnik MSP, uložené pokuty nepresiahnu 50 000 EUR.

4. Pravidelné penále uložené v prípade uvedenom v odseku 1 písm. c) nepresiahnu 1,5 % aktuálneho denného obratu za každý pracovný deň nedodržania povinnosti podľa článku 26 vypočítané od dátumu stanoveného v rozhodnutí, ktorým sa vydala prioritná objednávka.

Ak je dotknutý podnik MSP, uložené pravidelné penále nepresiahnu 0,5 % aktuálneho denného obratu.

5. Pri určovaní výšky pokuty alebo pravidelného penále zohľadňuje Komisia povahu, závažnosť a trvanie porušenia vrátane prípadov nedodržania povinnosti prijať a uprednostniť prioritnú objednávku stanovenú v článku 26 a či podnik čiastočne dodržal prioritnú objednávku, pričom sa náležitým spôsobom zohľadňuje zásada proporcionality a vhodnosti.
6. Ak podnik splnil požiadavky, ktoré sa mali vynútiť pravidelným penále, Komisia môže stanoviť konečnú výšku pravidelného penále, ktorá je nižšia ako by bolo penále podľa pôvodného rozhodnutia.
7. Súdny dvor má neobmedzenú súdnu právomoc na preskúmanie rozhodnutí, v ktorých Komisia stanovila pokutu alebo pravidelné penále. Môže zrušiť, znížiť alebo zvýšiť uloženú pokutu alebo uložené pravidelné penále.

Článok 34

Premlčacia doba na ukládanie sankcií

1. Právomoci zverené Komisii článkom 33 podliehajú týmto premlčacím dobám:
 - a) dva roky v prípade porušenia ustanovení týkajúcich sa žiadostí o informácie podľa článku 25;
 - b) dva roky v prípade porušenia ustanovení týkajúcich sa informačnej povinnosti podľa článku 25 ods. 7 a článku 26 ods. 3;

- c) tri roky v prípade porušenia ustanovení týkajúcich sa povinnosti uprednostniť výrobu výrobkov dôležitých v krízovej situácii podľa článku 26.
2. Premlčacie doby uvedené v odseku 1 začínajú plynúť dňom, keď došlo k porušeniu ustanovení. V prípade pokračujúceho alebo opakovaného porušovania však premlčacie doby začínajú plynúť dňom, keď došlo k poslednému porušeniu.
3. Akýmkoľvek opatreniami prijatými Komisiou alebo príslušnými orgánmi členských štátov na účely zabezpečenia dodržiavania tohto nariadenia sa premlčacia doba prerušuje.
4. Prerušenie premlčacej doby sa uplatňuje pre všetky strany, ktoré nesú zodpovednosť za účasť na porušení predpisov.
5. Po každom prerušení začne doba plynúť odznovu. Premlčacia doba sa však končí najneskôr v deň, keď uplynie lehota rovnajúca sa dvojnásobku premlčacej lehoty bez toho, aby Komisia uložila pokutu alebo pravidelné penále. Táto doba sa predlžuje o čas, počas ktorého je premlčacia doba pozastavená, lebo rozhodnutie Komisie je predmetom prebiehajúceho konania pred Súdny dvorom.

Článok 35

Premlčacia doba na vymáhanie sankcií

1. Právomoc Komisie vymáhať rozhodnutia prijaté podľa článku 33 podlieha premlčacej dobe troch rokov.
2. Premlčacia doba začína plynúť dňom, keď sa rozhodnutie stalo právoplatným.
3. Premlčacia doba na vymáhanie pokút a pravidelného penále sa prerušuje:
 - a) oznámením rozhodnutia, ktorým sa mení pôvodná výška pokuty alebo pravidelného penále alebo sa zamietajú žiadosti o takú zmenu;
 - b) každým opatrením Komisie alebo členského štátu konajúceho na žiadosť Komisie určeným na vymáhanie zaplatenia pokuty alebo pravidelného penále.
4. Po každom prerušení začne premlčacia doba plynúť odznovu.
5. Premlčacia doba na vymáhanie pokút a pravidelného penále sa pozastavuje:
 - a) počas povolenej doby na zaplatenie;
 - b) kým je na základe rozhodnutia Súdneho dvora pozastavené vymáhanie platby.

Článok 36

Právo na vypočutie v súvislosti s uložením sankcií

1. Pred prijatím rozhodnutia podľa článku 33 Komisia poskytne dotknutému podniku príležitosť na vypočutie v súvislosti s:
 - a) predbežnými zisteniami Komisie vrátane akejkoľvek záležitosti, voči ktorej Komisia vzniesla námietky;
 - b) opatreniami, ktoré Komisia prípadne zamýšľa prijať vzhľadom na predbežné zistenia uvedené v písmene a).
2. Dotknuté podniky môžu predložiť svoje pripomienky k predbežným zisteniam Komisie podľa odseku 1 písm. a) v lehote, ktorú stanoví Komisia vo svojich predbežných zisteniach a ktorá nesmie byť kratšia ako 14 dní.

3. Komisia svoje rozhodnutia založí len na námietkach, ku ktorým sa dotknuté podniky mohli vyjadriť.
4. V konaniach sa plne rešpektuje právo dotknutých podnikov na obhajobu. Za podmienok dohody o sprístupnení s výhradou oprávneného záujmu podnikov na ochrane ich obchodného tajomstva má dotknutý podnik právo na prístup k spisu Komisie. Právo na prístup k spisu sa nevzťahuje na dôverné informácie a interné dokumenty Komisie alebo orgánov členských štátov. Právo na prístup sa najmä nevzťahuje na korešpondenciu medzi Komisiou a orgánmi členských štátov. Nič v tomto odseku nebráni Komisii v tom, aby zverejnila a využívala informácie potrebné na preukázanie porušovania.

KAPITOLA VII

Delegovanie právomoci a postup výboru

Článok 37

Vykonávanie delegovania právomoci

1. Komisii sa udeľuje právomoc prijímať delegované akty za podmienok stanovených v tomto článku.
2. Právomoc prijímať delegované akty uvedené v článku 12 ods. 2 a 3 a článku 17 ods. 2 sa Komisii udeľuje na dobu neurčitú od 19. septembra 2023.
3. Delegovanie právomoci uvedené v článku 12 ods. 2 a 3 a článku 17 ods. 2 môže Európsky parlament alebo Rada kedykoľvek odvolať. Rozhodnutím o odvolaní sa ukončuje delegovanie právomoci, ktoré sa v ňom uvádza. Rozhodnutie nadobúda účinnosť dňom nasledujúcim po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie* alebo k neskoršiemu dátumu, ktorý je v ňom určený. Nie je ním dotknutá platnosť delegovaných aktov, ktoré už nadobudli účinnosť.
4. Komisia pred prijatím delegovaného aktu Komisia konzultuje s expertmi, určenými jednotlivými členskými štátmi v súlade so zásadami stanovenými v Medziinštitucionálnej dohode z 13. apríla 2016 o lepšej tvorbe práva.
5. Komisia oznamuje delegovaný akt hneď po prijatí súčasne Európskemu parlamentu a Rade.
6. Delegovaný akt prijatý podľa článku 12 ods. 2 alebo 3 alebo článku 17 ods. 2 nadobudne účinnosť, len ak Európsky parlament alebo Rada voči nemu nevzniesli námietku v lehote dvoch mesiacov odo dňa oznámenia uvedeného aktu Európskemu parlamentu alebo Rade alebo ak pred uplynutím uvedenej lehoty Európsky parlament a Rada informovali Komisiu o svojom rozhodnutí nevzniesť námietku. Na podnet Európskeho parlamentu alebo Rady sa táto lehota predĺži o dva mesiace.

Článok 38

Postup výboru

1. Komisii pomáha výbor (ďalej len „Výbor pre polovodiče“). Uvedený výbor je výborom v zmysle nariadenia (EÚ) č. 182/2011.
2. Ak sa odkazuje na tento odsek, uplatňuje sa článok 5 nariadenia (EÚ) č. 182/2011.
3. Ak sa odkazuje na tento odsek, uplatňuje sa článok 8 nariadenia (EÚ) č. 182/2011 v spojení s jeho článkom 5.

KAPITOLA VIII

Záverečné ustanovenia

Článok 39

Zmeny nariadenia (EÚ) 2021/694

Nariadenie (EÚ) 2021/694 sa mení takto:

1. Článok 3 ods. 2 sa mení takto:

a) úvodná časť sa nahrádza takto:

„2. Program má šesť vzájomne súvisiacich špecifických cieľov.“;

b) dopĺňa sa toto písmeno:

„f) Špecifický cieľ 6 – Polovodiče.“

2. Vkladá sa tento článok:

„Článok 8a

Špecifický cieľ 6 – Polovodiče

Prostredníctvom finančného príspevku z Únie v rámci špecifického cieľa 6 – Polovodiče sa plnia ciele stanovené v článku 4 ods. 2 písm. a) až d) nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2023/1781 (*).

(*) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2023/1781 z 13. septembra 2023, ktorým sa zriaďuje rámec opatrení na posilnenie európskeho ekosystému polovodičov a mení nariadenie (EÚ) 2021/694 (akt o čipoch) (Ú. v. EÚ L 229, 18.9.2023, s. 1).“

3. V článku 9 sa odseky 1 a 2 nahrádzajú takto:

„1. Finančné krytie na vykonávanie programu na obdobie od 1. januára 2021 do 31. decembra 2027 sa stanovuje na 8 168 000 000 EUR v bežných cenách.

2. Orientačné rozdelenie sumy uvedenej v odseku 1 je takéto:

a) 2 019 914 000 EUR na špecifický cieľ 1 – Vysokovýkonná výpočtová technika;

b) 1 663 956 000 EUR na špecifický cieľ 2 – Umelá inteligencia;

c) 1 399 566 000 EUR na špecifický cieľ 3 – Kybernetická bezpečnosť a dôvera;

d) 507 347 000 EUR na špecifický cieľ 4 – Pokročilé digitálne zručnosti;

e) 1 002 217 000 EUR na špecifický cieľ 5 – Zavádzanie a najlepšie využitie digitálnej kapacity a interoperabilita;

f) 1 575 000 000 EUR na špecifický cieľ 6 – Polovodiče.“

4. V článku 11 sa odsek 2 nahrádza takto:

„2. Spolupráca s tretími krajinami a organizáciami uvedenými v odseku 1 tohto článku v súvislosti so špecifickými cieľmi 1, 2, 3 a 6 podlieha článku 12.“

5. V článku 12 sa odsek 6 nahrádza takto:

„6. Ak je to riadne odôvodnené z bezpečnostných dôvodov, v pracovnom programe sa takisto môže stanoviť, že právne subjekty usadené v pridružených krajinách a právne subjekty, ktoré sú usadené v Únii, ale kontrolované z tretích krajín, môžu byť oprávnené na účasť na všetkých alebo niektorých akciách v rámci špecifických cieľov 1, 2 a 6 len vtedy, ak spĺňajú požiadavky, ktoré majú tieto právne subjekty spĺňať, aby sa zaručila ochrana základných bezpečnostných záujmov Únie a členských štátov a aby sa zabezpečila ochrana informácií obsiahnutých v utajovaných dokumentoch. Uvedené požiadavky sú stanovené v pracovnom programe.“

6. V článku 13 sa dopĺňa tento odsek:

„3. Synergie špecifického cieľa 6 s inými programami Únie sú opísané v článku 6 a prílohe III k nariadeniu (EÚ) 2023/1781.“

7. Článok 14 sa mení takto:

a) odsek 1 sa nahrádza takto:

„1. Program sa vykonáva v rámci priameho riadenia v súlade s nariadením o rozpočtových pravidlách alebo v rámci nepriameho riadenia tým, že sa určitými vykonávacími úlohami poveria subjekty uvedené v článku 62 ods. 1 prvom pododseku písm. c) nariadenia o rozpočtových pravidlách v súlade s článkami 4 až 8a tohto nariadenia. Subjekty poverené vykonávaním programu sa môžu odchýliť od pravidiel účasti a šírenia stanovených v tomto nariadení, iba ak je takéto odchýlenie stanovené v právnom akte, ktorým sa uvedené subjekty zriaďujú alebo ktorými sa poverujú úlohami súvisiacimi s plnením rozpočtu, alebo v prípade subjektov uvedených v článku 62 ods. 1 prvom pododseku písm. c) bode ii), iii) alebo v) nariadenia o rozpočtových pravidlách, ak je takéto odchýlenie stanovené v dohode o príspevku a ak si to vyžadujú osobitné prevádzkové potreby takýchto subjektov alebo charakter akcie.“;

b) dopĺňa sa tento odsek:

„4. Ak sú splnené podmienky stanovené v článku 27 nariadenia (EÚ) 2023/1781, uplatňuje sa uvedený článok.“

8. V článku 17 sa odsek 1 nahrádza takto:

„1. Na financovanie sú oprávnené len akcie, ktorými sa prispieva k dosahovaniu cieľov stanovených v článkoch 3 až 8a.“

9. V prílohe I sa dopĺňa tento bod:

„Špecifický cieľ 6 – Polovodiče

Akcie v rámci špecifického cieľa 6 sú uvedené v prílohe I k nariadeniu (EÚ) 2023/1781.“

10. V prílohe II sa dopĺňa tento bod:

„Špecifický cieľ 6 – Polovodiče

Merateľné ukazovatele na monitorovanie vykonávania a na podávanie správ o pokroku pri dosahovaní špecifického cieľa 6 sú uvedené v prílohe II k nariadeniu (EÚ) 2023/1781.“

11. V prílohe III sa dopĺňa tento bod:

„Špecifický cieľ 6 – Polovodiče

Synergie špecifického cieľa 6 s programami Únie sú uvedené v prílohe III k nariadeniu (EÚ) 2023/1781.“

Článok 40

Hodnotenie a preskúvanie

1. Komisia do 20. septembra 2026 a potom každé štyri roky predloží Európskemu parlamentu a Rade správu o hodnotení a preskúvaní tohto nariadenia. Tieto správy sa zverejňujú.

2. Európska rada pre polovodiče, členské štáty a príslušné vnútroštátne orgány Komisii na jej žiadosť poskytnú informácie na účely hodnotenia a preskúvania tohto nariadenia.

3. Pri hodnotení a preskúvaní Komisia zohľadní stanoviská a zistenia Európskej rady pre polovodiče, Európskeho parlamentu, Rady a iných relevantných subjektov alebo zdrojov.

Článok 41

Nadobudnutie účinnosti

Toto nariadenie nadobúda účinnosť tretím dňom po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Toto nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch.

V Štrasburgu 13. septembra 2023

Za Európsky parlament
predsedníčka
R. METSOLA

Za Radu
predseda
J. M. ALBARES BUENO

PRÍLOHA I

AKCIE

Technický opis iniciatívy: rozsah pôsobnosti akcií

Počiatkové a v náležitých prípadoch následné akcie podporované iniciatívou sa vykonajú v súlade s týmto technickým opisom:

Časť IKapacity v oblasti navrhovania integrovaných polovodičových technológií

Iniciatívou sa vybudujú rozsiahle kapacity pre inovačné návrhy integrovaných polovodičových technológií prostredníctvom virtuálnej platformy pre návrhy dostupnej v celej Únii. Virtuálna platforma pre návrhy sa bude skladať z nových zariadení pre inovačné návrhy s rozšírenými knižnicami a nástrojmi, ktorých súčasťou bude veľký počet existujúcich a nových technológií (vrátane vznikajúcich technológií, ako je integrovaná fotonika, kvantové technológie a umelá inteligencia/neuromorfické počítačové systémy). V kombinácii s existujúcimi nástrojmi automatizácie elektronického dizajnu umožní dizajn inovačných komponentov a koncepcie nových systémov a demonštrovať kľúčové funkcie, ako sú nové prístupy k vysokovýkonným, nízkoenergetickým, bezpečnostným, novým 3D a heterogénnym systémovým architektúram atď.

Virtuálna platforma pre návrhy bude úzko spolupracovať s používateľskými sektormi z rôznych hospodárskych odvetví a bude prepájať komunity návrhárskych spoločností, dodávateľov služieb v oblasti duševného vlastníctva a nástrojov s výskumno-technologickými organizáciami, aby poskytovali virtuálne prototypové riešenia na základe spoločného vývoja technológií. Rizika a náklady na vývoj sa rozdelia a budú sa podporovať nové webové metódy prístupu k nástrojom na navrhovanie s flexibilnými nákladovými modelmi, najmä na vytváranie prototypov, a spoločné normy pre rozhrania.

Virtuálna platforma pre návrhy sa bude neustále modernizovať o nové spôsobilosti v oblasti navrhovania súbežne s integráciou čoraz väčšieho množstva technológií a návrhov nízkoprikonových procesorov (vrátane technológií a návrhov z otvoreného zdroja, napríklad RISC-V). Virtuálna platforma pre návrhy môže okrem toho umožniť navrhovanie ďalších technológií, ako sú programovateľné čipy založené na hradlových poliach programovateľných u zákazníka, nových 3D a heterogénnych systémových architektúrach atď. Svoje služby bude ponúkať prostredníctvom cloudu, pričom prístup a otvorenosť pre celú komunitu bude maximalizovať prepájaním existujúcich a nových návrhárskych centier v jednotlivých členských štátoch.

Časť IIPilotné linky na prípravu inovačnej výroby, skúšania a validácie

Iniciatívou sa podporujú pilotné linky na výrobu, skúšanie a validáciu, ktorými sa odstráni medzera medzi fázou v laboratóriu a fázou výroby pokročilých polovodičových technológií, ako sú: architektúry a materiály silovej elektroniky podporujúce udržateľnú a obnoviteľnú energetiku, uskladňovanie energie, inteligentnú výrobu v súlade s najvyššími environmentálnymi normami, automatizáciu a elektromobilitu, nižšiu spotrebu energie, kybernetickú bezpečnosť, funkčnú bezpečnosť, vyššie úrovne výpočtového výkonu alebo integráciu prelomových technológií, ako sú neuromorfické čipy a čipy so zabudovanou umelou inteligenciou, integrovaná fotonika, grafén a iné technológie založené na 2D materiáloch, ktoré integrujú elektroniku a mikrofluidiku v heterogénnych systémoch, a technologické riešenia na zvýšenie udržateľnosti a obehovosti elektronických komponentov a systémov. Medzi oblasti záujmu patria:

- Pilotné linky na experimentovanie, skúšanie a validáciu výkonnosti blokov IP, virtuálnych prototypov, nových návrhov a nových integrovaných heterogénnych systémov otvoreným a prístupným spôsobom, a to aj prostredníctvom súborov nástrojov na tvorbu procesov.

Virtuálna platforma pre návrhy umožní skúmanie návrhov nových blokov IP a skúšanie a validáciu koncepcií nových systémov na pilotných linkách prostredníctvom skorých súborov nástrojov na tvorbu procesov, a tak bude poskytovať okamžitú spätnú väzbu potrebnú na zdokonaľovanie a zlepšovanie modelov pred ich presunom do výroby. V rámci iniciatívy sa od začiatku rozšíria viaceré existujúce pilotné linky v synerгии s infraštruktúrou pre návrhy s cieľom umožniť prístup k projektom v oblasti navrhovania a vytvárania (virtuálnych) prototypov.

- Nové pilotné linky na polovodičové technológie, ako je napríklad plne vyčerpaný kremík na izolátore (*fully depleted silicon on insulator – FD-SOI*) s rozmermi zníženými na 10 až 7 nm, vyspelé uzly *gate-all-around* a špičkové uzly (napr. pod 2 nm) dopĺňané pilotnými linkami na integráciu heterogénnych 3D systémov a pokročilé púzdenie. Do pilotných liniek budú začlenené najnovšie činnosti v oblasti výskumu a inovácie a ich výsledky.

Pilotné linky budú zahŕňať špeciálnu infraštruktúru na navrhovanie, ktorá sa bude skladať napríklad z návrhárskych modelov simulujúcich proces výroby pre nástroje na navrhovanie používané na navrhovanie obvodov a systémov integrovaných na čipe. Táto infraštruktúra na navrhovanie a používateľsky ústretová virtualizácia pilotných liniek bude zriadená tak, aby boli priamo dostupné v celej Únii prostredníctvom virtuálnej platformy pre návrhy. Takéto prepojenie

umožní návrhárskej komunite skúšať a validovať technologické možnosti pred tým, než sa stanú komerčne dostupnými. Zaručí, aby návrhy nových čipov a systémov v plnej miere využívali potenciál nových technológií a prinášali špičkové inovácie.

Tieto pilotné linky spoločne povedú k napredovaniu duševného vlastníctva Únie, zručností a inovácií v oblasti technológií na výrobu polovodičov a posilnia a rozšíria postavenie Únie v oblasti nových výrobných zariadení a materiálov pre vyspelé polovodičové technologické moduly, ako sú napríklad litografické technológie a technológie polovodičových plátok.

Zorganizuje sa úzke zosúladenie a spolupráca s priemyslom na usmernenie tohto rozširovania kapacít a kritického začlenenia vybraných kvalifikovaných pilotných liniek už od začiatku, medzi ktoré patria napríklad pokročilé púzdenie, technológia na integráciu heterogénnych 3D systémov a dôležité dodatočné funkcie, ako sú silikónová fotonika, silová elektronika, senzorové technológie, grafén na kremíku a kvantové technológie. Táto výkonná rozšírená celoúijná infraštruktúra pilotných liniek úzko prepojená s infraštruktúrou umožňujúcou navrhovanie je kľúčová pre rozširovanie znalostí, kapacít a spôsobilostí Únie, pokiaľ ide o odstránenie rozdielov v oblasti inovácie medzi verejne financovaným výskumom a komerčne financovanou výrobou, ako aj o zvýšenie dopytu aj výroby v Únii do konca tohto desaťročia.

Časť III Pokročilé technologické a strojárenské kapacity pre kvantové čipy

Iniciatíva sa bude zaoberať špecifickými potrebami budúcej generácie komponentov na spracovanie informácií, ktoré využívajú netradičné zásady, najmä čipov využívajúcich kvantové účinky (t. j. kvantové čipy), na základe výskumných činností. Medzi oblasti záujmu patria:

- a) Knižnice inovačných návrhov kvantových čipov nadväzujúce na procesy navrhovania a výroby už etablovaných procesov tradičného odvetvia polovodičov pre qubitové platformy založené na polovodičoch a fotonike, ktoré doplnia vývoj knižníc inovačných a pokročilých návrhov a výrobných procesov pre alternatívne qubitové platformy, ktoré nie sú kompatibilné s polovodičmi.
- b) Pilotné linky na integráciu kvantových obvodov a riadiacej elektroniky na konštruovanie kvantových čipov, ktoré nadväzujú na prebiehajúci výskum a využívajú jeho výsledky, a zabezpečenie prístupu k špeciálnym sterilným miestnostiam a zákazkovým továrňam na vytváranie prototypov a výrobu, čím sa znížia prekážky vstupu v oblasti vývoja a výroby malých objemov kvantových komponentov a urýchlia sa inovačné cykly.
- c) Zariadenia na skúšanie a validáciu vyspelých kvantových komponentov vrátane komponentov vyrobených na pilotných linkách, ktorými sa uzavrie inovačný kruh spätnej väzby medzi návrhármi, výrobcami a používateľmi kvantových komponentov.

Časť IV Sieť kompetenčných centier a rozvoj zručností

Iniciatívou sa podporuje:

- (a) Zriadenie siete kompetenčných centier v každom členskom štáte, ktoré budú podporovať používanie týchto technológií a pôsobiť ako rozhrania s virtuálnou platformou pre návrhy a pilotné linky, pričom budú uľahčovať ich účinné využívanie a poskytovať zainteresovaným stranám vrátane MSP v úlohe koncových používateľov odborné znalosti a zručnosti. Kompetenčné centrá budú poskytovať inovačné služby priemyslu s osobitným zameraním na MSP, akademickú obec a orgány verejnej moci, pričom budú širokej škále používateľov poskytovať riešenia na mieru, ktoré budú podporovať rozsiahlejšie šírenie technológií navrhovania a pokročilých technológií v Únii. Takisto budú pomáhať pri zvyšovaní miery vysokokvalifikovanej pracovnej sily v Únii.
- (b) Pokiaľ ide o zručnosti, budú sa organizovať konkrétne akcie v oblasti odbornej prípravy zameranej na nástroje na navrhovanie a polovodičové technológie na miestnej, regionálnej alebo celoúijnej úrovni. Budú sa podporovať štipendiá pre postgraduálne štúdium. Tieto akcie budú dopĺňať priemyselné záväzky vyplývajúce z Paktu o zručnostiach, pričom v spolupráci s akademickou obcou sa bude zvyšovať počet stáží a objem učňovskej prípravy. Dôraz sa bude klásť aj na programy rekvalifikácie a zvyšovania úrovne zručností pracovníkov prechádzajúcich z iných odvetví.

Časť VČinnosti v rámci „fonde pre čipy“ na prístup startupov, scaleupov, MSP a iných spoločností v hodnotovom reťazci v odvetví polovodičov ku kapitálu

Iniciatívou sa podporuje vytváranie prosperujúceho inovačného ekosystému v oblasti polovodičov a kvantových technológií tým, že sa podporuje rozsiahly prístup startupov, scaleupov a MSP k rizikovému kapitálu, aby mohli udržateľným spôsobom rásť a rozširovať svoje podnikanie a prítomnosť na trhu.

PRÍLOHA II

**MERATELNÉ UKAZOVATELE NA ÚČELY MONITOROVANIA VYKONÁVANIA A PODÁVANIA
SPRÁV O POKROKU INICIATÍVY PRI DOSAHOVANÍ JEJ CIEĽOV**

1. Počet právnych subjektov (ďalej rozdelených podľa veľkosti, druhu a krajiny usadenia) zapojených do akcií podporovaných v rámci iniciatívy.

V súvislosti s operačným cieľom iniciatívy 1:

2. Počet nástrojov na navrhovanie vyvinutých alebo integrovaných v rámci iniciatívy.

V súvislosti s operačným cieľom iniciatívy 2:

3. Celková suma spoločne investovaná zo strany súkromného sektora do kapacít v oblasti navrhovania a pilotných liniek v rámci iniciatívy.

V súvislosti s operačným cieľom iniciatívy 3:

4. Počet používateľov polovodičov alebo komunit používateľov, ktorí žiadajú o prístup ku kapacitám v oblasti navrhovania a pilotným linkám v rámci iniciatívy a počet používateľov polovodičov alebo komunit používateľov, ktorí takýto prístup získali.

V súvislosti s operačným cieľom iniciatívy 4:

5. Počet podnikov, ktoré využili služby národných kompetenčných centier podporovaných v rámci iniciatívy.
6. Počet osôb, ktoré úspešne ukončili programy odbornej prípravy podporované iniciatívou v záujme získania pokročilých zručností a odbornej prípravy v oblasti polovodičových technológií a kvantových technológií.
7. Počet aktívnych kompetenčných centier v Únii v kontexte iniciatívy.

V súvislosti s operačným cieľom iniciatívy 5:

8. Počet startupov, scaleupov a MSP, ktoré získali rizikový kapitál z činností v rámci „fonde pre čipy“, a celková výška vynaložených kapitálových investícií.
9. Výška investícií vynaložených spoločnosťami pôsobiacimi v Únii, a to aj podľa jednotlivých segmentov hodnotového reťazca, v ktorých pôsobia.

—

PRÍLOHA III

SYNERGIE S PROGRAMAMI ÚNIE

1. Synergiami iniciatívy so špecifickými cieľmi 1 až 5 programu Digitálna Európa sa zabezpečí, aby:
 - a) cielené tematické zameranie iniciatívy na polovodičové a kvantové technológie bolo komplementárne;
 - b) špecifické ciele 1 až 5 programu Digitálna Európa podporovali budovanie digitálnej kapacity v oblasti vyspelých digitálnych technológií vrátane vysokovýkonnej výpočtovej techniky, umelej inteligencie a kybernetickej bezpečnosti a pokročilé digitálne zručnosti;
 - c) sa v rámci iniciatívy investovalo do budovania kapacít s cieľom posilniť spôsobilosti v oblasti pokročilého navrhovania, výroby a integrácie systémov, pokiaľ ide o špičkové polovodičové technológie, polovodičové technológie novej generácie a špičkové kvantové technológie pre inovatívny rozvoj obchodu, čím sa posilnia únijné dodávateľské a hodnotové reťazce polovodičov, čo poslúži kľúčovým priemyselným odvetviam a čím sa vytvoria nové trhy.

2. Synergiami s programom Horizont Európa sa zabezpečí, aby:
 - a) sa druh akcií, ktoré sa majú podporovať, ako aj ich očakávané výstupy a intervenčná logika líšili a vzájomne dopĺňali, a to aj napriek tomu, že sa tematické oblasti, na ktoré sa zameriava iniciatíva a viaceré oblasti programu Horizont Európa, prekrývajú;
 - b) sa z programu Horizont Európa výrazne podporoval výskum, technologický rozvoj, demonštračné a pilotné činnosti, overovanie koncepcie, skúšanie a výroba prototypov vrátane zavádzania inováčných digitálnych technológií vo fáze pred komerčným využitím, a to najmä prostredníctvom:
 - i) osobitného rozpočtu v rámci piliera „Globálne výzvy a konkurencieschopnosť európskeho priemyslu“ určeného pre klaster „Digitalizácia, priemysel a vesmír“ s cieľom vyvinúť podporné technológie (umelá inteligencia a robotika, internet novej generácie, vysokovýkonná výpočtová technika a veľké dáta, kľúčové digitálne technológie (vrátane mikroelektroniky), spájanie digitálnych a iných technológií);
 - ii) podpory výskumných infraštruktúr v rámci piliera „Excelentná veda“;
 - iii) integrácie digitálnych aspektov do všetkých globálnych výziev (zdravotníctvo, bezpečnosť, energetika a mobilita, klíma atď.); a
 - iv) podpory rozširovania prelomových inovácií v rámci piliera „Inovatívna Európa“ (z ktorých budú mnohé kombinovať digitálne technológie s inými);
 - c) sa iniciatíva výlučne zameriavala na budovanie rozsiahlych kapacít v oblasti polovodičových a kvantových technológií v celej Únii. V rámci nej sa bude investovať do:
 - i) podpory inovácie podporovaním dvoch úzko prepojených technologických kapacít, ktoré umožňujú navrhovanie koncepcií inováčných systémov, a ich skúšania a validácie na pilotných linkách;
 - ii) poskytovania cieľenej podpory pri budovaní kapacít v oblasti odbornej prípravy a posilňovaní aplikovaných pokročilých digitálnych kompetencií a zručností na podporu vývoja a zavádzania polovodičov v odvetviach technologického vývoja a koncového použitia; a
 - iii) siete národných kompetenčných centier, ktoré uľahčujú prístup a poskytujú odborné znalosti a inovačné služby komunitám koncových používateľov a rôznym odvetviam s cieľom vyvíjať nové výrobky a aplikácie a riešiť zlyhania trhu;
 - d) sa technologické kapacity zriadené v rámci iniciatívy sprístupnili výskumnej a inovačnej komunite, a to aj na účely opatrení podporovaných z programu Horizont Európa;
 - e) sa po dosiahnutí zrelosti nových digitálnych technológií v oblasti polovodičov prostredníctvom programu Horizont Európa tieto technológie vždy, keď to je možné, prostredníctvom iniciatívy postupne zavádzali a využívali;
 - f) boli programy Horizont Európa nariadenia (EÚ) 2021/695 zamerané na rozvoj učebných plánov, ktoré sa týkajú zručností a kompetencií, vrátane tých, ktoré sa vykonávajú v strediskách spoločného umiestnenia znalostných a inováčných spoločenstiev v rámci Európskeho inováčného a technologického inštitútu, doplnené budovaním kapacít pokročilých aplikovaných digitálnych zručností a kompetencií v oblasti polovodičových a kvantových technológií podporovaných iniciatívou;

- g) sa zaviedli účinné mechanizmy koordinácie programovania a vykonávania, ktorými sa čo najviac zosúladi všetky postupy programu Horizont Európa aj iniciatívy. Do ich riadiacich štruktúr sa zapoja všetky dotknuté útvary Komisie.
3. Synergiami s programami Únie v rámci zdieľaného riadenia vrátane Európskeho fondu regionálneho rozvoja, Európskeho sociálneho fondu plus, Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka a Európskeho námorného, rybolovného a akvakultúrneho fondu sa zabezpečí rozvoj a posilnenie regionálnych a miestnych inovačných ekosystémov, transformácia priemyslu, ako aj digitálna transformácia spoločnosti a verejnej správy. Zahŕňa to podporu digitálnej transformácie priemyslu a využívania výsledkov, ako aj zavádzania nových technológií a inovačných riešení. Iniciatívou sa doplní a podporí nadnárodné prepájanie a mapovanie kapacít, ktoré bude podporovať, a sprístupní ich MSP a odvetviam koncového použitia vo všetkých regiónoch Únie.
4. Synergiami s Nástrojom na prepájanie Európy sa zabezpečí, aby:
- a) sa iniciatíva zameriavala na rozsiahle budovanie digitálnych kapacít a infraštruktúr v oblastiach polovodičov na účely plošného uplatňovania a zavádzania kľúčových existujúcich alebo skúšaných inovačných digitálnych riešení v celej Únii v medziach rámca Únie v oblastiach verejného záujmu alebo v oblastiach, v ktorých zlyháva trh. Iniciatíva sa bude vykonávať najmä prostredníctvom koordinovaných a strategických investícií s členskými štátmi do budovania digitálnych kapacít v oblasti polovodičových technológií, ktoré sa budú spoločne využívať v celej Únii, a do akcií v celej Únii. To je mimoriadne podstatné pre elektrifikáciu a autonómne riadenie vozidiel a má za cieľ prispieť k rozvoju konkurencieschopnejších odvetví koncového použitia a uľahčovať ho, najmä v odvetviach mobility a dopravy;
- b) sa kapacity a infraštruktúry iniciatívy sprístupnili na účely skúšania nových inovačných technológií a riešení, ktoré možno využívať v odvetviach mobility a dopravy. Prostredníctvom Nástroja na prepájanie Európy sa má podporovať zavádzanie a šírenie nových inovačných technológií a riešení v oblasti mobility a dopravy, ako aj v iných oblastiach;
- c) sa koordinačné mechanizmy vytvorili predovšetkým prostredníctvom vhodných riadiacich štruktúr.
5. Synergiami s Programom InvestEU sa zabezpečí, aby:
- a) sa nariadením (EÚ) 2021/523 poskytovala podpora formou trhového financovania, ktorá zahŕňa plnenie politických cieľov v rámci iniciatívy; takéto trhové financovanie možno kombinovať s grantovou podporou;
- b) sa mechanizmus kombinovaného financovania z fondu programu InvestEU podporoval z finančných prostriedkov pridelených z programu Horizont Európa alebo programu Digitálna Európa vo forme finančných nástrojov v rámci operácií kombinovaného financovania.
6. Synergiami s programom Erasmus+ sa zabezpečí, aby:
- a) iniciatíva v spolupráci s príslušnými odvetviami podporovala rozvoj a nadobúdanie pokročilých digitálnych zručností, ktoré sú potrebné na zavádzanie špičkových polovodičových technológií;
- b) časť programu Erasmus+, ktorá sa týka pokročilých zručností, dopĺňala intervencie iniciatívy zamerané na nadobúdanie zručností vo všetkých oblastiach a na všetkých úrovniach prostredníctvom skúseností s mobilitou.
7. Zabezpečia sa synergie s ďalšími programami a iniciatívami Únie v oblasti spôsobilostí a zručností.

PRÍLOHA IV

KRITICKÉ ODVETVIA

1. Energetika
 2. Doprava
 3. Bankovníctvo
 4. Infraštruktúra finančného trhu
 5. Zdravotníctvo
 6. Pitná voda
 7. Odpadová voda
 8. Digitálna infraštruktúra
 9. Verejná správa
 10. Kozmický priestor
 11. Výroba, spracovanie a distribúcia potravín
 12. Obrana
 13. Bezpečnosť
-